

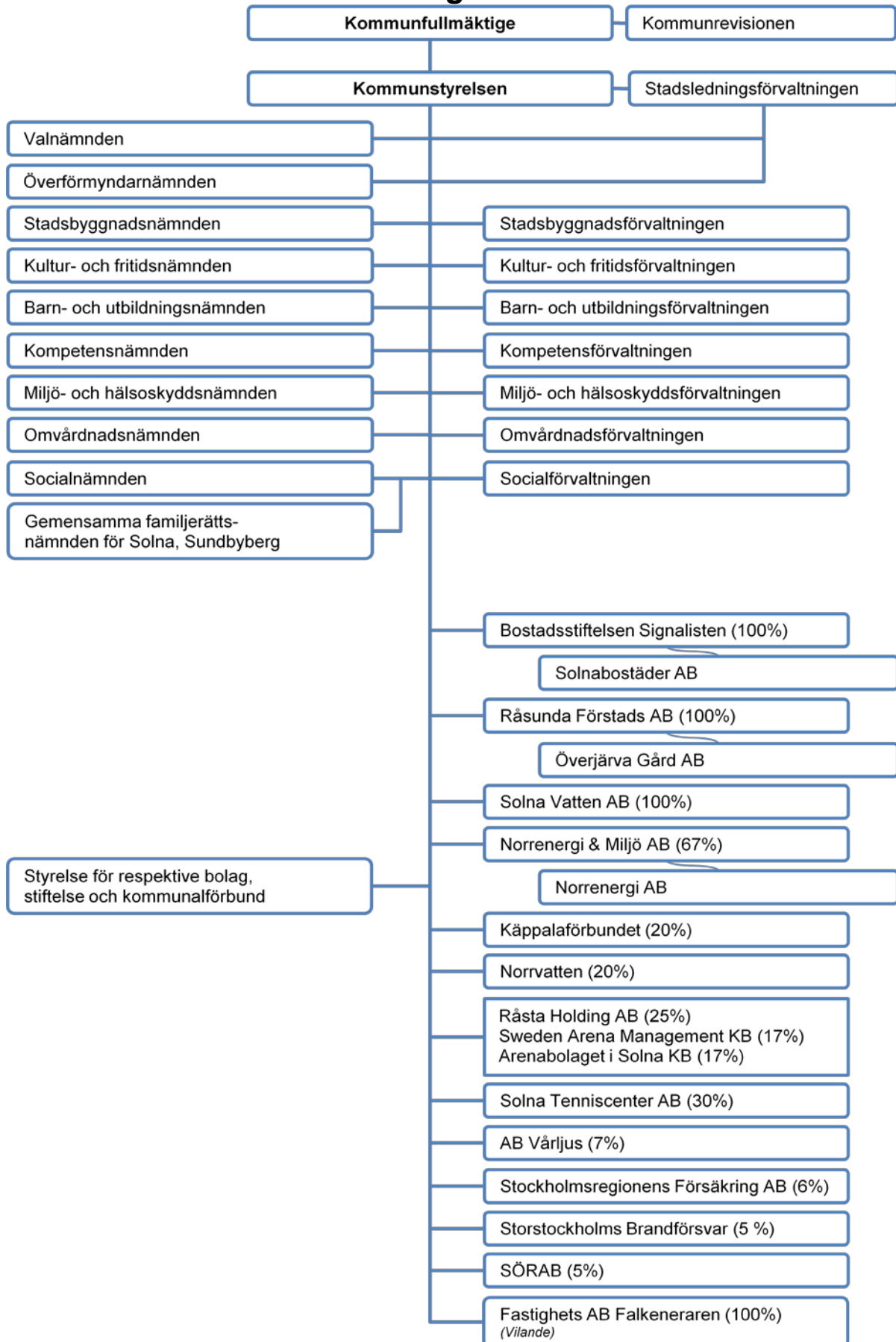
Årsredovisning 2013

Inför Kommunfullmäktige
2014-04-28

SOLNA STAD

Solna stads organisation 2013

Innehållsförteckning

Solna stads organisation	2
Ett händelserikt år	4
Kommunstyrelsens ordförande har ordet	5
Förvaltningsberättelse	7
Solna stads styrsystem	7
Stadens mål och uppdrag	9
Tvärsektoriella områden	44
Omvärldsanalys	51
Ekonomisk analys för staden	53
Sammanställd redovisning	72
Medarbetare	77
Internkontroll och konkurrensutsättning	82
Kommunens nämnder	84
Kommunens företag	102
Ekonomi	111
Resultaträkning	111
Kassaflödesanalys	112
Balansräkning	113
Budget och utfall per verksamhet	114
Investeringar per verksamhet	115
Noter	116
Redovisningsprinciper	127
Revisionsberättelse	131

Ett händelserikt år

Nöjdare äldre

Solnas brukare av äldreomsorg är mer nöjda med personalens bemötande, den service som ges och de känner sig också tryggare jämfört med tidigare år. Nöjdheten har ökat inom både hemtjänst och omvårdnadsboende.

Fokus på kunskap och lärande

Jämfört med tidigare läsår är andelen elever som är behöriga till gymnasieskolan oförändrad. Fler Solnaelever fullföljer nu sin gymnasieutbildning inom 4 år. Solnabor som studerar inom Solnas vuxenutbildning uppnår högre studieresultat jämfört med Stockholms län och riket.

Solnabornas egen försörjning fortsätter ligga på en hög nivå

Den öppna arbetslösheten bland Solnaborna fortsätter att vara lägre än i Stockholms län och i riket. Stadens utvecklingsarbete, samarbetet med näringslivet samt goda resultat genom Solnamodellen bidrar till låga arbetslöshetsprocent samt till få Solnahushåll med försörjningsstöd.

Bra företagsklimat

Solna behåller sin förstaplacering för sjätte året i rad som Sveriges mest företagsvänliga kommun, enligt Svenskt Näringslivs ranking 2013. Nyföretagsamheten i Solna utvecklas positivt, vilket stärker Solnas position som företagsplats.

Ny tunnelbana till Solna

Under 2013 presenterades den historiska överenskommelsen om utbyggnad av tunnelbanan i Stockholm och för Solna innebär den att en ny tunnelbanelinje byggs från Odenplan via Hagastaden till Arenastaden. Byggstart planeras till 2016 och driftstart till Hagastaden 2020 och till Arenastaden 2022. Under 2013 färdigställdes och invigdes också tvärbanan till Solna centrum och den nya norra uppgången från pendeltåget vid Solna station med tillhörande gångbro över järnvägen.

Fler Solnabor och besökare

Solnas befolkning fortsätter att växa kraftigt och antalet Solnabor är nu 72 740. Solna har haft den högsta befolkningstillväxten i riket under de senaste tio åren. Befolkningsökningen i Solna är jämnt fördelad över födselar, inflyttning samt invandring. Även antalet besökare ökade kraftigt. Under 2013 besökte 1,2 miljoner personer Solna, främst genom Friends Arena.

Bra att bo i Solna

Solna är bästa svenska kommun att bo i, enligt nyhetsmagasinet Fokus 2013 års ranking. Rankingens utgångspunkt är fyra kategorier; att vara ung, att vara äldre, att ha familj och att arbeta. Under 2013 tillkom 650 inflyttningsklara bostäder i Solna.

En stark ekonomi

Solnas ekonomi fortsätter att stärkas och årets resultat enligt balanskravet är 221 mkr, vilket är en positiv budgetavvikelse med 181 mkr. I resultatet ingår bl.a. några stora engångsintäkter från försäljning av tomträtter, återbetalda försäkringspremier, högre skatteintäkter och ekonomiskt överskott i nämnderna. Stadens majoritetsägda företag visar också bra resultatutveckling 2013.

God målpuppfyllelse

Av de 25 effektmålen bedöms 14 uppfyllas 2013, 2 är på väg att uppfyllas och 9 uppfylls inte 2013. Av de 15 uppdragen har 9 slutförts under 2013 och 6 av uppdragen har påbörjats under 2013 och avslutas under år 2014. De löften som ges i stadens 39 kvalitetsdeklarationer har till stor del kunnat hållas under året. Ökad nöjdhet hos medborgare och kunder är en fortsatt utmaning.

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Det är ett händelserikt år som vi lämnar bakom oss. Solna har fortsatt att växa med nya bostäder och arbetsplatser för att möta den stora efterfrågan som finns på att bo, leva och arbeta i staden. Under 2013 fick Solna drygt 1 400 nya invånare och hade 1,2 miljoner besökare. Under 2013 fick Solna drygt 3 700 nya arbetstillfällen. Det är en fantastisk utveckling, som vi tidigare aldrig har sett och en följd av satsningen på Arenastaden.

Att nya jobb växer fram är grunden för en stark arbetslinje. Trots en osäker konjunktur har arbetslösheten och bidragsberoendet i Solna fortsatt att ligga på låga nivåer. Det gäller oavsett grupp – totalt, ungdomar eller utrikesfödda. Framgångsreceptet är ett nära samarbete med företagen i Solna för att matcha arbetssökande med arbetsgivare. Även i sommarjobbssatsningen utvecklade staden sitt arbetssätt under 2013 och fick företag att bidra med sommarjobb till ungdomar i Solna. Totalt fick dubbelt så många Solnaungdomar under 2013 sommarjobb jämfört med 2012.

Arbetslinjen är också viktig för att staden ska ha en långsiktigt hållbar ekonomi. Förra årets ekonomiska resultat enligt balanskravet för staden landar på 221 miljoner kronor. Det innebär att Solna bygger vidare på en tioårig tradition av goda ekonomiska resultat. Genom en stark och långsiktig styrning med fokus på stadens kärnverksamhet – vård, skola och omsorg – har Solna byggt en stark ekonomi. Stadens verksamheter har haft goda förutsättningar att bedriva en verksamhet i enlighet med kommunfullmäktiges målsättningar med ekonomiska resultat som överträffat budget. Årliga överskott har tillsammans med en god utveckling av mark och finansiella tillgångar skapat en god ekonomisk grund att stå på. Det är viktigt för att kunna täcka de investeringar och utbyggnadskostnader, som uppstår i en växande stad som Solna. Staden har inga lån och dessutom landets lägsta kommunalskatt.

Annars gick mycket under verksamhetsåret 2013 i infrastrukturens tecken. I oktober invigdes och trafikstartade tvärbanan från Alvik till Solna centrum, Solnavägen öppnade för trafik och den nya gångbron över järnvägen med den nya norra uppgången färdigställdes. Den största nyheten på infrastrukturuområdet blev ändå startskottet för den största utbyggnaden av Stockholms tunnelbana sedan 1970-talet. Solna blir först ut med att rita om tunnelbanekartan 2016 med en ny tunnelbanelinje från Odenplan via Hagastaden till Arenastaden. Ett viktigt besked efter närmare ett års arbete med att övertyga regeringens förhandlingspersoner om att tunnelbaneförsörja två av Sveriges viktigaste tillväxtområden – Hagastaden och Arenastaden. Den nya tunnelbanelinjen och Huvudstaleden i tunnel de två viktigaste infrastrukturprojekten för Solna.

Solna är en av Sveriges snabbast växande kommuner och därmed en viktig aktör i Stockholmsregionens utveckling och tillväxt. Det innebär fantastiska möjligheter, men ställer också krav på staden att kunna leva upp till Solnabornas förväntningar. Stadens service behöver byggas ut i den takt som staden växer för att kunna möta behoven. Dessutom behöver kvaliteten i verksamheterna och servicen utvecklas och anpassas för att möta förväntningarna. Ett viktigt steg i arbetet med att förbättra servicen till Solnaborna är beslutet, som fattades under 2013, om att inrätta en gemensam kundtjänst för hela staden. Avsikten är att skapa en väg in till Solna stad för att underlätta för invånare och företagare som vill komma i kontakt med Solna stad. Dessutom ska kundtjänsten skapa förutsättningar för viktig verksamhetsutveckling i staden.

Pehr Granfalk
Kommunstyrelsens ordförande

Förvaltningsberättelse

Solna stads styrsystem

Styrningen i Solna stad utgår från ett system för samlad ekonomi- och verksamhetsstyrning samt vid varje tidpunkt gällande lagstiftning, föreskrifter och nationella mål för den kommunala verksamheten.

Utgångspunkten för styrsystemet är en sammanhållen målstyrning, där kommunfullmäktige anger prioriterade målområden, inriktningsmål, effektmål, verksamhetsanknutna uppdrag och ekonomiska ramar för styrelse och nämnder. Det sker i Solna stads verksamhetsplan och budget som är stadens främsta styrdokument. Solna stads verksamhetsplan och budget kompletteras av ett antal stadsövergripande styrande dokument som planer, program, policies, strategier, riktlinjer m.fl., vilka anger principerna för stadens agerande i olika frågor.

De *prioriterade målområdena* och *inriktningsmålen* är uttryck för övergripande prioriteringar och strategiska ställningstaganden. Inriktningsmålen anger den inriktning som staden ska sträva efter att uppnå och har sin utgångspunkt i stadens vision, policies och program. Inriktningsmålen mäts utifrån ett antal *effektmål* som i sin tur följs upp med hjälp av nyckeltal/indikatorer. Effektmålen är treåriga och så långt som möjligt av nationell karaktär för att kunna få jämförbarhet med andra kommuner. Dessutom är de specifika, mätbara, tidsatta och realistiska. Kommunstyrelsen ska tillsammans med nämnderna utarbeta nyckeltal/indikatorer som stödjer de olika effektmålen.

Nämnderna ska, med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och effektmål, precisera och fastställa en verksamhetsplan och budget utifrån föreslagna *ekonomiska ramar*. I detta arbete ska även hänsyn tas till viktiga förändringar i omvärlden såsom ändringar i lagstiftningen och förändringar i befolkningsstrukturen. Styrelse och nämnder ska också som bilaga till sin budget besluta om internkontrollplan och konkurrensutställningsplan.

Särskilda verksamhetsanknutna *uppdrag* kopplade till målområdena och inriktningsmålen har formulerats. Uppdragen som åläggs styrelse och nämnder ska styra mot att uppfylla de stadsövergripande inriktningsmålen. Uppdragen ska utföras inom ramen för budgetramarna.

Utifrån styrelsens och nämndernas mål och ekonomiska ramar ska förvaltningsledningen utarbeta verksamhetsplan och budget i dialog med sina enheter. Nämndmål ska arbetas fram och därefter ska enheterna beskriva sina mål, dvs. hur enheterna ska arbeta för att uppnå nämndens och stadens mål.

Till stadens verksamhetsplan och budget för år 2014 utvecklas stadens styr- och uppföljningssystem ytterligare genom att enheternas mål bryts ner på *medarbetarnivå*.

Övergripande tvärssektoriella frågor ska genomsyra all verksamhet såväl externt som internt. Som ett första steg ska de tvärssektoriella frågorna; likabehandling och internationellt arbete integreras i stadens styrsystem och beaktas i verksamhetsplan och budget. Arbetet med tvärssektoriella frågor ska harmonisera med målarbetet, bidra till Solna stads vision och vara en del av kvalitetsutvecklingsarbetet.

Likabehandlingsarbetet utgår från diskrimineringslagen som förbjuder diskriminering som har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller

annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Jämställdhetsintegrering används som en metod för verksamhets- och kvalitetsutveckling. Analyser av verksamheten ur ett interkulturellt förhållningssätt i det mångkulturella Solna ska motverka främlingsfientlighet och rasism.

Det *internationella* arbetet ska huvudsakligen användas som en metod för verksamhets- och kvalitetsutveckling. Genom att göra internationella jämförelser och identifiera goda exempel skapas förutsättningar för att lära av andra och samarbeta kring gemensamma utmaningar. Solna stads vision och målbild stämmer väl överens med inriktningen i EU:s tillväxtstrategi ”Europa 2020” och denna ska beaktas i stadens verksamhetsplan och budget. För att barn och ungdomar i framtiden ska kunna verka i en globaliserad värld är det internationella utbytet en förutsättning.

Kommunfullmäktige följer upp styrelse och nämnder utifrån målen och de särskilda uppdragen. Inriktningsmålen följs upp och utvärderas utifrån effektmål som i sin tur mäts och följs upp med hjälp av flera nyckeltal/indikatorer, vilka redovisas tre gånger per år; i delårsrapporter per april, augusti och i årsredovisningen. Denna utveckling mot en tydlig koppling mellan insatta resurser och presterat resultat får också stöd i lagreglerna för god ekonomisk hushållning i kommuner.

Solna stads *hel- och delägda företag* styrs, enligt aktiebolagslagen, av bolagsordning och ägardirektiv. Med stadens kraftiga tillväxt och utveckling följer ett behov av att utveckla styrningen och strukturen för den verksamhet som bedrivs inom hela koncernen.

Ungefär hälften av stadens verksamhet drivs av externa utförare dvs. på *entreprenad eller i köpt verksamhet*. Nämnderna behöver därför i den kontinuerliga verksamhetsutvecklingen utveckla styrningen och uppföljningen av dessa verksamheter.

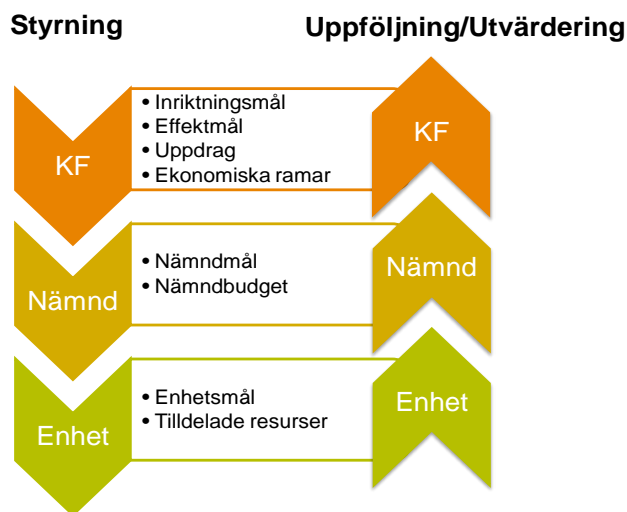

Bild. Solna stads styr- och uppföljningssystem år 2013

Stadens mål och uppdrag

I Solna stads verksamhetsplan och budget 2013 finns fyra prioriterade målområden, fem inriktningsmål, 25 effektmål och 15 uppdrag som alla är stadsövergripande. De prioriterade målområdena är; Solna i utveckling, levande stad, trygghet och lärande för Solnabornas bästa och god ekonomisk hushållning. Inriktningsmålen utgår från visionen om det levande och trygga Solna, som förenar hållbar utveckling med en god ekonomisk hushållning för att trygga framtidens välfärd. Uppdragen som åläggs styrelse och nämnder styr också mot stadens vision och inriktningsmål.

Bedömningen som görs är att 2 av de 5 inriktningsmålen uppfylls 2013. För de övriga 3 är bedömningen att 2 är på väg att uppfyllas, men inte år 2013 och 1 uppfylls inte, se tabellen nedan.

Bedömning av inriktningsmålen

- Inriktningsmålet uppfylls inte år 2013
- Inriktningsmålet är på väg att uppfyllas, men inte år 2013
- Inriktningsmålet är uppfyllt år 2013

Inriktningsmål	Bedömning
Solna ska vara en attraktiv stad, som ger goda förutsättningar för ett växande antal boende, företag och besökare.	
Solna ska vara en levande stad, som kännetecknas av tillgänglighet, trygghet, stadsmässighet och miljöhänsyn.	
Solna stads omsorg ska finnas som ett naturligt stöd för Solnaborna som behöver den under olika skeden i livet.	
Förskolor och skolor i Solna ska ge barn, ungdomar och vuxna kunskaper och erfarenheter, som rustar dem för livet och ger goda möjligheter till fortsatta studier och arbete.	
Alla verksamheter som Solna stad finansierar ska vara av god kvalitet och kostnadseffektiva.	

Av de 25 effektmålen bedöms 14 uppfyllas 2013 (56 %), 2 vara på väg att uppfyllas, men inte 2013 (2 %) och 9 uppfylls inte i år (36 %).

Av de 15 uppdragen har 9 slutförts under 2013 (60 %) och 6 av uppdragen har påbörjats under 2013 och avslutas under år 2014 (40 %).

Sammantaget innebär detta att 4 av 5 inriktningsmål, 16 av 25 effektmål är helt eller delvis uppfyllda och 9 av 15 uppdrag är helt genomförda. Merparten av målen och uppdragen är därmed uppfyllda respektive slutförda. Detta tillsammans med ett ekonomiskt överskott och att avkastningen på stadens långsiktiga kapital överträffar avkastningsmålet, gör att staden bedöms leva upp till kraven på god ekonomisk hushållning.

Bedömningen av effektmålen kompletteras också med en pil som visar trenden för hur ett mål har utvecklats under de tre senaste åren. Exempelvis kan ett mål inte vara uppfyllt 2013, men ändå ha utvecklats positivt jämfört med tidigare år, vilket då trendpilen visar. Endast ett fåtal (4 stycken) effektmål har haft en negativ utveckling (pil ner) jämfört med tidigare år. Övriga effektmål visar en positiv eller oförändrad utveckling (pil upp eller åt sidan).

Bedömning av målen och uppdragen 2013

Bedömning mål

	Målet uppfylls inte år 2013
	Målet är på väg att uppfyllas men inte år 2013
	Målet är uppfyllt år 2013

Bedömning uppdrag

	Uppdraget inte klart år 2013
	Uppdraget pågår och fortsätter år 2014
	Uppdraget är klart år 2013

Mål	Måluppfyllelse	Trend
Inriktningsmål: Solna ska vara en attraktiv stad, som ger goda förutsättningar för ett växande antal boende, företag och besökare.		--
Effektivmål: Solna stad ska tillhöra de tre främsta i Svenskt Näringslivs ranking av Sveriges mest företagsvänliga kommun. (År 2011, 2012 och 2013 – 1:a plats).		→
Företagarnas nöjdhet med Solna stads service ska öka till minst nöjdhetsindex 74 i Stockholm Business Alliance serviceundersökning år 2013. (År 2009 – NKI 68, 2011 – NKI 70, 2013 – NKI 70).		→
Solnas befolkning ska minst växa till 90 000 invånare fram till år 2020. (Prognos september 2013 – drygt 92 534 invånare år 2020).		→
Medborgarnas nöjdhet med att bo och leva i Solna ska öka till minst nöjdhetsindex 72 i medborgarundersökningen år 2013. (År 2010 – NRI 69, 2012 – NRI 66, 2013 – NRI 63).		↓
Uppdrag: Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda en långsiktigt hållbar utbyggnads- och investeringstakt för staden för de kommande åren.		--
Inriktningsmål: Solna ska vara en levande stad, som kännetecknas av tillgänglighet, trygghet, stadsmässighet och miljöhänsyn.		--
Effektivmål: Medborgarnas upplevelse av hur tryggt det är att vistas i Solna ska öka till minst nöjdhetsindex 63 i medborgarundersökning år 2013. (År 2010 – NRI 61, 2012 – NRI 62, 2013 – NRI 61).		↓
Medborgarnas nöjdhet med kommunikationer i Solna ska minst vara nöjdhetsindex 74 i medborgarundersökningen år 2013. (År 2010 – NRI 74, 2012 – NRI 70, 2013 – NRI 68).		↓
Medborgarnas nöjdhet med gator och vägar i Solna ska minst vara nöjdhetsindex 51 i medborgarundersökningen år 2013. (År 2010 – NMI 49, 2012 – NMI 50, 2013 – NMI - 50).		→
Solnabornas insamling av hushållsavfall till förbränning ska minska år 2013. (År 2011 – 276 kg/inv., 2012 – 264 kg/inv., 2013 – 263 kg/inv.).		↑
Solna ska årligen tillhöra de fem främsta idrottsstäderna i landet, enligt Sport & Affärer. (År 2011 - 4:e plats, 2012 – 1:a plats, 2013 – 9:e plats).		↓
Medborgarnas nöjdhet med fritidsmöjligheterna i Solna ska öka till minst nöjdhetsindex 68 i medborgarundersökningen år 2013. (År 2010 – NRI 67, 2012 – NRI 64, 2013 – NRI - 65).		→
Solnas fysiska tillgänglighet ska minst vara i nivå med genomsnittet i Stockholms län, vilket år 2010 var 58 i EAH-tal, Enkelt Avhjälppta Hinder. (År 2011, 2012 och 2013 – i.u.).		--
Uppdrag: Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att göra en översyn av underhållsplanerna för stadens fastighetsbestånd och den offentliga miljön.		--
Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med stadsbyggnadsnämnden utarbeta en strategisk lokalförsörjningsplan för staden, vilket också inkluderar en strategi för hyressättningen.		--
Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med stadsbyggnadsnämnden verka för utbyggnad av kollektivtrafiken i Solna.		--
Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med stadsbyggnadsnämnden ta fram en handlingsplan med åtgärder på kort och lång sikt för att öka framkomligheten i Solna.		--
Inriktningsmål: Solna stads omsorg ska finnas som ett naturligt stöd för Solnaborna som behöver den under olika skeden i livet.		--
Effektivmål: Andelen Solnabor med egen försörjning ska fortsätta ligga på en högre nivå jämfört med genomsnittet i Stockholms län och riket.		→
Solnabor 65 år och äldre som har hemtjänst ska minst vara nöjda med hemtjänsten motsvarande nöjdhetsindex 70, år 2013. (År 2011 – NKI 67, 2012 – 76 %, 2013 – 83 %).		↑
Solnabor 65 år och äldre med omvårdnadsboende ska minst vara nöjda med omvårdnadsboende motsvarande nöjdhetsindex 70, år 2013. (År 2011 – NKI 69, 2012 – 78 %, 2013 – 82 %).		↑

Personer som bor i boende enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, ska minst ha kvalitetsindex 1,3 i kvalitetsbarometern år 2013. (År 2011 – KKI 1,3 av 2,0, 2013 – KKI 1,3 av 2,0).		➔
Uppdrag: Kompetensnämnden och socialnämnden får i uppdrag att i samråd med kommunstyrelsen utreda ansvar och roller i staden inom arbetsmarknadsarbetet.		--
Omvårdnadsnämnden och socialnämnden får i uppdrag att i samråd med kommunstyrelsen utreda samarbetet mellan nämnderna avseende LSS och socialpsykiatri för att säkerställa bästa möjliga service och effektivitet.		--
Kommunstyrelsen får i uppdrag att samordna arbetet med att öka antalet försöks- och träningslägenheter samt LSS-bostäder i Solna.		--
Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med omvårdnadsnämnden och stadsbyggnadsnämnden utreda förutsättningarna och arbetsgången vid etablering av trygghetsboende i Solna.		--
Inriktningsmål: Förskolor och skolor i Solna ska ge barn, ungdomar och vuxna kunskaper och erfarenheter, som rustar dem för livet och ger goda möjligheter till fortsatta studier och arbete.		--
Effektivmål: Förskolans arbete ska innebära att andelen barn som är väl förberedda för övergången till förskoleklass/skola ska öka.		--
Andelen elever i Solnas kommunala och fristående skolor som är behöriga till gymnasieskolan ska minst bibehållas på samma nivå läsåret 2012/13 som läsåret 2010/11. (Läsåret 2010/11 – 92,6 %, Läsåret 2011/12 – 88,8 %, Läsåret 2012/2013 – 88,8 %).		➔
Andelen folkbokförda Solnaelever som fullföljer sin gymnasieutbildning inom 4 år ska minst bibehållas på samma nivå läsåret 2012/13 som läsåret 2010/11. (Målet i Europa 2020-strategin är att minska andelen förtida avhopp från studier från 2011 års 13,5 % till 10 %). (Läsåret 2010/11 – 74,8 %, 2011/2012 – 71,8 %, 2012/13 – 78,4 %).		↑
Solnabor som antas och slutför sina studier inom någon av vuxenutbildningens utbildningsformer ska nå högre studieresultat jämfört med genomsnittet i Stockholms län och riket.		↑
Uppdrag: Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samråd med kompetensnämnden ta fram en strategi för stadens inriktning avseende regionaliseringen av vuxenutbildningen.		--
Barn- och utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att i samråd med kommunstyrelsen utreda samverkan mellan nämnderna avseende fritidshem med inriktningen att överföra beställaransvaret för verksamheten till barn- och utbildningsnämnden.		--
Inriktningsmål: Alla verksamheter som Solna stad finansierar ska vara av god kvalitet och kostnadseffektiva.		--
Effektivmål: Solnas kommunala skattesats ska bibehållas på nuvarande nivå. (År 2011, 2012, 2013 – 17,12 per skattekrona).		➔
Solna stads resultat enligt balanskravet ska år 2013 minst uppgå till 40 mkr. (År 2011 – 153 mkr, 2012 – 111 mkr, 2013 – 221 mkr).		↑
Solna stads nettoinvesteringar ska inte överstiga 700 mkr över en rullande femårsperiod. (År 2012 – 700 mkr under en rullande femårsperiod). (År 2011 – 526 mkr, 2012 - 495 mkr, 2013 - 495 mkr).		➔
Solna stad ska vara en av Sveriges tre mest kostnadseffektiva kommuner. (Bokslut år 2011 – 4:e plats, 2012 – 2:a plats).		↑
Medborgarnas nöjdhet med Solna stads verksamheter ska öka till minst nöjdhetsindex 60 i medborgarundersökning år 2013. (År 2010 – NMI 58, 2012 – NMI 51, 2013 – NMI 51).		➔
Solna stads medarbetares engagemang ska minst vara index 65 i undersökningen Hållbart Medarbetar Engagemang, HME. (År 2011 & 2012 – i.u., 2013 – HME - 71)		--
Uppdrag: Kommunstyrelsen får i uppdrag att göra en översyn av styrning och organisering av stadens stödprocesser samt genomföra nödvändiga förändringar för att säkerställa hög kvalitet och kompetens samt effektivitet.		--
Kommunstyrelsen får i uppdrag att göra en översyn av styrningen och strukturen för stadens företag.		--
Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med nämnderna göra en översyn och revidering av stadens gemensamma styrdokument.		--
Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med nämnderna utreda hur stadens arbete med styrning och uppföljning av entreprenader kan utvecklas och förbättras. I detta uppdrag ingår uppdraget att se över stadens upphandlingsorganisation.		--

Fakta om några av stadens gemensamma undersökningar

Stadens verksamheter har under året utvärderats och rangordnats utifrån ett antal undersökningar. Här är kort fakta om några av de mer stadsgemensamma undersökningarna.

Medborgarundersökningen (SCB)

- 132 kommuner gjorde undersökningen år 2013
- Undersökningen skickades till 1 200 statistiskt utvalda Solnabor i åldrarna 18 till 84 år
- Solnas svarsfrekvens var 47 procent
- Mäter staden som plats att bo och leva på (Nöjd-Region-Index, NRI), stadens olika verksamheter (Nöjd-Medborgar-Index, NMI) samt medborgarnas inflytande på kommunala beslut och verksamheter (Nöjd-Inflytande-Index, NII)
- Betygsindex kan ligga mellan 0 och 100, varav under 40 betraktas som ”inte godkänt”, över 55 betraktas som ”nöjd” och över 75 betraktas som ”mycket nöjd”

Undersökningen om företagsklimat/Stockholm Business Alliance (SBA) serviceundersökning

- 197 kommuner gjorde undersökningen år 2013, varav 8 kommunalförbund eller gemensamma förvaltningar
- 51 av de 197 kommunerna ingick också i SBA:s serviceundersökning
- Undersökningen skickades till 628 företag som hade kontakt med staden under år 2012
- Solnas svarsfrekvens var 65 procent
- Mäter Nöjd-Kund-Index (NKI) för brandtillsyn, bygglov, markupplåtelse, miljötillsyn och serveringstillstånd
- Betygsindex kan ligga mellan 0 och 100, varav under 50 betraktas som ”mycket lågt”, 50 – 61 betraktas som ”lågt”, 62 – 69 betraktas som ”godkänt”, 70 – 80 betraktas som ”hög” och över 80 betraktas som ”mycket högt” (Världsklass)

Svenskt näringslivs företagsundersökning

- 290 kommuner undersöktes år 2013
- Undersökningen bygger på resultat från en företagsenkät (2/3) samt officiell statistik (1/3)
- Företagsrankingen görs med hjälp av 18 faktorer som exempelvis strukturella förutsättningar, företagsklimatet i form av service, tillämpning av lagar och regler, vilka viktas olika tungt

Undersökningen Hållbart medarbetarengagemang

- 98 kommuner har gjort undersökningen en eller flera gånger under åren 2011 – 2013, varav 27 kommuner år 2013
- Undersökningen gick till 1 699 medarbetare i Solna stad
- Svarsfrekvens var 76 procent
- Mäter motivation, ledarskap och styrning med hjälp av riktigheten i nio påståenden (tre per område)
- Betygsindex grundar sig på en skala 1 – 5 som kan ligga mellan 0 och 100, varav under 20 stämmer ”mycket dåligt”
20 - 39 stämmer ”ganska dåligt”
40 – 59 stämmer ”varken bra eller dåligt”
60 - 80 stämmer ”ganska bra” och
över 80 stämmer ”mycket bra”

Målområde - Solna i utveckling

Solna ska vara en stad i utveckling, som skapar förutsättningar för att möta den stora efterfrågan som finns på att bo, leva och verka i staden. Staden ska erbjuda en attraktiv miljö, som kännetecknas av mångfald och tolerans, och som gör att boende och besökare trivs. Solna ska också erbjuda ett bra företagsklimat, som ger företag goda förutsättningar att starta, etableras och växa. Solna ska vara en aktiv aktör i den växande Stockholmsregionen, som tar vara på möjligheterna att skapa förutsättningar för nya jobb, tillväxt och välfärd.

Inriktningsmål

Solna ska vara en attraktiv stad, som ger goda förutsättningar för ett växande antal boende, företag och besökare.

Inriktningsmålet är på väg att uppfyllas, men inte år 2013. Bedömningen grundar sig på att två av effektmålen är uppfyllda och att två av effektmålen inte är uppfyllda år 2013.

Antalet *Solnabor* har ökat stadigt under de senaste tio åren och förutsättningen för att antalet invånare ska fortsätta att öka under de kommande åren är god. Enligt planerna kommer det att i genomsnitt färdigställas 800 lägenheter per år i Solna, vilket möjliggör att Solnas befolkning kan uppgå till knappt 93 000 år 2020. Kommunikationerna i Solna fortsätter att förbättras när tvärbanan år 2014 går hela sträckan från Sickla udde till Solna station/Arenastaden och när tunnelbanan till Hagastaden och Arenastaden är byggd.

Det finns fortsatt ett stort antal arbetsgivare på den lokala arbetsmarknaden och nyföretagandet i Solna utvecklas positivt, vilket stärker Solna som *företagsplats*. För att ytterligare kunna utveckla företagsplatsen Solna måste stadens arbete med att förbättra framkomligheten på stadens/regionens väg- och spårnät fortsätta, men också med att förbättra stadens service till företagare i tillståndsärenden.

Solna som evenemangsstad har stärkts under 2013 och den nyetablerade Friends Arena hade cirka 1,2 miljoner *besökare* under året (Råsunda cirka 450 000 besökare per år). Finalmatchen i dam EM i fotboll satte ett internationellt publikrekord och genererade stor turistomsättning. Svenska Bandyfinalen, Melodifestivalens final, flera internationella konserter, landslagets och AIK:s fotbollsmatcher samt andra idrottsevenemang intog nya publikformat som visade på en utvecklingspotential. Evenemang är, förutom en viktig del i stadens näringslivsarbete, en viktig del i arbetet med att utveckla Solna som kultur- och idrottsstad.

Effektmål

Solna stad ska tillhöra de tre främsta i Svenskt Näringslivs ranking av Sveriges mest företagsvänliga kommun.

Effektmålet är uppfyllt år 2013 – 1:a plats (År 2012 – 1:a plats)

Solna behåller sin förstaplacering för sjätte året i rad och sjunde gången under 2000-talet som Sveriges mest företagsvänliga kommun, enligt Svenskt Näringslivs ranking 2013. Rankningen baseras främst på företagarnas betyg, men också på statistiska faktorer.

Nyföretagsamheten och nyföretagandet i Solna utvecklas positivt, vilket stärker Solnas position som företagsplats. I Svensk Näringslivs ranking "Företagsamheten 2013" hamnar Solna på en tredje plats i Stockholm län när det gäller antalet nyföretagsamma människor per 1 000 invånare (24,6 personer). I gruppen "unga" uppgår nyföretagsamheten till 30 personer per 1 000 invånare, vilket ger Solna en tät position i länet. Antalet nyföretagsamma är ungefär lika många i Solna 2013 som 2012.

I Nyföretagsbarometern 2013 rankas Solna som Sveriges sjätte nyföretagarkommun sett till antalet nyregistrerade företag per 1 000 invånare (9 företag/invånare eller 644 nya företag). Det är 7 procent färre företag jämfört med 2012 (694 företag). En minskning har dock skett över hela landet, vilket gör att Solnas position trots detta stärks.

I Solna finns 46,8 privata arbetsgivare per 1 000 invånare, vilket är lika mycket som föregående år. Det finns fortsatt ett stort antal arbetsgivare på den lokala arbetsmarknaden, vilket minskar Solnas stads beroende av en arbetsgivare och därmed också sårbarheten.

Solna som destination för besökare befinner sig i utveckling. Även om Friends Arena invigdes i slutet av 2012 syns redan en positiv ekonomisk effekt i den turismekonomiska omsättningen för 2012. Turismen i Solna omsatte 2012 totalt 941 mkr och omfattade 700 helårssysselsatta. Detta är en ökning med 9,5 procent jämfört med mätningen 2010. Ökningen har skett inom alla områden (logi, livsmedel, restaurang, transport, shopping, aktiviteter). Solna förväntas få full turistekonomisk effekt när Mall of Scandinavia öppnar 2015.

Utveckling och förbättringar

Prioriterade utvecklingsområden för att ytterligare utveckla företagsplatsen Solna är att förbättra framkomligheten på stadens/regionens väg- och spårnät samt att förbättra stadens service till företagare i tillståndsärenden.

För att öka kontaktytorna ytterligare samt skapa förutsättningar för fler *tillväxtfrämjande samarbeten* har en rad nya mötesformer och nätverk lanserats under året. De kommer att fortsätta att utvecklas. Företagarföreningen Solna Meetings och Arenastadens företagargrupp har startat. Solnautbildningar för mäklare, hotellpersonal och hemtjänstföretag har genomförts. Småföretagseventet Mitt Företag, Start-Up Day för blivande företagsamma Solnabor, hållbarhetsseminarium för företagare i Solna Business Park och seminarieriet Connect Tillväxtforum i Solna för tillväxtföretag har arrangerats tillsammans med partners.

Genom att *utveckla dialogen* med näringslivet bidrar staden till ett förbättrat företagsklimat. För att förbättra dialogen ytterligare kommer staden bl.a. fortsätta att genomföra företagsbesök, regelbundna Frukostbrickor och ge ut nyhetsbrev för företagarna.

Åtgärder för att förbättra framkomligheten sker genom utvecklingen av *kommunikationer* i form av tvärbanan som kommer att gå fram till Solna station/Arenastaden fr.o.m. år 2014 och utbyggnaden av tunnelbana till Hagastaden och Arenastaden.

Företagarnas nöjdhet med Solna stads service ska öka till minst nöjdhetsindex 74 i Stockholm Business Alliance serviceundersökning år 2013.

Effekt målet uppfylls inte år 2013 – NKI 70 (År 2011 – NKI 70)

Resultatet från årets serviceundersökning visar att företagen i huvudsak är nöjda med den servicen de får av Solna stad i tillståndsärenden. Sammantaget för de olika områdena i undersökningen får Solna index 70 av 100, vilket är ett högt NKI-resultat, men är oförändrat jämfört med år 2011. Resultatet är högt jämfört med samtliga deltagande kommuner (NKI 67), Stockholmsregionen (NKI 66), Stockholms stad (NKI 68) och Sundbyberg stad (NKI 67). Bland de 51 kommunerna i Stockholmsregionen hamnar Solna på plats 10, vilket är fyra placeringar bättre jämfört med undersökningen 2011.

En nedbrytning av Solnas helhetsomdöme i olika serviceområden visar att företagen är mest nöjda med stadens bemötande och tillgänglighet. Ganska höga betyg ges också till kompetens, rättsäkerhet och effektivitet. Företagarna ger lägst betyg till kvalitetsfaktorn information.

Bakom det oförändrade resultatet för staden finns stora variationer mellan de olika myndighetsområdena. Serveringstillstånd är, liksom tidigare år, bäst i test med ett index på 77. Årets utvecklingsraket är miljötillsyn, som lyfter från 66 till 72. Det förbättrade resultatet följer av ett systematiskt kvalitetsarbete och uppbyggnad av en väl fungerande kundtjänst på miljö- och hälsoskyddsförvaltningen.

Tydliga förbättringsområden finns inom områdena bygglov och markupplåtelse. På båda områdena har resultatet gått ner jämfört med 2011 års mätning. Bygglov från 76 till 58 och markupplåtelse från 69 till 55. Nedgången är sannolikt en följd av den expansiva period som Solna befinner sig i, med hög arbetsbelastning och hög personalomsättning på stadsbyggnadsförvaltningen. Arbetsbelastningen är fortsatt hög, men förvaltningen har kunnat göra ett antal rekryteringar för att ersätta den personal som slutat. Det är därför rimligt att förvänta sig att resultatet framöver kommer att justeras upp och gå mot tidigare års nivåer.

Utveckling och förbättringar

För att kunna ge företagarna ännu bättre service pågår ett arbete med att utveckla rutinerna kring handläggning, utökad kommunikation och uppbyggnad av en gemensam kundtjänst i staden som ska bli en väg in i staden. Flera servicemätningar och uppföljningar behöver införas för att bättre fånga upp vad företagarna tycker om stadens service för att härigenom få underlag till förbättringar som kan höja kvaliteten.

Solnas befolkning ska minst växa till 90 000 invånare fram till år 2020.

Effektmålet är uppfyllt år 2013 – knappt 93 000 invånare år 2020

Solnas befolkning växte med 2,0 procent under år 2013 och Solna är den tredje snabbast växande kommunen i landet, efter Sundbyberg (4,5 %) och Sigtuna (2,6 %). De senaste tio åren har Solnas befolkning ökat med 26 procent, från 57 600 invånare år 2002 till 72 740 invånare år 2013. Solna är den kommun i landet, som har haft den högsta befolkningstillväxten av alla landets 290 kommuner under de senaste tio åren (2002 – 2012). Tillväxten i Solna är jämnt fördelad över födselar (34 %), inflyttning (35 %) och invandring (31 %). Andra stockholmskommuner, som har haft en kraftig befolkningstillväxt under samma tioårsperiod, är Nacka, Sundbyberg och Värmdö (21 % vardera), Vallentuna (20 %), Sigtuna (18 %) och Stockholm (16 %).

Befolkningstillväxten i Solna fortsätter och befolkningsprognosen per september månad 2013 visar att Solnas befolkning år 2020 kommer uppgå till knappt 93 000 invånare. Åldersgruppen 20 till 44 år är den befolkningsgrupp som förväntas växa mest. Prognosen visar på ett fortsatt födelseöverskott och en fortsatt minskning av andelen äldre personer.

Under året har cirka 650 bostäder/lägenheter i Solna blivit inflyttningsklara; Rosenlund i Norra Frösunda, Ingenting, Huvudsta centrum, Sparrisens i Huvudsta (110 hyresrätter), Rudan i Hagalund samt småhus, radhus och lägenheter i Järvastaden. Det innebär en ökning jämfört med de två senaste åren (2012 – 304 bostäder och 2011 – 450 bostäder).

I Solna pågår flera stora byggprojekt. En helt ny stadsdel – *Hagastaden* byggs. Det ska bli en stadsdel med världsledande forskning och företagande inom life science-området, men också 5 000 bostäder, varav 3 000 bostäder i Solna. I Hagastaden byggs universitetssjukhuset *Nya*

Karolinska Solna som beräknas stå klart för första patienten år 2016 för att sedan vara helt klar 2017.

Arenastaden byggs ut under en tioårsperiod. Under åren 2012 och 2013 blev den första delen klar, vilken omfattar Friends Arena, Vattenfalls nya huvudkontor, ett hotell, infrastruktur med bl.a. en ny gångbro mellan Arenastaden och Frösunda. Kommande år byggs bostäder, kontor och ett köpcentrum "*Mall of Scandinavia*", som med sina närmare 300 000 m² blir Solnas största enskilda byggnad. Invigning sker hösten 2015.

Exploateringen av *Ulriksdalsfältet* fortsätter med stadsradhus och flerbostadshus. Planerad utbyggnadstakt är cirka 100 lägenheter per år och när den nya stadsdelen är klar inrymmer den cirka 1 500 bostäder, förskolor, kontor och butiker. Dessutom en ny kommunal F – 9 skola som tas i bruk höstterminen 2014.

Stadsdelen *Järvastaden* fortsätter att byggas ut med cirka 1 500 bostäder i vilka inflyttning sker löpande. I stadsdelen byggs också förskolor och en skola.

I *Ingeningsområdet* flyttade säkerhetspolisen in i nya lokaler under 2013. Under de kommande åren byggs cirka 700 bostäder i området, varav de första blir inflyttningsklara under 2015.

Under 2013 revs *Råsunda fotbollsstadion*, vilken ska ersättas av nya bostads- och kontorshus, service- och handelslokaler samt en förskola. Den första inflyttningen planeras till 2016.

Olika *kollektivtrafikprojekt* pågår och kommer att pågå i flera år framöver som exempelvis tvärbanan till Solna station/Arenastaden fr.o.m. hösten 2014 och utbyggnaden av tunnelbanan till Hagastaden år 2020 och Arenastaden år 2022.

År 2013 är 4 044 barn inskrivna i stadens finansierade barnomsorg, vilket är något fler jämfört med 2012 (3 935 barn). Trots denna ökning har staden under 2013 kunnat erbjuda barnomsorgsplats till alla familjer som önskat. I januari 2014 har ytterligare barnomsorgsplats tillkommit i stadsdelarna Huvudsta, Råsunda och Järva.

Utveckling och förbättringar

I genomsnitt kommer det att färdigställas 800 *lägenheter* per år i Solna fram till år 2020. Planerna är att det ska byggas flerbostadshus med många små lägenheter, småhus, stadsradhus, 200 studentlägenheter samt 400 forskarlägenheter.

Medborgarnas nöjdhet med att bo och leva i Solna ska öka till minst nöjdhetsindex 72 i medborgarundersökningen år 2013.

Effekt målet uppfylls inte år 2013 - NRI 63 (År 2010 – NRI 69)

Jämfört med 2012 års resultat (NRI 66) har Solnas resultat för 2013 sjunkit. Resultatet är ändå i nivå med både Stockholms län (NRI 61) och förortskommuner till storstäderna (NRI 64), men däremot lägre än riket (NRI 69).

Det område som får lägst betyg är bostäder, både frågan om möjligheten till att finna bra boende och utbudet av olika bostadsformer (NRI 53). Klart högst betyg får området utbildningsmöjligheter (NRI 76), vilket också är ett starkt resultat jämfört med Stockholms län (NRI 61), förortskommuner till storstäderna (NRI 65) och riket (NRI 58). Det som medborgarna uppskattar är tillgången till universitets- eller högskoleutbildning inom rimligt avstånd.

Medborgarnas uppfattning om arbetsmöjligheter, kommunikationer, fritidsmöjligheter, kommersiellt utbud och trygghet har sjunkit något jämfört med 2012, men resultaten är ändå högre i jämförelse med Stockholms län, förortskommuner till storstäderna och riket.

Det är nu färre medborgare som kan rekommendera vänner och bekanta att flytta till Solna (2013 – 72 %, 2012 - 76 % och 2010 – 80 %). Även om andelen har sjunkit, är Solnas resultat bättre jämfört med både Stockholms län, förortskommunerna till storstäderna samt riket.

Solna är bästa svenska kommun att bo i, enligt nyhetsmagasinet Fokus 2013 års ranking över landets samtliga 290 kommuner. Rankingens utgångspunkt är fyra kategorier, att vara ung, att vara äldre, att ha familj och att arbeta. I kategorin att vara ung samt att ha familj placerade sig Solna på första respektive andra plats. Årets topplacering är en rejäl förbättring från fjolåret då Solna placerade sig på plats 22.

Utveckling och förbättringar

På fyra år har två tunnlar, tre broar och 5 700 meter spår byggts för *tvärbanan* från Alvik till Solna centrum och i oktober månad togs den i bruk för allmänheten. Under 2014 blir det möjligt att åka med tvärbanan till Solna station/Arenastaden, vilket medför att fyra knutpunkter i tre kommuner knyts samman.

I samband med tvärbanans invigning öppnades också Solnavägen för biltrafik igen. Även om öppningen innebär en förbättring för framkomligheten, kommer det under de närmaste åren att vara vissa svårigheter att ta sig fram med bil i Solna. Framkomligheten för alla trafikslag är en prioriterad fråga framöver för staden. Kontinuerligt ska logistiken kring stadens utvecklingsområden förbättras liksom informationen till trafikanter och boende. Hagalundsgatan har också öppnats för biltrafik igen.

Den *nya uppgången från pendeltåget* vid Solna station tillsammans med den nya Målbron förenklar vardagen för både Solnabor och besökare.

Överenskommelsen om att bygga ut *tunnelbanan* i Stockholm innebär att Solna får två nya tunnelbanestationer på den nya linjen från Odenplan; Hagastaden och Arenastaden. Planen är att det första spadtaget ska tas vid halvårsskiftet 2016 och att det går att åka tunnelbanan till Hagastaden år 2020 och till Arenastaden år 2022. Linjen kommer att förstärka Solna som knutpunkt i kollektivtrafiksystemet, vilket kommer att underlätta för Solnaborna och alla som dagligen reser till sina arbeten i staden. Utbyggnaden skapar också förutsättningar för Solna att bygga bostäder i kommunikationsnära lägen.

En *cykelplan* håller på att tas fram för att underlätta framkomligheten.

Under 2014 ska en utvecklingsstrategi tas fram för *stadsdelen Bergshamra*. Den ska belysa förutsättningarna för kompletterande bebyggelse, utvecklingen av när servicen i området och förbättringar av stadsmiljön. Trafikfrågan ska också belysas för att se hur södra och norra Bergshamra kan bindas samman och hur kollektivtrafiken kan utvecklas.

En utvecklingsstrategi ska också tas fram under 2014 för *stadsdelen Hagalund* för att se hur stadsdelen kan utvecklas. Det finns både behov och möjligheter att länka ihop Hagalund bättre med övriga Solna. Det handlar inte minst om nya bostäder. Fler bostäder gör att fler kan flytta in i Hagalund, vilket i sin tur bidrar till bättre underlag för service i hela området. Utöver nya

bostäder finns förutsättningar för nya företagslokaler och önskemål om att förbättra stadsmiljön. Tvärbana och pendeltåg ger också Hagalund ett bra läge.

Tillgången och närheten till *grönområde* är viktigt för Solnas medborgare och varje Solnabo har cirka 110 kvadratmeter park och natur att tillgå. Solna växer och förändras och därför har staden startat ett arbete med en ny grönplan som ska visa vägen hur Solnas gröna offentliga miljöer, parker, natur, platser och gatumiljöer kan utvecklas framöver.

Det *kommersiella utbudet* i Solna kommer att öka när Mall of Scandinavia öppnar hösten 2015.

För att öka tryggheten i staden har antalet belysningspunkter ökat. För att ge säkrare trafikmiljö har hastigheten på Solnas gator sänkts.

Uppdrag

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda en långsiktigt hållbar utbyggnads- och investeringstakt för staden för de kommande åren.

Utredningen har påbörjats under 2013 och kommer att slutföras under år 2014. Stadsledningsförvaltningen arbetar under 2013 och 2014 med att utveckla stadens planeringsunderlag utifrån utbyggnad, investeringar och exploateringsprojekt. Detta tillsammans med översynen av översiktsplanen, utökade befolkningsprognoser samt en ekonomisk långtidsplanering kommer att skapa planeringsunderlag kring stadens hållbara utveckling.

Målområde - Levande Stad

Solna ska vara en levande och sammanhållen stad med en god miljö, som tar vara på närheten till natur och storstad. Staden ska bygga vidare på dessa kvaliteter och växa på ett stadsmässigt, tillgängligt och miljövänligt sätt. Stadsmiljön ska vara ren och snygg, samtidigt som stadens fastigheter ska underhållas och utvecklas. Solnaborna ska kunna kombinera ett attraktivt boende och ett stimulerande arbete med en rik fritid, som bidrar till att skapa trivsel och välbefinnande.

Inriktningsmål

Solna ska vara en levande stad, som kännetecknas av tillgänglighet, trygghet, stadsmässighet och miljöhänsyn.

Inriktningsmålet uppfylls inte år 2013. Bedömningen grundar sig på att fem av effektmålen inte uppfylls, ett effektmål är på väg att uppfyllas, men inte år 2013 samt att ett effektmål uppfylls 2013.

Arbetet med att förbättra framkomlighet och kommunikationer fortgår genom arbete med tvärbanan som kommer att gå fram till Solna station/Arenastaden fr.o.m. år 2014 samt genom utbyggnaden av tunnelbana till Hagastaden och Arenastaden. En cykelplan håller på att tas fram, vilken ska bidra till att förbättra framkomligheten och staden arbetar utifrån ett tillgänglighetsperspektiv vid nybyggnation och anpassningar.

Stadens trygghetsarbete fortgår exempelvis genom att fler belysningspunkter kommer till i parker och gator, men också genom förebyggande insatser mot droger och fallskador. Stadens trygghetsråd genomför trygghetsvandringar i Solna för att fånga upp otrygga miljöer som kan förbättras.

Arbete pågår i staden med att ta fram en ny grönplan för stadens parker, grönområden och natur, vilket kan bidra till ökade fritidsmöjligheter för Solnaborna. Utvecklingsstrategier för stadsdelarna Bergshamra och Hagalund ska tas fram under 2014 för att belysa förutsättningarna för utveckling av stadsmiljö, närservice och trafikmiljö. Som idrottsstad är Solna en av Sveriges bästa, med ett rikt utbud inom både ungdoms- och elitverksamhet.

Arbete pågår för att utveckla Solna på ett miljövänligt sätt och insamlingen av hushållsavfall fortsätter att visa på en positiv utveckling. Staden arbetar med att minska matsvinn från sina verksamheter. Medborgarna erbjuds att lämna sitt farliga avfall genom mobil insamling samt vid miljöstationer och återvinningscentraler. Informationsinsatser om källsortering och energibesparing kan ytterligare öka medvetenheten i dessa frågor.

Effektmål

Medborgarnas upplevelse av hur tryggt det är att vistas i Solna ska öka till minst nöjdhetsindex 63 i medborgarundersökning år 2013.

Effektmålet uppfylls inte år 2013 – NRI 61 (År 2012 – NRI 62)

Jämfört med 2012 års resultat (NRI 62) har Solnas resultat för 2013 sjunkit. Resultatet är ändå i nivå med både Stockholms län (NRI 59) och förortskommuner till storstäderna (NRI 65) samt riket (NRI 61).

Medborgarnas nöjdhet med hur tryggt och säkert det är att vistas utomhus på kvällar och nätter samt hur trygga Solnaborna känner sig mot hot, våld och misshandel har försämrade värden i 2013 års medborgarundersökning jämfört med 2012. Värdet för hur trygga och säkra de känner sig mot inbrott i hemmet är oförändrat mellan de två åren.

Solnas placering har sjunkit från plats 54 till 91 i Sveriges Kommuner och Landstings undersökning ”Trygghet och säkerhet 2013”. Försämringen av placeringen beror till viss del på ett ökande antal anmälda våldsbrott per 1 000 invånare mellan åren. Stadens miljöbalkstillsyn och offentliga livsmedelskontroll når i all väsentlighet uppsatta mål för året.

Utveckling och förbättringar

Staden arbetar med många olika insatser för att öka tryggheten. Mer driftsäker belysning i framför allt parker men också med snabba byten av trasiga lampor för att minska otrygga miljöer. Staden erbjuder förebyggande hembesök för Solnabor som fyllt 80 år för att förebygga fallskador i hemmet. Information och utbildning ges till föräldrar om ungdomar, alkohol och cannabis i syfte att förebygga missbruk bland unga. Staden samverkar med polis och frivilligorganisationer för att få större räckvidd i trygghetsarbetet och detta arbete kan utvecklas ytterligare.

Medborgarnas nöjdhet med kommunikationer i Solna ska minst vara nöjdhetsindex 74 i medborgarundersökningen år 2013.

Effekt målet uppfylls inte år 2013 – NRI 68 (År 2012 – NRI 69)

Jämfört med 2012 års resultat (NRI 69) har Solnas resultat för 2013 sjunkit. Resultatet är ändå bättre jämfört med Stockholms län (NRI 65) och förortskommuner till storstäderna (NRI 62) samt riket (NRI 59). Den största minskningen har skett när det gäller nöjdhet med gång- och cykelvägar.

Utveckling och förbättringar

Omfattande trafikarbeten pågår för att förbättra framkomligheten i samband med utbyggnad av Arenastaden, Hagastaden samt förlängning av Tvärbanan till Solna. För att underlätta för trafikanter publiceras aktuell trafikinformation på Solna stads webb, solna.se. Staden har utarbetat och implementerar en handlingsplan för att förbättra framkomligheten i vägtrafiken. Tvärbanan har under hösten öppnat för trafik på hela sträckan Sickla udde/Solna centrum och kommer under hösten 2014 att gå hela vägen fram till Solna station/Arenastaden. Den norra uppgången vid Solna station med tillhörande gångbro som underlättar för pendeltågsresenärer till och från Arenastaden och Frösunda har färdigställts. Staden har tecknat avtal med staten, Stockholms läns landsting och Stockholms stad om utbyggnad av tunnelbana till Hagastaden och Arenastaden. Ett lånecykelsystem håller på att anläggas och cykelstationer finns på fem platser i Solna. Platserna Solnaplan, Solnavägen/Karolinska, Huvudsta centrum och Ekelundsvägen är i drift, medan stationen vid Karlbergs Slottsväg väntar på elanslutning. Staden arbetar med att ta fram en cykelplan för att förbättra cykelmöjligheterna i staden.

Medborgarnas nöjdhet med gator och vägar i Solna ska minst vara nöjdhetsindex 51 i medborgarundersökningen år 2013.

Effekt målet uppfylls inte år 2013 – NRI 50 (År 2012 – NMI 52)

Jämfört med 2012 års resultat (NRI 52) har Solnas resultat för 2013 sjunkit. Resultatet är ändå i nivå med Stockholms län (NRI 52) och förortskommuner till storstäderna (NRI 53) samt riket (NRI 52). Samtliga indikatorer försvagades och medborgarna är mindre nöjda med underhåll, snöröjning, belysning och trafiksäkerhet 2013 jämfört vad de var i 2012 års medborgarundersökning.

Utveckling och förbättringar

Staden arbetar med att förbättra belysningen, men också att sänka hastigheten på vägar i Solna för att öka trafiksäkerheten. Under året har huvudvägar med undantag av Huvudstaleden fått

hastighetsbegränsning på 50 km/tim och övriga vägar 30 km/tim. Framöver kommer flera områden ses över i syfte att förbättra trafiksäkerheten i Solna.

Solnabornas insamling av hushållsavfall till förbränning ska minska år 2013.

Effektmålet är uppfyllt år 2013 – 263 kg/invånare (År 2012 – 264 kg/inv.)

Mängden hushållsavfall för förbränning minskade med 1 kilo per invånare mellan åren 2012 och 2013. Mängden insamlat matavfall har ökat med 39 procent mellan åren 2012 och 2013. Under året har 2 860 hushåll anslutit sig till matavfallsinsamlingen. Totalt kan nu 36 procent av Solnas hushåll sortera matavfall fastighetsnära.

Utveckling och förbättringar

Staden arbetar med att minska matsvinn från framför allt skolor. Staden har också genomfört informationsinsatser för fastighetsägare för att öka hushållens möjligheter till källsortering. Varje torsdag finns det möjlighet att lämna grovavfall och farligt avfall till en mobil miljöstation på Solnaplan.

Solna ska årligen tillhöra de fem främsta idrottsstäderna i landet, enligt Sport & Affärer.

Effektmålet uppfylls inte år 2013 – 9:e plats (År 2012 – 1:a plats)

Jämfört med 2012 års resultat (1:a plats) har Solnas resultat för 2013 sjunkit. Resultatet är sämre jämfört med Stockholms stad (2:a plats), men bättre jämfört med Sundbybergs stad. I SVT:s undersökning "Sveriges Bästa Idrottsstad" avancerade Solna från förra årets 3:e plats till en 2:a plats efter Göteborg stad.

Under året har antalet bidragsberättigade aktiviteter per Solnabo i åldrarna 7-20 år ökat något (76 aktiviteter/7-20 åring) och ligger på en högre nivå jämfört med länet (38 aktiviteter/7-20 åring). Flertalet goda resultat inom både lag och individuell sport har under året uppnåtts på ungdomsnivå och trots något sämre resultat på elitnivå är det fortfarande höga placeringar jämfört med andra kommuner. Antal lag och träningsgrupper i Solna ökar något under året och sammantaget tyder siffrorna på ett högt nyttjande av Solnas idrottsanläggningars kapacitet.

Under året har EM-finalen i fotboll för damer spelats på Friends Arena och under Idrottens dag som genomfördes i Hagaparken i samarbete med Riksidrottsförbundet, Stockholms Idrottsförbund och idrottsföreningar deltog över tiotusen barn.

Utveckling och förbättringar

Staden arbetar för att de två resterande grusfotbollsplanerna ska ersättas med konstgräsplaner, vilket innebär en modernisering av anläggningarna. Det pågår även planering för utveckling av Skytteholms och Ulriksdals idrottsplatser.

Medborgarnas nöjdhet med fritidsmöjligheterna i Solna ska öka till minst nöjdhetsindex 68 i medborgarundersökningen år 2013.

Effektmålet uppfylls inte år 2013 – NRI 65 (År 2012 – NRI 64)

Medborgarnas nöjdhet med fritidsmöjligheter i Solna har ökat i 2013 års medborgarundersökning (NRI 65) jämfört med 2012 års undersökning (NRI 64). Resultatet är också bättre jämfört med Stockholms län (NRI 58) och förortskommuner till storstäderna (NRI 57) samt riket (NRI 59).

Medborgarnas nöjdhet med tillgången på parker, grönområden och natur samt möjligheterna att utöva fritidsintressen visade något sjunkande värden medan nöjdhet med tillgång på

kulturevenemang och idrottsevenemang är på samma nivå i medborgarundersökningen 2013 som 2012. Undersökningen visade på något stigande värden när det gäller nöjdhet med tillgången på nöjen.

Utveckling och förbättringar

Arbetet med att utveckla besöksnäring och besöksplatsen Solna samt tillgång till utbudet av olika typer av evenemang på Friends Arena bidrar samtliga till rikare fritidsmöjligheter i Solna. Som ett led i arbetet med att ta fram en ny grönplan bjuder staden in till medborgardialoger i stadsdelarna för att kartlägga hur Solnaborna upplever och använder parker, naturområden, stränder, gator och torg.

Solnas fysiska tillgänglighet ska minst vara i nivå med genomsnittet i Stockholms län, vilket år 2010 var 58 i EAH-tal, Enkelt Avhjälpna Hinder.

Effekt målet är på väg att uppfyllas, men inte år 2013 – i.u. (År 2012 – i.u.)

En inventering av enkelt avhjälpna hinder på allmän plats har genomförts i Huvudsta, Råsunda och Bergshamra. De nya bostadsområdena, som byggts exempelvis Frösunda, bedöms ha så god tillgänglighet att en inventering inte ansetts nödvändig. Under året har ungefär 75 procent av enkelt avhjälpna hinder åtgärdats i Huvudsta och i Råsunda cirka 40 procent. Det sammantagna resultatet av de åtgärder som hittills åtgärdats bedöms vara 60-70 procent av totalt identifierade hinder.

Utveckling och förbättringar

Solnas fysiska tillgänglighet avseende allmänna lokaler (skolor, idrottsanläggningar, bibliotek m.fl.) ökar tack vare tillgänglighetsanpassning av fritidsanläggningar för barn och ung. I projekteringsarbetet för den nya skolan i Ulriksdal ser staden till att hänsyn tas till lokalanpassningar för att möjliggöra för alla personer med och utan funktionsnedsättning på ett likvärdigt sätt ska kunna arbeta och gå i skola. Under året har tillgänglighetsanpassningar gjorts på skolorna Skytteholm och Råsunda där bl.a. hiss har installerats. Generellt har staden ett tillgänglighetsperspektiv som utgångspunkt vid nybyggnation och alla anpassningar.

Uppdrag

Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att göra en översyn av underhållsplanerna för stadens fastighetsbestånd och den offentliga miljön.

Uppdraget kommer att slutföras under år 2014. Översynen har påbörjats under 2013 genom att ta fram faktaunderlag och göra avstämningar med stadens nämnder. Arbetet behöver samordnas med arbetet med strategin för lokalförsörjningen i Solna stad, inkl. hyressättningsstrategi. Slutförandet av arbetet har därför avvaktat beslutet om en strategi för lokalförsörjningen i Solna stad, vilket kommunstyrelsen fattade i december månad.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med stadsbyggnadsnämnden utarbeta en strategisk lokalförsörjningsplan för staden, vilket också inkluderar en strategi för hyressättningen.

Uppdraget är slutfört 2013. Kommunstyrelsen antog i december månad en strategi för lokalförsörjningen i Solna stad för perioden 2014 – 2018. Strategin ska lägga fast planeringsförutsättningarna och de styrande principerna för lokalförsörjningen i staden. Den ska kunna fungera som en vägledning för att staden ska kunna säkerställa ett effektivt lokalutnyttjande och uppnå balans mellan behov, tillgång och efterfrågan från stadens olika verksamheter. Lokalförsörjningsstrategin ska följas upp med en strategi för hyressättning, vilken kommer att tas fram under 2014.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med stadsbyggnadsnämnden verka för utbyggnad av kollektivtrafiken i Solna.

Årets del av uppdraget är slutfört 2013. I oktober månad togs tvärbanan från Alvik till Solna centrum i bruk för allmänheten. Under 2014 blir det möjligt att åka med tvärbanan till Solna station/Arenastaden, vilket medför att fyra knutpunkter i tre kommuner knyts samman. I samband med tvärbanans invigning öppnades också Solnavägen för biltrafik igen. Den nya uppgången från pendeltåget vid Solna station tillsammans med den nya Målbron förenklar vardagen för både Solnabor och besökare.

Överenskommelsen om att bygga ut tunnelbanan i Stockholm innebär att Solna får två nya tunnelbanestationer på den nya linjen från Odenplan; Hagastaden och Arenastaden. Planen är att det första spadtaget ska tas vid halvårsskiftet 2016 och att det går att åka tunnelbanan till Hagastaden år 2020 och till Arenastaden år 2022. Linjen kommer att förstärka Solna som knutpunkt i kollektivtrafiksystemet, vilket kommer att underlätta för Solnaborna och alla som dagligen reser till sina arbeten i staden. Att verka för utbyggnad av kollektivtrafik till Solna är ett arbete som löpande måste fortgå.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med stadsbyggnadsnämnden ta fram en handlingsplan med åtgärder på kort och lång sikt för att öka framkomligheten i Solna.

Uppdraget är slutfört 2013. Kommunstyrelsen har fattat beslut om handlingsplanen och implementering av planen pågår. Under 2013 har arbete pågått med att förbättra framkomligheten till och från Arenastaden. Vid sidan av investeringar i ny infrastruktur har omfattande insatser gjorts för att ordna logistik, vägvisning och trafiksignaler för att förbättra framkomlighet och orienterbarhet i anslutning till Arenastaden. Även arbetet med att bygga om Frösundaleden har påbörjats under 2013. Arbetet kommer att ske i tre etapper och etapp ett avser ombyggnad av korsningen Frösundaleden/Dalvägen/Råsundavägen.

För att förbättra framkomligheten i Huvudsta behövs en Huvudstaled i tunnel. Under 2013 har ett arbete pågått med en åtgärdsvalsanalys för Huvudstaleden i tunnel i samarbete mellan Trafikverket, Solna, Sundbyberg samt Stockholms stad. För att på kort sikt förbättra situationen har under 2013 korsningen Ekelundsvägen/Armégatan byggts om för att öka kapaciteten och minska risken för köbildning på Armégatan söderut. Dessutom ses beslutade och genomförda avsmalningar av vägar i Huvudsta över.

Under 2013 har också arbetet med tvärbanans första etapp till Solna centrum avslutats och driftsättning har skett. Det har inneburit att såväl Solnavägen som Hagalundsgatan har kunnat öppnas upp för trafik igen. Även Ankdammsgatan hålls fortsatt öppen för att öka framkomligheten. Under 2014 kommer tvärbanan att vara helt färdigställd till Solna station/Arenastaden, vilket innebär att Frösundaledens körfält från Solna centrum till Arenastaden åter öppnats för trafik.

Även insatser görs för att förbättra kollektivtrafiken i syfte att minska behovet av bilen. Under 2013 har arbetet med utbyggnaden av tvärbanan till Solna centrum och Solna station/Arenastaden fortsatt och beslut har fattats om att bygga ut tunnelbanan från Odenplan till Hagastaden och Arenastaden. Omfattande trimningar av trafiksignaler har gjorts under 2013 för att förbättra trafikflödena och fortsätter att genomföras löpande. Även arbete med att förbättra trafikinformation till medborgarna om avstängningar och andra begränsningar i trafiken som påverkar framkomligheten har pågått och genomförs löpande.

Målområde – Trygghet och lärande för Solnabornas bästa

Solna ska vara en stad som ger Solnaborna möjlighet att forma sina liv efter egna förutsättningar och delta i samhällslivet. Solnaborna ska kunna trygga sin försörjning genom eget arbete. Den omsorg som Solna stad finansierar ska finnas som ett naturligt stöd för Solnabor, som behöver den under olika skeden i livet. Förskolor och skolor i Solna ska ge barn, ungdomar och vuxna kunskaper och erfarenheter, som rustar dem för livet och ger goda möjligheter till fortsatta studier och arbete. Kunskap och lärande ska uppmuntras och värderas högt.

Inriktningsmål

Solna stads omsorg ska finnas som ett naturligt stöd för Solnabor som behöver den under olika skeden i livet.

Inriktningsmålet är uppfyllt år 2013. Bedömningen grundar sig på att samtliga fyra effektmål är uppfyllda 2013.

Den egna försörjningen bland Solnaborna fortsätter att ligga på en hög nivå i förhållande till omvärlden. Stadens utvecklingsarbete och det goda resultatet som nås i Solnamodellen bidrar i hög grad till den positiva trenden när det gäller Solnas arbetslöshetsprocent och antal hushåll med försörjningsstöd. Det goda samarbetet med näringslivet är en av framgångsfaktorerna. Utmaningen för staden de kommande åren är att öka sysselsättningen bland de grupper som har en svagare ställning på arbetsmarknaden.

Nöjdheten med stadens *omvårdnad* via hemtjänst och i omvårdnadsboenden har ökat. Faktorer som bidragit till detta är att både den upplevda tryggheten och nöjdheten med servicen har ökat. I verksamheterna som ger omvårdnad till äldre personer och personer med funktionsnedsättning är fokus på vad personen kan klara själv och vilket stödbehov personen har, för att kunna leva ett så självständigt liv som möjligt.

Effektmål

Andelen Solnabor med egen försörjning ska fortsätta ligga på en högre nivå jämfört med genomsnittet i Stockholms län och riket.

Effektmålet är uppfyllt år 2013

I december månad 2013 är den öppna arbetslösheten bland Solnaborna 4,0 procent. Det är lägre både jämfört med Stockholms län (4,3 %) och med riket (4,6 %). Även den öppna arbetslösheten för Solnaungdomar 18 – 24 år (4,4 %) och Solnabor som är utrikesfödda (7,7 %) är lägre jämfört både med Stockholms län (5,1 % resp. 10,0 %) samt riket (6,3 % resp. 12,3 %). Den öppna arbetslösheten i Solna har under den gångna treårsperioden varit lägre än både länet och riket, men skillnaden har minskat med åren.

Den positiva trenden när det gäller försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd håller i sig. Antalet Solnahushåll som erhåller ekonomiskt bistånd ligger fortfarande på en låg nivå och har jämfört med föregående år minskat med 9 procent från 645 till 589 hushåll. Solna är en av 132 kommuner som deltar i ett jämförelseprojekt inom socialtjänsten. Solna har betydligt lägre andel personer som åter blir aktuella för försörjningsstöd inom ett år efter att tidigare försörjningsstödsperiod avslutats jämfört med genomsnittet bland de deltagande kommunerna.

Under året har 102 deltagare fullföljt sin del i Solnamodellen och av dem har 73 personer gått vidare till arbete eller studier, vilket innebär att 72 procent av deltagarna uppnått egen försörjning.

Stadens utvecklingsarbete och de goda resultat som nås i Solnamodellen bidrar i hög grad till den positiva trenden när det gäller försörjningsstöd och de låga arbetslöshetsprocenterna i Solna.

Utveckling och förbättringar

Trots viss osäkerhet om hur arbetsmarknadsläget kommer att utvecklas kommande år gäller det att staden fortsätter att utveckla arbetet med att minska försörjningsstödet och erbjuda effektiva arbetsmarknadsåtgärder så att den positiva trenden kan hålla i sig. Under det kommande verksamhetsåret kommer en särskild satsning att göras på den grupp som är långtidsberoende av försörjningsstöd. Dessutom försätter den satsning som görs på att stötta de personer som saknar eget boende och som efterfrågar hjälp för att lösa boendefrågan. Som ett led i att stötta personer att komma ut på den ordinarie arbetsmarknaden inleder staden 2014 tillsammans med Arbetsförmedlingen en satsning på att stödja så kallat socialt företagande. Syftet med socialt företagande är att integrera personer i arbetslivet som har svårt att få arbete på den ordinarie arbetsmarknaden.

Unga som är inskrivna på Arbetsförmedlingens ”Jobbgaranti för ungdomar” erbjuds från 2013 stöd via Solnamodellen. Deltagarna får studie- och yrkesvägledning, vuxenutbildning, personlig coaching och jobbmatchning. Under 2013 har en lyckad satsning gjorts på sommarjobb för skolungdomar tillsammans med det lokala näringslivet, vilket medförde att 124 ungdomar fick sommarjobb jämfört med ett 60-tal året innan. För 2014 är målet att ännu fler ungdomar ska få denna möjlighet och i stadens verksamhetsplan och budget för 2014 förstärks satsningen på sommarjobb, med ytterligare 0,5 mkr.

Solnabor 65 år och äldre som har hemtjänst ska minst vara nöjda med hemtjänsten motsvarande nöjdhetsindex 70, år 2013.

Effektmålet är uppfyllt 2013 – 83 procent (År 2011 – NKI 67)

Andelen som är mycket eller ganska nöjda med sin hemtjänst är 83 procent, en ökning jämfört med föregående års mätning där nöjdhetsgraden var 76 procent. Undersökningen är omgjord och mätetalet nöjdhetsindex, NKI har ersatts med procenttal. För första gången har en nationell totalundersökning av kundnöjdheten inom äldreomsorgen genomförts.

Resultatet för 2013 är ett högt värde och är dessutom högre än det målvärde som är satt i verksamhetsplan och budget 2014 (77 %). I jämförelse med andra kommuner i Stockholms län och riket är Solnas resultat lägre.

De äldres självskattade hälsa påverkar deras omdöme om äldreomsorgen. En stor andel med mycket eller ganska bra självskattad hälsa innebär ofta att kommunen också har bättre resultat på indikatorer i brukarundersökningen än kommuner med en låg andel personer med god självskattad hälsa. Solnabor över 65 år gör en lägre skattning av sin hälsa jämfört med äldre i länet och riket. I Solna uppger 26 procent att de har mycket eller ganska god hälsa, jämfört med 29 procent i Stockholms län och 30 procent i riket.

Resultaten från brukarundersökningen skiljer sig åt mellan utförarna. Generellt kan sägas att utförare med få kunder har bäst resultat. Två av de utförare som hade ett betydligt sämre resultat jämfört med övriga utförare har avslutat sitt uppdrag i Solna under 2013.

Andelen hemtjänstkunder som är nöjda med personalens bemötande har ökat jämfört med föregående år. Även andelen brukare som anser att personalen tar hänsyn till deras åsikter och önskemål har ökat. En ökande andel av brukarna anger också att de känner sig trygga att bo kvar hemma med stöd från hemtjänsten. Hemtjänstkundernas nöjdhet med stadens service har alltså ökat för samtliga nyckeltal/indikatorer.

Mätningar av personalkontinuiteten visar att en kund som har minst två hjälpinsatser per dag i genomsnitt mött 11 olika hemtjänstpersonal under en 14-dagarsperiod. Det är en förbättring jämfört med år 2012, då en kund i genomsnitt mötte 12 olika hemtjänstpersonal under en 14-dagarsperiod.

Genom kompetensutveckling har andelen undersköterskor i verksamheten ökat från 26 procent 2011 till 42 procent 2013. Kompetenssatsningen fortsätter under 2014.

Utveckling och förbättringar

I stadens verksamhetsplan och budget för 2014 görs en riktad satsning på Solnas äldre. En förstärkning med 6,0 mkr görs för att säkerställa mer tid för äldre i samband med hemtjänstens insatser.

Staden genomför i samverkan med landstinget ett utvecklingsarbete kring områdena demens, nutrition och ett rehabiliterande arbetssätt. Detta arbete kommer att intensifieras under de närmaste åren.

Metodutveckling har inletts inom stadens biståndsbedömning. Syftet är att utveckla ett mer systematiskt och enhetligt arbetssätt med fokus på vad personen kan klara själv och vilket stödbehov personen har.

Ett arbete pågår med att göra informationen om olika utförare på stadens hemsida mer transparent och tydlig för att underlätta för brukarna att jämföra och välja utförare. Uppföljningarna har också utvecklats och görs nu månatligen med särskilt fokus på personalkontinuiteten. Avsikten är att även dessa ska läggas ut på hemsidan så att kunderna ska ha möjlighet att väga in informationen när de väljer utförare.

Staden kommer under de närmaste åren att satsa på välfärdsteknologi i olika former. Exempelvis i form av ny teknik för att stödja de äldre i att bryta isolering och ensamhet men också för hemtjänstutförarna och biståndsbedömarna med syfte att uppnå högre effektivitet och bättre kundnöjdhet.

Solnabor 65 år och äldre med omvårdnadsboende ska minst vara nöjda med omvårdnadsboende motsvarande nöjdhetsindex 70, år 2013.

Effektmålet är uppfyllt 2013 – 82 procent (År 2011 – NKI 69)

Andelen brukare som är nöjda med sitt omvårdnadsboende är 82 procent 2013 jämfört med 78 procent 2012. Undersökningen är omgjord och mätetalet nöjdhetsindex har ersatts med procenttal. År 2012 mättes kundnöjdheten genom en stickprovsundersökning medan 2013 års undersökning omfattar samliga brukare.

Resultatet för 2013 är ett högt värde och är dessutom högre än det målvärde som är satt i verksamhetsplan och budget 2014 (79 %). Solnas resultat ligger i nivå med andra kommuner i Stockholms län och riket.

Brukarnas nöjdhet med personalens bemötande har ökat jämfört med tidigare år. Andelen brukare som anser att personalen tar hänsyn till deras åsikter och önskemål har sjunkit något jämfört med föregående år. Däremot har andelen som uppger att de känner sig trygga i sitt omvårdnadsboende ökat jämfört med 2012. I 2013 års mätning har också andelen boende som är

nöjda med de sociala aktiviteter som erbjuds på boendena ökat. Sammanfattningsvis har brukarnas nöjdhet med stadens service ökat för tre av de fyra nyckeltalen/indikatorerna.

En person som fått ett beslut om en plats på ett vård- och omsorgsboende får i regel ett erbjudande om plats inom en vecka. Eventuella väntetider beror på individuella önskemål och specifika behov som ska kunna mötas. Andelen som kan få sitt förstahandsval tillgodosett har ökat jämfört med tidigare år.

Valfriheten har ökat under året, eftersom det nu är möjligt för boende i Solna att välja vård- och omsorgsboende också utanför stadens gränser. Solnas äldre kan nu välja mellan ytterligare 18 äldreboenden i länet, förutom de nio som finns i Solna.

Genom kompetensutveckling har andelen undersköterskor i verksamheten ökat från 44 procent till 54 procent mellan åren 2011 och 2013. Kompetenssatsningen fortsätter under 2014.

Utveckling och förbättringar

Staden ser den framtida kompetensförsörjningen som en strategisk fråga. Det är viktigt att utbildningen motsvarar kraven och behoven i verksamheterna samt håller hög kvalitet. Consensus vård & högskola i Sollentuna har tillsammans med Solna stad ansökt och fått avtal med Vård- och omsorgscollege som certifierar vårdgymnasier. De skolor som i samverkan med en kommun fått ett avtal med Vård- och omsorgscollege håller en garanterat hög kvalitet på utbildningen. Solna stad har med sin Omvårdnadsakademi redan idag samarbete med Karolinska Institutet, FOU nu och Socialhögskolan.

De viktigaste framtidsutmaningarna inom kvalitets- och verksamhetsutvecklingsområdet är att fortsätta utveckla samverkan med Stockholms läns landsting, högskolor och forskningsinstitut. Särskilt prioriterade utvecklingsområden är metodutveckling, användning av ny teknik och samverkan med landstinget inom läkemedelsområdet.

Personer som bor i boende enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, ska minst ha kvalitetsindex 1,3 i kvalitetsbarometern år 2013.

Effekt målet är uppfyllt 2013 – KKI 1,3 (År 2011 – KKI 1,3 av 2,0)

Kvalitetsindex 2013 är 1,3, vilket är samma nivå som vid föregående mätning år 2011. Av de som bor i gruppboende är 64 procent nöjda med den hjälp de får vid mat och måltider. Motsvarande siffra för de som bor i serviceboende är 63 procent och för deltagare i daglig verksamhet 48 procent. Andelen som upplever att de får hjälp med fritidsaktiviteter är för gruppboende 58 procent och för serviceboende 63 procent. Andelen av de boende som upplever att de får hjälp av samma person är för gruppboende 64 procent och för serviceboende 44 procent.

Från det att ett beslut har fattats om att erbjuda en person en plats på ett boende tar det som längst 90 dagar till dess ett faktiskt erbjudande kan göras. Tidsperioden är oförändrad jämfört med tidigare år.

Personer med funktionsnedsättning som har blivit beviljade daglig verksamhet har från i år möjlighet att själv välja vilken verksamhet de önskar delta i, eftersom daglig verksamhet har upphandlats enligt Lagen om valfrihetssystem, LOV. Staden har i årets brukarundersökning ställt en särskild fråga om brukarna känner till att de kan byta daglig verksamhet och två av fem personer kände till detta.

Utveckling och förbättringar

Prioriterade områden är kompetensutveckling i värdegrundsfrågor och generell kompetenshöjning för omsorgspersonalen.

Funktionshinderområdet är litet i varje kommun samtidigt som det är mycket brett och det behövs därför regional samordning för att kunna genomföra adekvat kompetensutveckling. Ett stort antal kommuner i Stockholms län, däribland Solna, har av den anledningen gått samman för att finansiera Forum Carpe – en kommungemensam funktion för verksamhets- och yrkesutveckling. Forum Carpe samordnar aktiviteter för att synliggöra funktionshinderområdet, genomför kompetensutveckling samt sprider goda exempel. Förutom samordning mellan kommuner är samverkan med Stockholms läns landsting också viktigt.

Staden prioriterar satsningar för att stödja personer med funktionsnedsättning så att de kan öka sin anställningsbarhet. Personer som går i daglig verksamhet ska bl.a. få arbeta på arbetsplatser i Solna stad exempelvis med enklare kontorsgöromål. Syftet är att personerna ska komma så nära ett vanligt arbete som möjligt. Många av deltagarna i daglig verksamhet är redan ute på praktikplatser men staden gör en förstärkt satsning för denna grupp.

Verksamheterna fortsätter att utveckla metoder för att arbeta stödjande i syfte att brukarna ska kunna leva så självständigt som möjligt.

Uppdrag

Kompetensnämnden och socialnämnden får i uppdrag att i samråd med kommunstyrelsen utreda ansvar och roller i staden inom arbetsmarknadsarbetet.

Uppdraget är slutfört 2013. Utredningen resulterade främst i följande svar på tre övergripande frågor;

1) Varför arbetar staden med arbetsmarknadsfrågor och Solnamodellen?

Solnamodellen syftar till att öka sysselsättning och öka självförsörjningsgrad, förbättra integration och öka utbildningsnivå samt bidrar till god ekonomisk hushållning genom sänkt arbetslöshet och minskade försörjningsstöds kostnader.

2) Vem ansvarar för vad och vem erbjuds arbetsmarknadsinsatser?

Socialnämnden och kompetensnämnden har en tydlig och väl fungerande ansvars- och rollfördelning gällande försörjningsstödtagare. Försörjningsstödtagare grupp 1 erbjuds Solnamodellen i kompetensnämndens regi, grupp 2, 3 och 4 erbjuds sysselsättning eller rehabilitering i socialnämndens regi. Utvecklingen av gruppen försörjningsstödtagare med språkhinder kommer att bevakas extra noggrant under 2013 med syfte att följa effekterna av etableringsreformen.

3) Ska arbetet med sommarjobb för ungdomar i åldrarna 15 – 18 år ske inom kompetensnämnden?

Det finns synergier med att organisera stadens sommarjobbssatsning tillsammans med kompetensnämndens arbetsmarknadsinsatser. Denna modell används därför från sommaren 2013.

Omvårdnadsnämnden och socialnämnden får i uppdrag att i samråd med kommunstyrelsen utreda samarbetet mellan nämnderna avseende LSS och socialpsykiatri för att säkerställa bästa möjliga service och effektivitet.

Den utredning som uppdraget avser är slutförd 2013. Omvårdnadsnämnden och socialnämnden har för avsikt att teckna samarbetsöverenskommelser avseende LSS och socialpsykiatri. De båda nämnderna kommer att ta ställning till dessa under våren 2014.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att samordna arbetet med att öka antalet försöks- och träningslägenheter samt LSS-bostäder i Solna.

Uppdraget är slutfört 2013. Ett antal försöks- och träningslägenheter har ställts till verksamheternas förfogande och inflyttning sker successivt i takt med verksamheternas behov. Inflyttning har skett i ett nytt gruppboenden för LSS i kvarteret Sparrisen, Jungfrudansen i Huvudsta. Staden har genom det nya gruppboendet täckt den efterfrågan som för närvarande finns på LSS-bostäder. Arbetet med att tillgodose kommande behov av försöks- och träningslägenheter kommer att vara en löpande uppgift då stadens befolkning växer.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med omvårdnadsnämnden och stadsbyggnadsnämnden utreda förutsättningarna och arbetsgången vid etablering av trygghetsboende i Solna.

Uppdraget är slutfört 2013. En enkät för att kartlägga intresset för trygghetsbostäder har sänts ut till Solnas seniorer under hösten 2013. De som besvarat enkäten är positiva till trygghetsboende och intresse finns för boendeformen. Förutsättningarna har därmed klarlagts och arbetsgången mellan omvårdnadsnämnden och kommunstyrelsen har tydliggjorts.

Inriktningsmål

Förskolor och skolor i Solna ska ge barn, ungdomar och vuxna kunskaper och erfarenheter, som rustar dem för livet och ger goda möjligheter till fortsatta studier och arbete.

Inriktningsmålet är på väg att uppfyllas, men inte år 2013. Bedömningen grundar sig på att två av effektmålen uppfylls, ett är på väg att uppfyllas, men inte år 2013 och att ett av effektmålen inte uppfylls år 2013. ●

En god språkutveckling hos *barn* är en viktig förutsättning för det fortsatta lärandet i förskoleklass och skola. I Solnas kommunala förskolor har språkscreening införts för att mäta hur förskolans arbete förberett barnens övergång till förskoleklass. Arbetet kommer att fortsätta med en stadsgemensam planering för arbetet med barnens språkutveckling, introduktion samt dokumentation om barnens utveckling och lärande.

Behörighet till gymnasieskolan hos *eleverna i Solnas grundskolor* fortsätter ligga på en oförändrad nivå och når inte upp till stadens mål. Skolornas arbete med det systematiska kvalitetsarbetet är i kombination med likvärdig kunskapsbedömning samt tidig prognosbedömning av elevernas kunskapsresultat en grund för att höja resultaten i skolan. Kunskapsbedömning är en pedagogisk kärnfunktion och central del i en lärares kompetens. Systemet med karriärtjänster skapar ett mer attraktivt läraryrke och ska säkra en god undervisning för eleverna. Staden arbetar med att främja elevers lärande och kunskapsutveckling genom att elever och lärare tillsammans använder sig av bedömning som ett redskap i lärandeprocessen.

En ökad andel *Solnaelever* fullföljer sin gymnasieutbildning inom fyra år, vilket gör att det uppsatta målet nås. Den främsta förklaringen är att fler elever väljer rätt utbildning från början och andelen elever som behöver byta program har minskat. Utmaningen är att ytterligare stärka den positiva trenden bl.a. genom olika insatser i grundskolan.

Resultaten för *eleverna i Solnas vuxenutbildning* fortsätter att vara goda i relation till omvärlden. Det finns en stor efterfrågan på Solnas vuxenutbildning och en utredning pågår om en eventuell regionalisering av vuxenutbildningen.

Effekt mål

Förskolans arbete ska innebära att andelen barn som är väl förberedda för övergången till förskoleklass/skola ska öka.

Effekt målet är på väg att uppfyllas, men inte år 2013. (År 2012 - i.u.)

Barnens språkutveckling är en viktig del för att förbereda barnen för övergången till förskoleklass och skola. Under 2013 genomfördes språkscreening i förskoleklass för att mäta hur förskolans arbete förberett barnens övergång till förskoleklass. Screeningen visar att 90 procent av barnen uppnår godkända resultat. Förskolecheferna har analyserat resultaten och konstaterar att ett systematiskt arbete med språkförebyggande aktiviteter i förskolan är en förutsättning för ett bra resultat. Resultatet av språkscreeningen varierar mellan olika områden i Solna och följer inte samma struktur som föräldrarnas utbildningsbakgrund, som enligt forskning är den bakomliggande faktor som i störst utsträckning påverkar elevernas kunskapsresultat. Detta stärker betydelsen av förskolans arbete med språkutveckling och att ett gott arbete påverkar barnens färdigheter positivt samt gör skillnad för att förbereda barnens övergång till förskoleklass/skola.

Den brukarundersökning som genomförts 2013 visar att tryggheten i förskolan minskat jämfört med tidigare år, 78 procent (2012 – 91 % och 2011 – 90 %). Svarsfrekvensen i undersökningen har sjunkit kraftigt (2013 – 51 % och 2012 – 71 %). Förskolans ledning har identifierat flera utvecklingsområden inom den kommunala förskolan. Tydligare information om verksamhetens innehåll är ett sådant utvecklingsområde för att bl.a. skapa förutsättningar för ökad trygghet.

Andelen barn på förskola där dialog med föräldrarna om förskolans mål, uppdrag och resultat genomförs varje termin är för Solnas del 90 procent, vilket är lägre än andelen för Stockholms stad (100 %) och länet (93 %). Mätmetoden är inte kvalitetssäkrad och mätvärdena är därför osäkra. Det pågår ett utvecklingsarbete i Kommunförbundet Stockholms Läns, KSL:s regi för att utveckla länsgemensamma kvalitetsindikatorer inom förskolan.

Utveckling och förbättringar

För att öka förutsättningarna för att alla barn ska känna sig trygga kommer den kommunala förskolan under 2014 arbeta utifrån en gemensam modell för introduktion. Introduktionen är en möjlighet för barn och föräldrar att i sin egen takt lära känna förskolans arbete, vilket ökar tryggheten. Tydlig och tillgänglig information kring vad föräldrar kan förvänta sig av introduktionen i de kommunala förskolornas verksamhet är viktigt.

Den kommunala förskolan kommer också under 2014 att arbeta utifrån en gemensam plan för hur dokumentationen kring barnens utveckling och lärande visualiseras och på vilket sätt den knyts till förskolans läroplan. Det ska vara tydligt hur förskolan arbetar med läroplanens mål och informationen om arbetet ska finnas tillgänglig så att föräldrar lätt kan följa det.

Arbetet med att förbereda barnen för övergången till förskoleklass/skola pågår på ett intensivt och fokuserat sätt. Den kommunala förskolan kommer under 2014 att arbeta utifrån en gemensam planering för arbetet med barnens språkutveckling samt introduktion och dokumentation kring barnens utveckling och lärande. Den samlade bedömningen är därför att effekt målet är på väg att uppfyllas även om indikatorer/nyckeltal visar relativt låga värden.

Andelen elever i Solnas kommunala och fristående skolor som är behöriga till gymnasieskolan ska minst bibehållas på samma nivå läsåret 2012/13 som läsåret 2010/11.

Effektmålet uppfylls inte år 2013 – 88,8 procent (Läsåret 2010/11 – 92,6 %)

Läsåret 2012/13 var andelen elever behöriga till gymnasieskolan 88,8 procent och det är samma nivå som läsåret innan. Det är en nationell trend att andelen elever som är behöriga till gymnasieskolan har sjunkit och förklaringen är att behörighetskraven har förändrats och skärpts till den nya gymnasieskolan. För att vara behörig till gymnasieskolan krävs godkänt i betydligt fler ämnen än tidigare. Exempelvis krävs godkänt i åtta ämnen jämfört med tidigare tre ämnen för att vara behörig till gymnasieskolans yrkesprogram.

Resultaten från de nationella proven i årskurs 9 visar att 94 procent av eleverna minst uppnått Godkänd i ämnesprovet i matematik, vilket är en ökning jämfört med tidigare år. I svenska är motsvarande siffra 97 procent som är en lite minskning jämfört med tidigare år. Elever i årskurs 9 som uppnår målen i alla ämnena är 78,3 procent, vilket är en liten ökning jämfört med föregående år.

Årets brukarundersökning visar att andel elever i årskurs 3, som vet vad de behöver kunna för att nå målen har ökat jämfört med tidigare år (2013 – 91 %, 2012 – 82 % och 2011 – 81 %). För årskurs 5 är andelen i stort sett oförändrad över de senaste åren (2013 – 85 %, 2012 – 84 % och 2011 – 86 %). Andelen elever i årskurs 8 som anger att de vet vad de behöver kunna för att nå målen har minskat jämfört med tidigare år (2013 – 78 %, 2012 – 80 % och 2011 – 83 %).

Resultatet i brukarundersökningen visar att elever i årskurs 3 känner sig lika trygga som föregående år (2013 och 2012 - 90 % samt 2011 – 89 %). För årskurs 5 har andelen minskat jämfört med 2012 men ökat jämfört med 2011 (2013 – 88 %, 2012 – 92 % och 2011 – 85 %). Andelen elever i årskurs 8 som anger att de känner sig trygga i skolan har stadigt ökat de senaste åren (2013 – 90 %, 2012 – 86 % och 2011 – 84 %).

Utveckling och förbättringar

Kunskapsbedömning är en pedagogisk kärnfunktion och central del i en lärares kompetens. För att utveckla och säkerställa likvärdig bedömning inom Solnas skolor, har staden under året fortsatt arbetet i de 21 ämnesnätverksgrupper med pedagoger från olika skolor som undervisar i samma ämne och åldersgrupp som startades 2012. Under 2014 fortsätter arbetet med metoden ”bedömning för lärande” som ett förhållningssätt till kunskap och lärande med syfte att främja elevers lärande och kunskapsutveckling.

Metoden handlar om att elev och lärare aktivt använder sig av bedömning som ett redskap i lärandeprocessen. Utifrån bedömning för lärande och modern skolforskning kommer nätverken att utveckla undervisning och skapa likvärdig bedömning som leder till ökad samsyn och samstämmighet mellan mål, undervisning, kunskapskrav och bedömning. Det är viktigt att eleverna vet vad de behöver kunna för att nå målen i de olika ämnena.

Digitalisering av Solnas skolor pågår bl.a. med hjälp av den nya lärplattformen. Den kommer att ge skolorna ökade möjligheter att kommunicera med eleverna och deras vårdnadshavare om hur skolarbetet utvecklas. Effektiva och bra former för dokumentation och kommunikation är nödvändiga för att skolan ska kunna ge alla elever förutsättningar att uppnå målen. Arbetet med

att förbättra förutsättningarna för pedagogerna fortsätter förutom genom lärplattformen med datorlösning 1-1 för pedagoger.

Skolans systematiska kvalitetsarbete är grunden för att lyckas. Syftet är att identifiera utvecklingsområden som leder till ökade förutsättningar för elevernas kunskapsutveckling. Solnas skolor arbetar sedan årsskiftet 2014 med prognosbedömning av elevernas kunskapsresultat. Arbetet innebär att insatser för att stärka elevernas kunskapsutveckling kan sättas in direkt under vårterminen så att fler elever når kunskapsmålen till dess betygen sätts i slutet av terminen. De kommunala förskolorna och skolorna kommer under 2014 arbeta utifrån en gemensam handlingsplan för elevernas språk-, läs- och skrivutveckling.

Andelen folkbokförda Solnaelever som fullföljer sin gymnasieutbildning inom 4 år ska minst bibehållas på samma nivå läsåret 2012/13 som läsåret 2010/11. (Målet i Europa 2020-strategin är att minska andelen förtida avhopp från studier från 2011 års 13,5 % till 10 %).

Effektiva målet är uppfyllt år 2013 – 78,4 procent (Läsåret 2010/11 – 75,0 %)

Läsåret 2012/13 har andelen elever som fullföljt gymnasieutbildningen inom 4 år ökat till 78,4 procent. En av förklaringarna är att eleverna i högre utsträckning väljer rätt gymnasieutbildning från början och andelen som behöver byta program har därmed minskat. Studie- och yrkesvägledning på grundskolan spelar en betydelsefull roll i att guida eleverna till väl avvägda utbildningsval och är en viktig del i arbetet med att motverka avhopp från gymnasieskolan.

Utveckling och förbättringar

Det nätverk för studie- och yrkesvägledning genom hela grundskolan som inleddes under året kommer att fortsätta 2014. Syftet är att inkludera och synliggöra studie- och yrkesvägledning under utbildning i grund- och gymnasieskolan. Arbetet ska bidra till att eleverna gör väl underbyggda studie- och yrkesval i framtiden.

Arbetet i ämnesnätverket med att utveckla betygsbedömning, så att eleverna kan göra sitt gymnasieval baserat på betyg som stämmer överens med deras kunskapsnivå ökar förutsättningarna för att genomföra gymnasiestudierna på fyra år. Skolans arbete med att på ett tidigt stadium bedöma elevernas resultat och behov av stödinsatser ger också positiv effekt. Eleverna måste veta vad de behöver ha för kunskaper för att nå målen i de olika ämnena och det är då viktigt med en tidig uppföljning, så att eleverna kan få rätt stöd. Solna Gymnasium arbetar långsiktigt för att garantera att varje elev oberoende av förutsättningar, erfarenheter och behov får utmaningar och stöd som är adekvata för just den eleven.

Solnabor som antas och slutför sina studier inom någon av vuxenutbildningens utbildningsformer ska nå högre studieresultat jämfört med genomsnittet i Stockholms län och riket.

Effektiva målet är uppfyllt år 2013

Officiell statistik för utbildningsområdet presenteras årligen av Skolverket i juni månad efterföljande år. Mätningen av resultat för år 2012 visar att 82 procent av eleverna i Solnas grundläggande vuxenutbildning slutförde sin kurs (Stockholms län 73 %, riket 62 %). Av eleverna på Solnas gymnasiala vuxenutbildning slutförde 89 procent sin kurs år 2012 (Stockholms län 79 %, riket 72 %). Närmare 90 procent av de studerande på Solnas vuxenutbildning är Solnabor.

Andelen studerande som uppnår godkänt betyg ökar jämfört med samma period föregående år för de som studerar inom grundläggande vuxenutbildning och teoretisk gymnasial vuxenutbildning. För studerande inom yrkesinriktad vuxenutbildning har andelen minskat jämfört med samma period föregående år.

Utveckling och förbättringar

Efterfrågan på vuxenutbildning och Svenska för invandrare (SFI) har ökat markant sedan 2008. Flera olika faktorer har bidragit till detta, som befolkningstillväxten, konjunkturläget, utbildningsreformer och det systematiska kvalitetsarbete som genomförts av utbildningsleverantörer. Bedömningen är att det kommer att vara en fortsatt ökad efterfrågan på vuxenutbildning under 2014. En eventuell regionalisering av vuxenutbildningen syftar bl.a. till att åstadkomma ett gemensamt arbete med kvalitetssäkring.

Uppdrag

Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samråd med kompetensnämnden ta fram en strategi för stadens inriktning avseende regionaliseringen av vuxenutbildningen.

Uppdraget är slutfört 2013. Staden har svarat på en remiss från Kommunförbundet Stockholms län (KSL) angående det fortsatta arbetet med en gemensam region för vuxenutbildning. Solna stad ser fortsatt positivt på en utveckling som inkluderar upphandling, gemensamt utbildningsutbud, gemensam leverantörsprislista, samordnad avtalsuppföljning och kvalitetssäkring. Staden vill däremot behålla huvudmannaskapet och beslutanderätten över inriktning och ambitionsnivå för stadens vuxenutbildning. Detta med hänsyn till lokala arbetsmetoder för att motverka arbetslöshet och ökade kostnader för försörjningsstöd samt ställningstaganden gällande näringslivets behov av kompetens.

Barn- och utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att i samråd med kommunstyrelsen utreda samverkan mellan nämnderna avseende fritidshem med inriktningen att överföra beställaransvaret för verksamheten till barn- och utbildningsnämnden.

Uppdraget är slutfört 2013. En kunskapsinsamling och utredning som beskriver hur arbetet bedrivs idag samt alternativa utvecklingsmöjligheter har genomförts. Utifrån de identifierade utvecklingsmöjligheterna har arbete påbörjats med att fördjupa samarbetet mellan nämnderna. Ett första steg är att samlokalisera verksamheter.

Målområde – God ekonomisk hushållning

Solna ska vara en stad med en långsiktigt hållbar ekonomi. Staden ska ta ansvar för framtidens välfärd genom att balansera kostnader för dagens verksamheter och behovet av att göra avsättningar för kommande investeringar. Alla verksamheter som Solna stad finansierar ska vara av god kvalitet och kostnadseffektiva. Det ställer krav på styrning och uppföljning av sambandet mellan resurser, prestationer, resultat och effekter i verksamheterna. Det ställer också krav på ständig prioritering, effektivisering och förnyelse av verksamheterna.

Effektmålen inom målområdet God ekonomisk hushållning utgör också Solna stads finansiella mål.

Inriktningsmål

Alla verksamheter som Solna stad finansierar ska vara av god kvalitet och kostnadseffektiva.

Inriktningsmålet är uppfyllt år 2013. Bedömningen grundar sig på att fem av effektmålen uppfylls och ett av effektmålen inte uppfylls år 2013.

Bedömningen görs utifrån att fem av de sex effektmålen är uppfyllda 2013. Staden har successivt förbättrat *kostnadseffektiviteten* till en toppnivå (plats två bland Sveriges 290 kommuner) och staden har ett starkt ekonomiskt resultat. Drygt hälften (56 %) av stadens effektmål uppfylls och två av de fem inriktningsmålen likaså. Sammantaget innebär det att staden uppfyller lagkravet om god ekonomisk hushållning men också samtliga uppsatta ekonomiska mål.

Det finns fortsatt möjlighet att behålla stadens skattesats kombinerat med de nödvändiga resultatnivåer som behövs för att finansiera kommande investeringar och volymökningar inom verksamheterna. I stadens styrning ingår också att anpassa investeringstakten samt exploateringsverksamheten till vad som är ekonomiskt och verksamhetsmässigt hållbart.

Under år 2013 har ett antal olika aktiviteter bidragit till en fortsatt effektiv kommunalt finansierad verksamhet i Solna. Bland annat en långsiktig ekonomisk styrning som möjliggör budget i balans bland stadens nämnder, där barn- och utbildningsnämnden, men också omvårdnadsnämnden under 2013 har gjort omfattande förbättringar. Beslut och genomförande av en ny lokalförsörjningsstrategi har möjliggjort omfattande lokaleffektiviseringar i staden. Effektiviseringar och kvalitetsförbättringar har också skapats genom en fortsatt sänkt sjukfrånvaro bland stadens egen personal, men också anpassning av personalbehov utifrån förändrade volymer och barnkullar.

Solnabornas nöjdhet med verksamheterna och stadens medarbetares engagemang är fortsatt prioriterande utvecklingsområden vid sidan av en kontinuerlig verksamhetsutveckling tillsammans med stadens entreprenörer.

Effektmål

Solnas kommunala skattesats ska bibehållas på nuvarande nivå.

Effektmålet är uppfyllt år 2013 – 17,12 per skattekrona (År 2012 – 17,12 per skattekrona)

Solna har haft oförändrad skattesats sedan 2008, 17,12 per skattekrona, vilken också gäller för år 2014. Det är lägre jämfört med Stockholms stad 17,33, Sundbybergs stad 18,88, genomsnittet i Stockholms län 19,12 och genomsnittet i riket 20,61.

En förutsättning för att behålla Solnas låga skattesats, är att intäkterna utvecklas i minst samma takt som kostnaderna. Solna har de senaste fem åren lyckats upprätthålla en hållbar utveckling,

vilken förstärktes i nettoutfallet år 2013. Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning ökade med 3,8 procent och kostnaderna med 2,4 procent jämfört med 2012. Nettokostnaden per invånare exklusive jämförelsestörande poster och nedskrivningar minskar med knappt två procent jämfört med 2012.

Solna stads resultat enligt balanskravet ska år 2013 minst uppgå till 40 mkr.

Effektmålet är uppfyllt år 2013 – 220,9 mkr (År 2012 – budgeterat resultat 20 mkr)

Solna har de senaste fem åren haft en bra övergripande trend när det gäller ekonomiskt resultat, vilken förstärktes 2013. Årets resultat enligt balanskravet är 220,9 mkr, vilket är en positiv avvikelse med 180,9 mkr jämfört mot budget (40 mkr). Solnas resultat per invånare är 3 037 kronor, vilket kan jämföras med Stockholms stads resultat som är 2 550 kronor per invånare och Sundbybergs stad 945 kronor per invånare.

Resultatförbättringen beror främst på ett antal poster av engångskaraktär. Försäljningen av tomträtter i Bergshamra till bostadsrättsföreningar (en realisationsvinst på 129 mkr) och en positiv utveckling av skatteintäkterna samt återbetalningen av försäkringsmedel från AFA med anledning av sänkt sjukfrånvaro.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning har ökat med 90,2 mkr till 2 443 mkr under året. Det motsvarar en ökning på 3,8 procent (6,1 % år 2012). Skatteintäkterna har ökat med 115,5 mkr (4,3 %). Ökningen beror bl.a. på en stabil tillväxt av skatteunderlaget i Solna. Skatteintäkterna har under den senaste 5-årsperioden årligen ökat med i genomsnitt 116,7 mkr.

För stadens nämnder är utfallet ett sammantaget överskott på 24,7 mkr jämfört med budget. I det överskottet ingår kommunstyrelsens reserv på 15 mkr, som har avsatts för behov som kan uppstå med anledning av stadens tillväxt och utbyggnad. Anslaget behövde inte användas 2013. Vidare beror överskottet på att omvårdnadsnämnden gör ett överskott på 12,9 mkr jämfört med budget.

För att leva upp till kravet på en god ekonomisk hushållning måste resultatet över tiden ligga på en nivå som reellt sett konsoliderar ekonomin. Reinvesteringar bör exempelvis på lång sikt kunna göras utan finansiering med nya lån. Resultatnivån för att uppnå en god ekonomi i en enskild kommun varierar beroende på kommunens befolkningsutveckling, behovet av investeringar etc. Solna stad har för 2013, liksom tidigare år, uppfyllt balanskravet. Resultatnivån ligger på en nivå som reellt konsoliderar ekonomin.

I 2014 års verksamhetsplan och budget med inriktning för 2015 – 2016 ska stadens resultat enligt balanskravet uppgå till 45 mkr 2014, 54 mkr 2015 och 64 mkr 2016.

Solna stads nettoinvesteringar ska inte överstiga 700 mkr över en rullande femårsperiod.

Effektmålet är uppfyllt år 2013 – 495,4 mkr under åren 2009 – 2013 (År 2008 – 2012: 495,2 mkr)

Stadens nettoinvesteringar för perioden 2009 – 2013 är 495,4 mkr, varav 110,3 mkr för 2013 (exkl. nya skolan i Ulriksdal – 205,7 mkr), vilket är en något högre nivå jämfört med tidigare år. Förklaringen till den högre investeringsnivån är en ökad ambitionsnivå, men också upprustning av Vasalunds sport- och simhall, klimat- och miljöförbättrande åtgärder, reinvestering i lekutrustning samt broar och ramper. Den nya lokalförsörjningsstrategin har genom effektiviseringar också inneburit att en del behov av investeringar kan senareläggas till kommande år.

Nettoinvesteringarna ska under en rullande femårsperiod, dvs. såväl bakåt som framåt i tiden, inte överstiga 700 mkr. Vid avstämning av målet ingår inte investeringsutgift avseende den nya skolan i Ulriksdal. Det förklaras av att en ny skola i ett utbyggnadsområde betraktas som en investering vid sidan av investeringsmålet.

Solna stad ska vara en av Sveriges tre mest kostnadseffektiva kommuner.

Effektmålet är uppfyllt år 2013 – 2:a plats (Bokslut år 2011 – 4:e plats)

I den sammanställning som Statistiska centralbyrån årligen gör över kommunernas faktiska kostnad jämfört med den strukturella kostnaden för verksamhetsåret 2012 är Solna på en andra plats (senaste åren 4:e plats). Solna är 15,6 procent mer kostnadseffektiv jämfört med medelkommunen i landet. Andra kommuner i topp i denna jämförelse är Täby, Upplands-Väsby och Österåker. Stockholms stad är på plats 19 och Sundbybergs stad på plats 24 av Sveriges 290 kommuner.

Solna uppvisar en hög kostnadseffektivitet inom samtliga verksamhetsområden, förutom inom LSS-verksamheten. Genomgående ligger stockholmskommunerna i topp när det gäller kostnadseffektivitet, vilket är en förutsättning för att kunna ha lägre skattesats än i riket. De relativt höga kostnadsnivåerna för LSS, delar Solna med grannkommunerna Stockholm och Sundbyberg.

I budget 2013 är kompensation för den generella kostnadsutvecklingen 1,0 procent. Nämnderna har också sammantaget hållit nettokostnaderna inom ramen för kostnadsutveckling, även om enskilda nämnder haft en högre kostnadsutveckling.

Volymberäknade ramar fastställs i stadens budget för barnomsorg, skola, vård och omsorg som tar hänsyn till demografiska förändringar och gör det möjligt att flytta resurser från verksamheter där behov minskar till verksamheter där behov ökar. Nämnder kompenseras också för årliga kapitalkostnader, som uppkommer med anledning av större volymbaserade investeringar på grund av stadens tillväxt och utbyggnad, främst investeringar i förskolor, skolor och större idrottsanläggningar. Investeringarna följs och stäms av under året.

Utveckling och förbättringar

Under år 2013 har det gjorts ett antal effektiviseringar som fått ekonomisk effekt och några av dem är;

En *översyn av lokalbehov* har genomförts, vilken resulterat i en effektivisering med omkring 12 000 kvm. En lokalförsörjningsstrategi antogs under 2013 och arbetet fortsätter med kontinuerlig översyn utifrån principerna i strategin.

Sjukfrånvaron för stadens medarbetare har sjunkit till 5,5 procent 2013 från 5,9 procent år 2012 och Solnas sjukfrånvaro är lägre jämfört med den genomsnittliga sjukfrånvaron bland kommunerna i Stockholms län (5,8 %).

Antalet anställda minskar och vid årsskiftet 2013/2014 var 1 918 personer anställda i Solna stad, vilket är en minskning med 66 medarbetare jämfört med 2012. Det är framför allt inom barn- och utbildningsförvaltningen som antalet medarbetare minskat. Minskningen beror på att fler föräldrar i större utsträckning väljer friskolor och privata förskolor samt skolor utanför Solna och att Solna stads kommunala skolor och förskolor därmed tappar i elevunderlag. Minskningen beror också på effektiviseringar inom förskolans och skolans administration.

Arbetet med att *erbjuda Solnabor inom LSS-verksamheten att flytta hem* till Solna pågår. Den ekonomiska effekten bedöms på sikt motsvara 14 mkr per år.

Översynen av *hemtjänstens ersättningsmodell* har medfört förändringar i schablontider för servicen. Effekten av förändringar i hemtjänsten och vård- och omsorgsboende innebär en effektivisering.

Utredningar i hemmet har börjat användas som alternativ till placeringar på utredningshem när det gäller yngre barn.

Det statliga uppdraget för kommunen inom verksamheten *integration* har minskat, vilket har medfört färre anställda och en omorganisation av Solnas vuxenutbildning. Entreprenörsstyrning och kvalitetsuppföljning av Svenska för invandrare, SFI har utvecklats.

De olika *processerna tillsyn och kontroll* inom miljö- och hälsoskydds nämndens verksamhet har genomlysts och den genomsnittliga processtiden för att hantera ett inkommande tillsyns ärende har reducerats, liksom den genomsnittliga ledtiden för ett ärende.

Stadens översyn av de *administrativa processerna* nämndadministration, registratur och arkivering, löneadministration, HR, upphandling och inköp, ekonomiadministration, kommunikation, systemförvaltning, kundtjänst samt löpande fastighetsrelaterade frågor ger kostnads- och kvalitetseffekter för staden.

Medborgarnas nöjdhet med Solna stads verksamheter ska öka till minst nöjdhetsindex 60 i medborgarundersökning år 2013.

Effekt målet uppfylls inte år 2013 – NMI 51. (År 2012 – NMI 51)

Årets resultat från medborgarundersökningen visar samma som 2012 års resultat (NMI 51). Det är lägre jämfört med både genomsnittet i riket (NMI 53), Stockholms län (NMI 54) och förortskommuner till storstäder (NMI 56).

Jämfört med 2012 års medborgarundersökning är det några få förändringar som är säkerställda statistiskt i 2013 års undersökning. Det handlar om ett högre betygsindex för gymnasieskolan och en lägre index för förskolan. Övriga förändringar mellan åren är inom den statistiska felmarginalen och helhetsomdömet är oförändrat mellan åren. I jämförelse med andra kommuner är Solnaborna genomgående lite mer kritiska i sina omdömen i princip på samtliga delområden, även om skillnaderna är små.

Utveckling och förbättringar

Solna stads kvalitet har hög prioritet och ställer krav på ett ständigt arbete med att utveckla och förbättra stadens finansierade verksamheter. Utifrån kommunfullmäktiges inriktningsmål och den av kommunfullmäktige antagna kvalitetspolicyn och strategin för Solna stad har styrelse och nämnder börjat utarbeta generella åtaganden med efterföljande kvalitetsdeklarationer. Deklarationerna beskriver tydligt vilken service medborgaren/brukaren kan förvänta sig av staden och dess verksamhet. Utifrån kvalitetsdeklarationerna kan medborgaren/brukaren sedan ta ställning till hur verksamheten fungerar och engagera sig för att förbättra den. Genom att förtydliga tjänsterna kan också förväntansgapet minskas och därmed skapas förutsättningar för nöjdare medborgare/brukare, vilket mäts av de i budgeten uppsatta effektmålen.

År 2013 finns det 39 kvalitetsdeklarerade tjänster i staden (se tabell på sid 43). Tanken är att deklarationerna ska harmonisera och vara integrerade med den årliga verksamhetsplanen och

budgeten, vilket innebär att de är en del av stadens och nämndernas styrning. Det görs flera olika verksamhetsuppföljningar för att säkerställa att kvalitetskraven uppfylls. Resultaten från uppföljningarna visar hur kvaliteten utvecklas i verksamheterna och vilka utvecklings- och förbättringsområden som finns inom respektive verksamhet. De löften som ges i stadens kvalitetsdeklarationer har i stor utsträckning kunnat hållas under 2013.

Kommunstyrelsen har i slutet av 2013 antagit två kvalitetsdeklarationer; en för konsumentvägledning och en för vigsel i Solna stadshus. Inga synpunkter och klagomål har kommit som berör någon av de båda deklARATIONERNA.

Överförmyndarnämnden har en kvalitetsdeklaration för ”God man och förvaltare”, vilken har följts till 100 procent.

Stadsbyggnadsnämnden har under året arbetat fram och antagit fem kvalitetsdeklarationer för sin verksamhet; bygglovsansökan, hantering av avfall, renhållning på allmän platsmark, vård av park och natur samt skötsel av gator, gång- och cykelvägar samt trafiksäkerhet.

Kultur- och fritidsnämnden har för sin verksamhet sju kvalitetsdeklarerade tjänster och alla löften som ges har kunnat hållas 2013. Nämnden har för avsikt att ta fram fler kvalitetsdeklarationer där det är lämpligt. Under året har kultur- och fritidsnämnden mottagit 196 synpunkter och av dessa var 47 procent allmänna synpunkter, 23 procent beröm, 19 procent klagomål och 11 procent förslag. Kulturskolans verksamhet samt verksamheten anläggning och föreningsstöd har fått flest synpunkter. Ungefär 17 procent av synpunkterna gäller nämndens kvalitetsdeklarerade tjänster.

Kulturskolans pedagoger får beröm för roliga lektioner samt att de är professionella och engagerade. Några föräldrar tycker dock att vissa lektioner varit stökiga och att alla barn inte har fått ett bra bemötande. Fritidsverksamhetens aktiviteter och personal får också mycket beröm av många föräldrar. Beröm ges också för skridskobanan på Råstasjön, utomhusgym vid Bergshamra IP, att biblioteket har söndagsöppet och nationaldagsfirandet i Hagaparken.

Klagomålen som har inkommit gäller städningen i flera gymnastiksalar, bristande underhåll av Råstasjöns IP och att det inte fanns tillgång till vatten eller toalett under fotbollsmatch. Missnöje finns med bibliotekets avgifter, hög och störande ljudvolym från Fan Zons på Skytteholms IP, från sommarfest i Hagalundsparken och ungdomsarrangemang vid Huvudstabadet.

Solnaborna har också inkommit med förslag på verksamheten som exempelvis att ploga längdskidspår på Brunnsviken, öppna Huvudstabadet tidigare på säsongen, förse Tallbackaskolans fotbollsplan med belysning, beachvolleyplan i Bergshamra, laglig graffitivägg samt bevara minnen från Råsunda stadion.

Barn- och utbildningsnämnden antog i december månad en kvalitetsdeklaration för förskola som gäller från januari 2014.

Kompetensnämnden har under året uppdaterat och reviderat kvalitetsdeklarationen om ”Insatser för arbetssökande” samt antagit en ny deklaration för vuxenutbildningen.

Under året har det kommungemensamma systemet för leverantörsuppföljning och kvalitetssäkring resulterat i 4 dialogmöten, 22 tillsynsbesök, 22 avtalsuppföljningar och 2 brukarundersökningar. Som en följd av uppföljningsarbetet har nämnden valt att inte förlänga ett avtal med en leverantör av SFI. Detta på grund av icke åtgärdade kvalitetsbrister.

Socialnämnden har under året antagit två nya kvalitetsdeklarationer avseende ”MiniMaria” missbruksmottagning för ungdomar samt för ”Östervägens aktivitetshus” för personer med psykisk funktionsnedsättning. Ett arbete pågår med att följa upp och utveckla ytterligare de elva kvalitetsdeklarationer som nämnden antagit.

Under året har sammanlagt 18 synpunkter och klagomål registrerats avseende 24 olika områden då ett klagomål kan innefatta flera aspekter. Framför allt har klagomålen rört genomförande av tjänster och service, beslut och resurser samt bemötande

Inom nämndens verksamhet har det under 2013 gjorts fem rapporter utifrån Socialtjänstlagens bestämmelser om lex Sarah. Dessutom har en anmälan enligt lex Sarah gjorts till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Från externa utförare har det inkommit information om fem rapporter enligt lex Sarah i dessa verksamheter. Utifrån bl.a. synpunkterna från IVO har socialnämnden det gångna året reviderat rutinerna för rapportering och anmälan enligt lex Sarah.

Det har under året genomförts flera olika brukarundersökningar. ”Öppna förskolan” liksom den verksamhet som riktar sig till unga mammor samt det stöd som ges till personer med funktionsnedsättning i samverkan med arbetskooperativet ”Glöden”. Härutöver har en fokusgrupp med personer som erhållit försörjningsstöd genomförts som ett led i översynen av nämndens kvalitetsdeklarationer. Vidare har brukare som varit aktuella för nätverksinsatser tillfrågats. Inom Vuxenhetens öppenvård och inom ”MiniMaria” tillfrågas brukarna fortlöpande och systematiskt om sin syn på det stöd som ges. Inom den upphandlade verksamheten har det genomförts brukarundersökningar inom samtliga gruppboenden samt inom den kommungemensamma verksamheten med personliga ombud. Undersökningarna visar att brukarna överlag är nöjda med det stöd som ges även om det finns vissa förbättringsområden.

Under 2014 kommer ett arbete att bedrivas för att ta fram ett ledningssystem för ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med de krav som numer ställs av Socialstyrelsen. Att ytterligare förbättra tillgängligheten är också något som är prioriterat under kommande år.

Gemensamma familjerättsnämnden för Solna och Sundbyberg har arbetat med att revidera nämndens kvalitetsdeklaration inför att nämnden utökas med Ekerö kommun fr.o.m. 2014. De löften som ges i kvalitetsdeklarationen har kunnat hållas i stor utsträckning under 2013. Under året har tre synpunkter och klagomål registrerats som berör genomförande av tjänster och service samt bemötande. De har följts upp och åtgärdats inom berörda verksamheter. År 2013 har inga rapporter om lex Sarah gjorts inom den familjerättsliga verksamheten.

Under 2014 kommer ett arbete att bedrivas för att ta fram ett ledningssystem för ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med de krav som numera ställs av Socialstyrelsen. Arbetet med att ytterligare förbättra tillgängligheten samt utveckla utredningar avseende föräldrar som vill adoptera barn kommer också vara prioriterade arbetsuppgifter under det kommande året.

Omvårdnadsnämnden har idag åtta kvalitetsdeklarationer med värdighetsgarantier för verksamhetsområdena myndighetsutövning enligt Socialtjänstlagen och enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), boende för vuxna enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), hemtjänst, vård- och omsorgsboende för äldre, anhörigstödet, dagverksamheter för äldre och trygghetslarm.

Omvårdnadsnämnden fortsätter arbetet med att fastställa kvalitetsdeklarationer med värdighetsgarantier för olika verksamhetsområden. Under 2013 har arbete gjorts i samverkan med

utförare och brukare med ett framtagande av en kvalitetsdeklaration med värdighetsgarantier för daglig verksamhet. Dessutom har ett arbete med tre kvalitetsdeklarationer med värdighetsgarantier påbörjats som avser samverkan med landstinget. Det är kvalitetsdeklarationer för personer med demenssjukdom, personer med undernäring samt personer som har behov av rehabilitering och biståndsinsatser. De fyra kvalitetsdeklarationerna kommer att bli klara under våren 2014. De övriga deklarationerna kommer också att ses över.

Om kvalitetsbrister uppstår eller insatser uteblir ska detta rättas till så snart som möjligt och den enskilde har rätt till kompensation. Omvårdnadsnämnden har utarbetat skriftliga klagomålsrutiner och alla verksamheter har rutiner för klagomåls- och synpunktshantering.

År 2013 fortsätter det sedan tidigare påbörjade arbetet med att utarbeta riktlinjer för kompensation vid eventuella kvalitetsbrister. Under årets första åtta månader har verksamheten fått 45 klagomål, varav 23 gäller vård- och omsorgsboende, 19 hemtjänsten och tre LSS-verksamheter. Klagomålen gäller i första hand områdena trygghet, omvårdnad och kontinuitet. Alla verksamheter utarbetar årligen utvecklingsplaner utifrån klagomål och synpunkter i avtalsuppföljningar, brukarundersökningar m.m.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har två kvalitetsdeklarationer, handläggning av bostadsärenden och anmälan av livsmedelslokal, vilka följs till 100 procent. Ett nytt förbättringssystem har införts för att ta tillvara medarbetarnas idéer och som sedan ligger till grund för ständiga förbättringar.

Solna stads medarbetares engagemang ska minst vara index 65 i undersökningen Hållbart Medarbetar Engagemang, HME.

Effektmålet är uppfyllt 2013 – HME 71 (År 2012 – i.u.)

Stadens samlade index för Hållbart medarbetarengagemang, HME är i 2013 års medarbetarundersökning HME 71 och målet klaras med råge. Undersökningens konstruktion är ny och det var därför svårt att sätta målvärde för Solna vid det första tillfället. Undersökningen avses användas årligen för att skapa jämförbarhet över tid och med andra kommuner. Medarbetarnas engagemang har en stor påverkan på verksamhetens resultat och utfallet för respektive indikator är för 2013; motivation HME 73, ledarskap HME 69 och delaktighet i verksamhetens styrning HME 72.

Medelvärde för de kommuner i landet som har gjort undersökningen är HME 78 och för Stockholmskommunerna HME 76. Solna har jämfört med andra kommuner höga värden inom omvårdnadsområdet och lägre värden inom förskola och grundskola.

Utveckling och förbättringar

Arbetet framöver kommer särskilt att fokusera på att *öka medarbetarengagemanget*, men också att öka stadens förmåga att ta tillvara det engagemang som finns. Det är av stor vikt att medarbetarna förstår verksamheten och hur de bidrar till den.

En av de aktiviteter som kommer vidtas framöver är att säkerställa medarbetarperspektivet i stadens styrsystem. HR-perspektivet ingår fr.o.m. verksamhetsåret 2014 i stadens ordinarie styr- och uppföljningssystem. Mallar för medarbetarsamtal har blivit stadsgemensamma och med ett avsnitt om att sätta individuella mål i enlighet med styrmodellen. Under verksamhetsåret 2014 kommer staden fortsätta att utveckla processer, metoder och verktyg för att på ett bättre sätt bryta ner övergripande mål till individuella medarbetarmål.

En av åtgärderna som vidtogs under 2013 med gott resultat är projekt ”Hållbar arbetshälsa”. I projektet får stadens chefer verktyg för att långsiktigt skapa och utveckla en verksamhet med en engagerande arbetsmiljö, där chef och medarbetare upplever en ökad frisknärvaro och en hållbar arbetshälsa. En annan satsning är den *friskvårdsportal och det friskvårdsbidrag* som infördes 2013, där stadens medarbetare får tillgång till tips om hälsa och livsstil samt tillgång till olika hälsofrämjande aktiviteter.

Ett engagemang och gott ledarskap är en framgångsfaktor för att Solna stad ska nå sina mål. En avgörande framgång hos ledare är att ta tillvara den kompetens och den erfarenhet som kollegor, chefer, medarbetare, kunder och partners har. Under 2014 kommer stadens chefer genomgå det stadsgemensamma ledarutvecklingsprogrammet ”Ledarskap i partnerskap” för att utveckla dessa förmågor samt sitt och stadens ledarskap.

Uppdrag

Kommunstyrelsen får i uppdrag att göra en översyn av styrning och organisering av stadens stödprocesser samt genomföra nödvändiga förändringar för att säkerställa hög kvalitet och kompetens samt effektivitet.

Arbetet har pågått under 2013 och slutförs under 2014. Målet är ökad effektivitet genom enklare, snabbare och tydligare administrativa processer. De områden som ingår i översynen är; nämndadministration, registratur och arkivering, löneadministration, HR, upphandling/inköp, ekonomiadministration, kommunikation, systemförvaltning, kundtjänst samt löpande fastighetsrelaterade frågor. Fokus under 2013 har varit på kundtjänst (inklusive nämndadministration, registratur och arkivering), upphandling och inköp samt löpande fastighetsrelaterade frågor.

Under hösten 2013 har kommunstyrelsen beslutat om att inrätta en stadsgemensam kundtjänst. Kundtjänsten ska fungera som ”en ingång” och erbjuda Solnabor, företag och besökare hög tillgänglighet och gott bemötande.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att göra en översyn av styrningen och strukturen för stadens företag.

Arbetet har pågått under 2013 och slutförs under 2014. Under 2012 och 2013 har fokus varit på ett antal större utvecklingsinsatser för i första hand de större företagen; Norrenergi, Arenaföretagen och bostadsstiftelsen Signalisten. En ny ägarinriktning och ägardirektiv har tagits fram för Råsunda Förstads AB och Överjärva Gård AB. Avkastningskravet på Solna Vatten har sänkts på grund av ändrade förutsättningar i företaget.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med nämnderna göra en översyn och revidering av stadens gemensamma styrdokument.

Arbetet har pågått under 2013 och slutförs under 2014. En successiv förbättring av stadens styrdokument sker i takt med ordinarie utveckling av styrdokument inom respektive verksamhet. Under år 2012 har utveckling skett av ett antal styrdokument inom representation, resor, upphandling, attest, internkontroll m.m. Implementering pågår av de beslutade dokumenten. Inom HR har samtliga dokument setts över och reviderats under 2013 och inom ekonomi- och upphandlingsområdet samt inom tvärsektoriella frågor pågår översyn av de stadsövergripande styrdokumenterna inför beslut under 2014. Även andra verksamhetsområden har intensifierat arbetet med styrdokumenterna. Kommunstyrelsen ansvarar för samordningen.

I stadens budget för år 2014 finns också en sammanställning över samtliga styrdokument med beskrivning av vilka utvecklingsområden som är på gång. En stor insats under 2013 har handlat

om hur styrdokumenterna samlas och presenteras på stadens nya intranät. Även stadens omkring 40 kvalitetsdeklarationer har under 2013 blivit mer heltäckande inom flera verksamhetsområden, men också mer kvalitetssäkrade och närmare integrerade med stadens mål- och ekonomistyrning.

Sammantaget har arbetet inneburit att både de stadsövergripande och de nämndspecifika styrdokumenterna är bättre dokumenterade och lättare att överblicka. Utifrån dessa kan ett kontinuerligt utvecklingsarbete ta kraft inför nästa mandatperiod.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med nämnderna utreda hur stadens arbete med styrning och uppföljning av entreprenader kan utvecklas och förbättras. I detta uppdrag ingår uppdraget att se över stadens upphandlingsorganisation.

Arbetet har pågått under 2013 och slutförs under 2014. Detta uppdrag hanteras samordnat med uppdraget från kommunstyrelsen att utveckla stadens upphandlingsverksamhet. Arbeta med att ta fram en ny policy för konkurrensutsättning samt riktlinjer för upphandling och inköp har pågått under året. Styrdokumenterna ska tas upp för beslut i början av 2014. Ansvarsfördelning och roller inom staden inom upphandlingsområdet har tydliggjorts. Ett antal rutiner och stödsystem har också utvecklats och förbättrats. Under år 2013 har även arbetet med konkurrensutsättningsplaner och seriositetskontroll kontinuerligt utvecklats. Det har även införts en totalgranskning av samtliga leverantörers kreditvärdighet. En djupare analys av avtalsuppföljning och inköpsmönster har införts, men också den ekonomiska analysen per kostnads- och verksamhetsområde har utvecklats.

En kommande utmaning är att finna former för hur entreprenörer kan inkluderas i stadens styrsystem för att därmed utveckla styrning och uppföljning utifrån respektive avtalsrelation.

Kvalitetsdeklarationer i Solna stad år 2013

Utifrån kommunfullmäktiges inriktningsmål och den av kommunfullmäktige antagna kvalitetspolicyn och strategin för Solna stad har styrelse och nämnder börjat utarbeta generella åtaganden med efterföljande kvalitetsdeklarationer. År 2013 finns 39 kvalitetsdeklarerade tjänster i staden beslutade av ansvarig nämnd enligt nedan. Deklarationerna beskriver tydligt vilken service medborgaren/brukaren kan förvänta sig av staden och dess verksamhet.

Kvalitetsdeklarationer i Solna stad år 2013	Beslutad av	Beslutsdatum
Förskola & skola		
Förskola	BUN	2013-12-10
Vuxenutbildning	KPN	2013-12-04
Familj & omsorg		
Anhörigstöd	ON	2012-03-13
Biståndshandläggning av hemtjänst samt vård- och omsorgsboende	ON	2011-05-24
Budget- och skuldrådgivning	SN	2012-09-25
Dagverksamhet	ON	2012-11-13
Dödsboanmälan	SN	2012-09-25
Försörjningsstöd	SN	2011-02-22
God man och förvaltare	KS	2010-09-21
Familjerätt	GFN	2014-01-07
Handläggning av stöd och service till personer med funktionsnedsättning	ON	2011-05-24
Hemtjänst	ON	2011-05-24
Hyresrådgivning	SN	2012-09-25
Konsumentvägledning	KS	2013-10-14
Stöd till barn, unga och familj	SN	2012-01-24
Stöd till personer med psykisk funktionsnedsättning	SN	2011-10-20
Stöd till unga med missbruk - MiniMaria	SN	2013-02-19
Stöd till vuxna med missbruk	SN	2012-06-19
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning som bor i bostad med särskild service	ON	2011-05-24
Trygghetslarm	ON	2012-11-13
Vigsel	KS	2013-12-16
Vård- och omvårdnadsboende	ON	2011-05-24
Östervägens Aktivitetshus	SN	2013-03-19
Arbetsmarknad		
Insatser för arbetssökande	KPN	2013-12-04
Idrott & fritid		
Fritidsklubb för barn i årskurs 4 - 5	KFN	2011-12-13
Fritidsklubb för barn och ungdomar med behov av särskilt stöd	KFN	2011-04-26
Föreningsbidrag till barn- och ungdomar	KFN	2011-05-24
Föreningsbidrag till vuxenföreningar	KFN	2011-05-24
Kultur & bibliotek		
Solna Kulturskola	KFN	2011-04-26
Välkomnande av barn till Solna stadsbibliotek	KFN	2011-04-26
Föreningsbidrag till kulturföreningar	KFN	2011-05-24
Boende & miljö		
Bygglovsansökan	SBN	2013-11-13
Hantering av avfall	SBN	2013-11-13
Renhållning på allmän platsmark	SBN	2013-11-13
Skötsel av gator, gång och cykelvägar samt trafiksäkerhet	SBN	2013-11-13
Tillsyn av boendemiljö	MHN	2011-08-30
Vård av park och natur	SBN	2013-11-13
Företagare		
Livsmedelskontroll	MHN	2011-08-30
Serveringstillstånd	SN	2011-05-17

Tvärsektoriella frågor

Övergripande tvärsektoriella frågor ska genomsyra stadens verksamhet såväl internt som externt. De tvärsektoriella frågorna likabehandling och internationellt arbete är integrerade i stadens styr- och uppföljningssystem. Arbetet med tvärsektoriella frågor ska harmonisera med målarbetet, bidra till Solna stads vision och vara en del av kvalitetsutvecklingsarbetet. Det kommunala handikapprådet har under 2013 bytt namn till rådet för funktionshinderfrågor och direktiv för rådets arbete har beslutats av kommunstyrelsen. Funktionshinderfrågorna har tydligare etablerats som en naturlig del i likabehandlingsarbetet och rådet för funktionshinderfrågor har fått en starkare koppling till likabehandlingskommittén. Likabehandlings- och internationella kommittéerna har under året genomfört dialog- och samrådsmöten med nämndpresidier och förvaltningschefer för att ge stöd och inspiration, givit bidrag till utvecklingsarbete inom respektive område samt genomfört kompetensutvecklingsinsatser. Kommittéerna uppmärksammar också goda förebilder genom Jämställdhetspriset, Likabehandlingsutmärkelsen och utmärkelsen Årets internationalist. Inspirerande exempel presenteras på frukostmöten samt via intranät och stadens hemsida.

Likabehandling

Verksamheter inom förskola och skola arbetar dagligen med att barn ska inkluderas på bästa sätt. Mentorstid används för att tala om likabehandling och bemötande och i samband med skolstart läggs extra mycket tid på diskussioner om språkbruk, respekt för allas lika värde och hur man ska bemöta varandra i skolan. Lärare i Skytteholmsskolan, arbetslag 4 - 5 har med bidrag från likabehandlingskommittén arbetat med att ge eleverna information och svar på frågor om kroppen och samlevnad samt utveckla ett inkluderande språkbruk och tankesätt. Tallbacka förskoleenhet har utvecklat likabehandlingsarbetet i fyra förskolor, Fantasia, Paprikan, Pumpan och Stenbacka med stöd av "Husmodellen" – en metod som Diskrimineringsombudsmannen, DO tagit fram och som kan bidra till att upptäcka risker för diskriminering och trakasserier i förskolan.

För att öka medvetenhet och kunskap om likabehandlingsfrågor har insatser för kompetensutveckling genomförts i flera verksamheter. Normkritiskt tänkande och HBTQ, Leda och styra för hållbar jämställdhet och utveckla likabehandlingsarbetet genom kunskap om diskrimineringslagen har varit några utbildningsteman. Stadens regler för föreningsbidrag ställer nu krav på ideella föreningar att redovisa likabehandlingsplaner och ett 25-tal föreningar har deltagit i likabehandlingsutbildning med stöd i att utforma likabehandlingsplaner. Den konstnärliga utsmyckningen av vigselrummet har setts över ur ett likabehandlingsperspektiv. Inom ramen för stadens arbete med sommarjobb för ungdomar gjordes under året en särskild satsning på att erbjuda ungdomar med funktionsnedsättning sommarjobb. Alla ungdomar med funktionsnedsättning som ansökte fick också ett sommarjobb.

Flera projekt med EU-finansiering fokuserar på att stärka likvärdig service till alla Solnabor. Socialtjänsten och verksamheter inom omvårdnad arbetar med att öka kunskapen om olika funktionsnedsättningar och förbättra samarbetet mellan olika aktörer i Stockholms län. Höjd kvalitet i stöd och service till funktionsnedsatta personer är fokus för det projekt som avdelningen för myndighetsutövning deltar i. Biblioteket har utvecklat kulturaktiviteter för romska barn genom att delta i nätverket "Roma-Net".

Den fysiska tillgängligheten till stadens offentliga lokal ökas kontinuerligt bl.a. genom ombyggnation av toaletter och installation av hissar. Anpassningen av lokalerna för Augustendals 4H-gård har färdigställts och arbete pågår för att så långt som möjligt även tillgänglighetsanpassa djurhållningen. I Skytteholmsparken och på biblioteket har lekmiljö

respektive scenutrymme byggts om för att vara tillgängliga för barn med funktionsnedsättning. Den fysiska tillgängligheten i stadsmiljön är ett naturligt inslag i plan- och bygglovsarbetet.

Internationellt arbete

Råsundaskolan och förskolorna Näckrosen samt Tunet samarbetar i EU-projekt med motsvarande verksamheter i andra länder. Råsundaskolan samarbetar kring musik- och kulturmöten och förskolorna kring utomhuspedagogik. Solna Gymnasium samarbetar med ett internationellt partnerskap för att utveckla lärande som bygger på utforskande och kreativitet. Genom internationella kommitténs resebidrag har elever i Bagartorpsskolan tränat spanska och studerat spansk kultur, ungdomar från Solna Ungdomscafé studerat dansk ungdomsverksamhet och Solnascouter byggt nätverk med scouter från andra länder. Samarbete med andra länder bidrar till ökad insikt och förståelse för andra barn och ungas levnadsvillkor, främjar nyfikenhet på omvärlden och ökar intresset för att studera språk. Det internationella ungdomsarbetet stärker också ungdomars självförtroende och självbild. Under året har 65 Solnaungdomar deltagit i ungdomsutbyten utomlands och 120 Solnaungdomar medverkat i internationella utbyten på hemmaplan. Teman har spämt över vitt skilda ämnen från ungdomsinformation, demokrati och ungdomsinflytande till internets möjligheter och risker samt sjöliv.

Socialtjänstens utvecklingsprogram ”Nyfiken på Europa” är ett medel i det strategiska utvecklingsarbetet och gör det möjligt för medarbetarna att studera europeiskt socialt arbete. Medarbetare som arbetar med relationsvård har deltagit i en nordisk konferens på temat i Oslo och assistentgruppen har studerat EU:s arbete och aktuella EU-frågor i Bryssel. En livsmedelsinspektör har deltagit i en europeisk utbildning om märkning av livsmedel. Kunskaperna från utbildningen bidrog till att öka måluppfyllelsen i verksamheten. Projekt med EU-finansiering används för att utveckla verksamhet och kvalitet. Staden har deltagit i två EU-projekt som syftar till att höja kompetensen kring internationellt arbete i Stockholmsregionen. Skräddarsydda utbildningar har anordnats på teman som Att värdera effekterna av internationellt arbete och EU:s fonder och program. Ett lärandeutbyte på tema likabehandling i Lettland har också genomförts inom projektens ram. För första gången har inspirationsmötet ”Internationell inspiration till frukost” filmats och finns nu tillgängligt på intranätet.

Flera verksamheter bidrar till att uppfylla målen i EU:s tillväxtstrategi ”Europa 2020”. Förskolor och skolors arbete med att ge barn och unga kunskaper och färdigheter för fortsatta studier och arbete. Arbetsmarknadsverksamheten, vuxenutbildningen och socialtjänsten arbetar för att få Solnabor till egen försörjning. Solna Ungdomscafés internationella ungdomsverksamhet ökar ungdomars möjligheter på arbetsmarknaden och Solna Gymnasium arbetar för att minska antalet ungdomar som avslutar utbildningen i förtid. Stadens miljöarbete bidrar till att minska energianvändning, öka andelen förnybar energi och minska klimatpåverkan.

Arbetet med de tvärssektoriella frågorna styr mot samtliga inriktningsmål och många av stadens effektmål.

Medborgarundersökning med Europeiskt perspektiv

Genom att göra internationella jämförelser och identifiera goda exempel skapas förutsättningar för att lära av andra och samarbeta kring gemensamma utmaningar. EU-kommissionen har 2012 för fjärde gången genomfört en undersökning av hur medborgarna upplever livskvaliteten i städer. Undersökningen omfattar 79 städer, inklusive samtliga huvudstäder (för Sveriges del ingår Stockholm och Malmö). De fyra kranregionerna runt Aten, Lissabon, Manchester och Paris deltar också i undersökningen. Städer i Norge, Island, Schweiz, Kroatien och Turkiet deltar också. I varje stad/region intervjuas 500 personer.

Många frågeområden stämmer väl överens med de som ingår i den medborgarundersökning som Solna stad årligen genomför. I den undersökningen jämför sig Solna huvudsakligen med de resultat som nås i Stockholm stad eftersom strukturen på de båda städerna är likartade. Det gör att en europeisk jämförelse för Solnas del kan baseras på Stockholms resultat. Relevanta jämförelser går bl.a. att göra när det gäller medborgarnas nöjdhet med sin stad, kollektivtrafik, utbildning, arbete och bostäder. Det mest intressanta är att jämföra Stockholms resultat med det för övriga Europeiska huvudstäder som deltar i undersökningen, totalt 32.

Nästan alla medborgare är nöjda med att leva och bo i Stockholm (96 %). Det är det tredje bästa resultatet bland Europas huvudstäder. Det är bara Köpenhamn och Oslo som får ett bättre resultat. Stockholm delar tredjeplatsen med Amsterdam.

Nöjdheten med kollektivtrafiken är också hög (80 %) och placerar Stockholm på en delad femte plats tillsammans med Amsterdam och Warszawa på listan som toppas av Helsingfors, Wien, Oslo och Riga.

Stockholm får inte riktigt lika höga siffror när det gäller medborgarnas nöjdhet med skolor och andra utbildningsinstitutioner (72 %). Det placerar Stockholm på en delad elfteplats tillsammans med Wien. Bästa resultat får Ljubljana, Reykjavik och Lefkosia.

Medborgarna i Europeiska huvudstäder anser generellt att det är ganska svårt att finna ett arbete i staden. Lättast är det i de nordiska länderna där Oslo har högsta värde (70 %), följt av Stockholm och Helsingfors (53 %).

Av Parisarna säger 95 procent att de inte instämmer i påståendet att det är lätt att hitta en bostad till rimligt pris. De följs av medborgarna i Oslo, Helsingfors, Amsterdam och Stockholm (87 %).

Miljöprogram för Solna stad 2010 – 2013

Stadens miljöprogram för 2010 - 2013 har lagt fast strategin för hur Solna stad ska arbeta med miljöfrågorna för att uppnå stadens inriktningsmål. Programmet har fyra fokusområden;

- Kretsloppsanpassad avfallshantering
- Hållbar energi- och transportanvändning
- Hållbart stadsbyggande
- Sunda inomhusmiljöer

Fokusområdena utgår från de miljöaspekter som är mest relevanta för staden. För att tydliggöra och kommunicera miljötilståndet i Solna inom de fyra fokusområdena har en miljöportal som illustrerar detta implementerats på stadens hemsida under 2013.

Kretsloppsanpassad avfallshantering

Solna stad ansvarar för att ta emot och behandla hushållens avfall och det hushållsliknande avfallet från företag och verksamheter. I arbetet ingår också informationsinsatser för att minska mängden avfall och öka mängden återvinningsbart avfall. Företagen ansvarar för hanteringen av det verksamhetsavfall som uppstår inom respektive verksamhet. För vissa produkter och förpackningar finns det även ett producentansvar.

Staden arbetar aktivt med att öka antalet hushåll som har möjlighet att sortera matavfall. Under 2013 har antal ökat med drygt 3 000 och i slutet av 2013 hade 12 860 hushåll i Solna möjlighet att sortera matavfall. Detta motsvarar 36 procent av alla Solnahushåll. Vid årsskiftet 2011/2012 hade 6 304 av Solnas hushåll möjlighet att sortera ut sitt matavfall, vilket innebär att en

fördubbling har skett under de två senaste åren. För att öka mängden insamlad textil, tidningar och förpackningar har en översyn genomförts kring placering av återvinningsstationer i Solna. Utbyte till fräschare containrar har gjorts och staden har utrustats med ytterligare en återvinningsstation. Det har också skett en förtätning av samlingsboxar för textilier. Solnaborna kan en gång i veckan lämna grov- och farligt avfall till en mobil station i Solna centrum. Stadens effektmål att Solnabornas insamling av hushållsavfall till förbränning ska minska jämfört med föregående år har uppfyllts.

Ett stort antal verksamheter arbetar med att via källsortering få en effektiv kretsloppsanpassad avfallshandling och volymen utsorterat matavfall ökar kontinuerligt. Matavfall från stadens verksamheter, hushåll och företag samlas in och sänds till en rötningsanläggning där det omvandlas till biogas för fordon och biogödsel till lantbruket. Vid upphandlingar till förskolor och skolor ställs krav på upphandlade leverantörers system för avfallshandling. Alla fritidsanläggningar källsorterar sopor och komposterar matavfall. Under 2013 infördes också källsortering av sopor vid biblioteket i Solna centrum. Inom omvårdnad för äldre personer och personer med funktionsnedsättning genomförs särskilda informationsinsatser för att samtliga enheter ska börja sortera ut sitt matavfall. Idag sker utsortering på ett vård- och omsorgsboende och en gruppboende LSS. Fyra av nio vård- och omsorgsboenden har tillgång till sopsug, vilket leder till minskade transporter och på fem av nio vård- och omsorgsboende har plastkvarnar installerats för att minska det plastberg som samlas vid omvårdnadsarbete.

Hållbar energi- och transportanvändning

Solna stads inriktning är att öka användningen av förnybar energi samtidigt som den totala energianvändningen ska minska. Norrenergi försörjer idag 90 procent av bostadsbeståndet i Solna med fjärrvärme som till minst 95 procent produceras med förnybar energi. All Norrenergis fjärrvärme och fjärrkyla är märkt med Naturskyddsföreningens märkning Bra miljöval. Norrenergi erbjuder också sina kunder ett antal tjänster för att kontrollera och effektivisera sin energiförbrukning; energikompassen, energikontroll och rådgivning. Det nya ägardirektivet för Norrenergi öppnar upp för samarbete med andra energibolag. Norrenergi har inlett ett samarbete med Fortum för att hantera över- och underskott i produktionen och undvika användning av icke förnybar energi. Detta kommer att bidra till bättre produktion både ekonomiskt och miljömässigt. Energi- och klimatrådgivningen erbjuder opartisk energirådgivning för både privatpersoner, organisationer och mindre företag. Fastighetsägare och företag har utan kostnad möjlighet att delta i projektet ”Energismart företag”. Stadens miljökommunikatör har fått utmärkelsen Sveriges bästa energirådgivare 2013 av organisationen Energirådgivarna.

Investeringar i energisnål teknik, som luftvärmepumpar och bättre styr- och reglerteknik har gjorts på stadens fritids- och idrottsanläggningar. På Ulriksdals IP har en ny vägg uppförts för att fungera som sluss mellan de varma kontoren och den kalla ishallen. En energitredning av hela anläggningen har genomförts och ett flertal föreslagna åtgärder är påbörjade. På Skytteholms IP fortsätter arbetet för att förbättra vinterdriften med mer manuell snöröjning för att minimera användningen av fjärrvärme. En utredning om modern styrning av planvärmerna är också påbörjad. En större renovering av vattenrening och ventilation i Vasalundshallen medför en betydligt bättre luft- och vattenkvalitet i badhuset. Elförbrukningen vid de större idrottsanläggningarna har minskat samtidigt som öppetiderna har ökat. Mellan åren 2009 och 2013 har förbrukningen minskat med knappt 8 procent. Alla fritidsanläggningar med direktvärmade el har installerat värmepumpar.

Ett arbete med att byta ut samtliga kvicksilverarmaturer i staden pågår med målsättningen att arbetet ska vara avslutat till 2015. Många verksamheter arbetar kontinuerligt med att byta till

energislåre belysningsalternativ eller införa närvarostyrd och energislå belysning i sina lokaler. IT-enheten har bytt från fysiska till virtuella servrar, vilket bidrar till minskad energiförbrukning.

Staden har infört elektroniska handlingar till styrelse- och nämndsammanträden, vilket medför stora besparingar bl.a. i stadens pappersförbrukning. Nya skrivare har dubbelsidig utskrift som standardinställning för att också minska pappersåtgången. Ett aktivt användande av intranätet för informations- och nyhetspridning samt e-tjänster som t.ex. digital ansökan till vuxenutbildningen har också positiv effekt på att minska användningen av papper.

Det färd sätt som ur stadens synvinkel, är mest gynnsamt miljömässigt, verksamhetsmässigt och ekonomiskt ska användas vid tjänsteresor. Cykel, kollektivtrafik och tåg ska i första hand användas framför taxi, bil och flyg. Flera verksamheter har tjänstecyklar för personalens resor inom Solna och periodkort till kollektivtrafiken går att låna i Solna Forum. Hemtjänstpersonal hos ett flertal utförare har deltagit i cykelkurser som anordnats i stadens regi och ett flertal utförare har provat elcyklar för eventuellt inköp. Anställda i socialtjänsten har tillgång till cykelparkering, cykelpool genom fastighetsägarens försorg och verksamhetens tjänstebilar är i huvudsak miljöklassade. Ett system för lånecyklar till de som bor, arbetar eller besöker Solna har också tagits i bruk under 2013.

Staden arbetar med att främja cykel som transportmedel och en cykelplan håller på att färdigställas. Cykelplanen ska i första hand förbättra för cyklister som använder Solnas vägnät för sina arbetsresor. Fokus ligger på huvudstråken till olika platser i staden som även är knutpunkter för de regionala cykelstråken. Stadens miljöstipendium har de senaste två åren tilldelats Cykelfrämjandet och Nationalföreningen för Trafiksäkerhetens främjande (NTF), för deras insatser för att främja cyklande.

Några hemtjänstutförare har köpt elbilar och staden har tillgång till en elbil som används för inmätningsuppdrag. Staden har inlett ett arbete för att kunna erbjuda ett antal laddningsstolpar för elbilar. Kommunstyrelsen har anmält intresse för att delta i ett projekt om att utreda laddfordonsflottor och infrastruktur för laddningsstationer. Vid upphandling av transporter till förskolor och skolor har miljökrav ställts på leverantörernas transportsystem.

Hållbart stadsbyggande

Solna stad ska främja ett hållbart stadsbyggande. Inriktningen för stadens planering är att bygga i goda kollektivtrafiklägen och att spara värdefulla grönområden genom att i första hand använda redan exploaterad mark och mark som är utsatt för störningar. Ambitionen är också att skapa levande och trygga miljöer med en kombination av arbetsplatser och bostäder. Kontorsbyggnader ska kunna fungera som bullerskydd mot angränsande vägar och järnvägar. I samarbete med byggherrar och fastighetsägare ska staden stimulera miljövänligt byggande.

Solna är landets till ytan tredje minsta kommun men har en befolkning motsvarande en medelstor kommun i Sverige, centralt belägen i Stockholmsregionen med ett stort utbud av kollektivtrafik. Det är bra förutsättning för att fortsätta skapa en klimatsmart och tät kommun. Tvärbanan har förlängts från Alvik till Solna centrum och arbete pågår med den sista sträckningen Solna centrum - Solna station/Arenastaden. Beslut har tagits att bygga tunnelbana till Hagastaden och Arenastaden. I utvecklingen av de nya stadsdelarna arbetar byggherrar och fastighetsägare med olika typer av miljöcertifiering. Som exempel kan bl.a. nämnas Aula Medica på Karolinska Institutet och nya Ulriksdalsskolan. Vattenfalls huvudkontor i Arenastaden har tilldelats utmärkelsen European Green Building Award för innovativa och genomtänkta energilösningar. Staden har inlett arbetet med en ny grönplan för att visa hur Solnas gröna miljöer kan utvecklas i

det växande Solna. En lokalförsörjningsstrategi har antagits 2013 för att effektivisera stadens lokalanvändning.

Sunda inomhusmiljöer

Solna stad har ansvar för att säkerställa en sund inomhusmiljö i sina egna fastigheter och möjlighet att påverka andra externa aktörer att skapa sunda inomhusmiljöer. Stadens egna fastigheter ska ha en god luftkvalitet och goda ljudförhållanden.

Lokaler som barn och elever vistas i ska vara anpassade för verksamheten och ändamålsenliga. Sunda inomhusmiljöer i förskolor och skolor uppnås genom att verksamheten har ett nära samarbete med stadens fastighetsförvaltning och miljötillsyn. Inom socialtjänstens kontinuerliga arbetsmiljöarbete med handlingsplaner för att åtgärda risker är sunda inomhusmiljöer en naturlig del. I samband med ombyggnationer eller anskaffande av nya lokaler tillsätts alltid en arbetsgrupp för att arbeta med lokalernas utformning.

Övrigt

Staden verkar för ett hållbart kretsloppstänkande genom att miljökrav som är relevanta för de varor och tjänster som upphandlas ställs i stadens upphandlingar.

Många verksamheter har arbetat med miljöutbildning för personalen och pedagogiskt miljöarbete med barn och ungdomar är i fokus på förskolor och fritidsanläggningar. Stadens förskolor arbetar pedagogiskt med barnens förståelse för kretsloppet. Miljöombud från förvaltningar och företag deltar i stadens gemensamma miljönätverk. Vissa förvaltningar har också lokala miljöombud ute i verksamheterna. Dessa träffas regelbundet för information, utbildning och samverkan. Samtliga fritidsanläggningar gör årligen en miljökartläggning som följs upp med prioriteringar och åtgärdslistor.

Staden uppmärksammar årligen goda exempel genom utmärkelsen Årets miljöpris. Tre företag och en förening har fått utmärkelsen under perioden 2010 – 2013; ICA Maxi, Solna Business Park, för framgångsrikt energieffektiviseringsarbete och bostadsrättsföreningen Ankdammen för nästan 50-procentig reduktion av föreningens hushållsavfall. Stor miljöhänsyn i verksamheten samt omfattande kunskapsspridning om miljö och kretslopp gav Slottsträdgården Ulriksdal utmärkelsen och Arvid Nordquist fick den för långsiktigt, strategiskt miljöarbete i alla produktionsled.

Stadsövergripande miljömål under åren 2010 – 2013

Stadens effektmål har ändrats under programmets period, men styr alla mot stadens fastställda inriktningsmål.

Inriktningsmål - Solna ska utvecklas på ett miljövänligt, stadsmässigt, tillgängligt och trivsamt sätt, som främjar en god miljö och hälsa för Solnaborna.

Effektmål - Energianvändningen avseende belysning på allmän platsmark i Solna stad ska minska med 12 000 kWh per år.

Effektmålet *uppfylldes* under samtliga de tre år det var i bruk. 2010 minskade energianvändningen med 30 000 kWh, 2011 med 20 000 kWh och det sista året 2012 med 14 000 kWh trots att allmänbelysningen i Solna ökades med 450 nya ljuspunkter det året. Den främsta anledningen till den minskade energianvändningen är att gamla armaturer har bytts ut mot nya.

Effektmål - Fjärrvärmeanvändningen (graddagsjusterad kWh/m² BRA - bruksarea) inom Solna stads egna fastigheter ska minska med fem procent per år.

Målet *uppfylldes inte* under de två år det var i bruk. Fjärrvärmeanvändningen under 2011 och 2012 minskade med endast 0,6 procent per år.

Effektmål - Fjärrvärmeanvändningen (graddagsjusterad kWh/m² BRA - bruksarea) inom Solna stads egna fastigheter ska minska med 5 procent t.o.m. 2014. Målvärde 2012 – minska med 1 procent jämfört med 2010.

Målet bedömdes vara *delvis uppfyllt*. Många små åtgärder har gjorts och planeras. Det finns dock svårigheter att mäta detta på jämförbart fastighetsbestånd. Det är svårt att mäta hur stora effekter genomförda åtgärder har fått.

Effektmål - I enlighet med SÖRAB-kommuners gemensamma avfallsplan ska år 2012 minst 10 procent av hushållens matavfall sorteras ut för biologisk behandling (biogasproduktion).

Någon mätning av målet genomfördes inte 2010. År 2011 var mängden insamlat matavfall vid årets slut 976 ton eller 15,6 procent. Avsikten var att göra den slutliga bedömningen av målet efter år 2012 men *målet utgick efter år 2011*.

Effektmål - Medborgarnas nöjdhet med renhållning och sophämtning i Solna ska öka i nöjdhetsindex i nästa medborgarundersökning år 2012. (År 2010 – NMI 55). Målvärde år 2012 – NMI 57.

Målet *uppfylldes inte*. NMI 2012 uppmättes till 56, vilket är en förbättring med en enhet jämfört med 2010. Vid årsskiftet 2011/2012 antogs en ny avfallstaxa, avfallsplan och en ny entreprenör. Åtgärden har resulterat i en tydlig kvalitetshöjning. Återvinningscentraler har fått sänkt betyg, vilket påverkar totalbetyget negativt.

Effektmål - Solnabornas insamling av hushållsavfall till förbränning ska minska år 2013.

Effektmålet är *uppfyllt*. Mängden hushållsavfall för förbränning minskade med 1 kg/invånare mellan åren 2012 (264 kg/inv.) och 2013 (263 kg/inv.)

Miljörelaterade nyckeltal 2013

Medborgarundersökningen 2013 visar att Solnas medborgare är ganska nöjda med stadens miljöarbete. Mätvärdet "Nöjd Medborgar Index" 2013 är 48 och har sjunkit lite jämfört med år 2012 (52), men ökat något jämfört med år 2010 (47). Solna har något lägre värden än genomsnittet i Stockholms län som 2013 är 52 och riket som helhet 54.

Den miljöskyddstillsyn och miljöövervakning som genomförs i staden ska bidra till att avfallshantering, energi- och transportanvändning och stadsbyggande är hållbart i Solna. Samarbetsorganisationen Stockholm Business Alliance genomför vart annat år en mätning av företagarnas nöjdhet med kommunens service. "Nöjd Kund Index" för Solnas miljötillsyn har ökat markant till 72 i 2013 års mätning jämfört med föregående mätning år 2011 (66). Solna har samma resultat som Stockholms stad, men högre värden än genomsnittet för kommuner i Stockholms län (68) och riket som helhet (66).

Omvärldsanalys

Internationell ekonomi

Det mesta tyder på att tillväxten i världsekonomin blir starkare under 2014 jämfört med 2013. Rader av konjunkturindikatorer pekar uppåt och läget på de finansiella marknaderna har stabiliserats. Finanspolitiken är i många länder fortsatt stram, men mindre stram än tidigare. Samtidigt förblir penningpolitiken överlag expansiv. Sammantaget innebär detta att tillväxten i världen bedöms öka från 3 procent 2013 till ca 4 procent 2014.

I USA har tillväxten i bruttonationalprodukten (BNP) under den andra delen av 2013 legat mellan 3 och 4 procent i årstakt. I Euroområdet har utvecklingen vänt upp. Tillväxten har visserligen varit svag, men överlag har stämningläget i Euroområdet förbättrats. Flera utmaningar kvarstår dock och det kommer att ta tid innan situationen i Euroområdet har stabiliserats.

Tillväxten i Storbritannien har tagit rejäl fart. Storbritannien, Tyskland och våra nordiska grannländer är av stor betydelse som mottagare av svensk export. I Norge har tillväxten bromsat in och i Finland har BNP backat två år i rad. I Danmark har BNP samtidigt varit i stort sett oförändrad.

För svensk del är det framförallt utvecklingen i Europa och då inte minst i våra nordiska grannländer som är av intresse. BNP-tillväxten på våra viktigaste exportmarknader, där länderna viktats med respektive lands betydelse som mottagare av svensk export, ökar från 0,9 procent 2013 till 2,1 procent 2014.

Svensk ekonomi

Efter två år med svag tillväxt är bedömningen att det under 2014 blir bättre fart i den svenska ekonomin. Sysselsättningen växer och arbetslösheten pressas tillbaka något. Resursutnyttjandet i den svenska ekonomin förblir dock lågt, vilket innebär att en betydande potential finns för fortsatt höga tillväxttal under kommande år, förutsatt att utvecklingen i omvärlden pekar rätt.

Framförallt är det utvecklingen av exporten och investeringarna som bidrar till den högre tillväxten. Kommunsektorns kostnader bedöms däremot öka i ungefär samma omfattning som under 2013, vilket innebär 1,5 procents ökning i fasta priser.

Antalet sysselsatta och antalet utförda arbetstimmar i den svenska ekonomin har trots den i övrigt svaga utvecklingen fortsatt att öka. De senaste årens svaga produktivitetsutveckling hänger bl.a. ihop med att sysselsättningen hållits uppe trots svag produktionsökning. Det finns därför gott om ledig kapacitet i början av uppgången och sysselsättningen kan öka först under slutet av 2014.

Trots den överraskande starka arbetsmarknaden har arbetslösheten bitit sig fast kring 8 procent. Det förklaras av att både befolkningen i arbetsför ålder och arbetskraftsdeltagandet ökat kraftigt. Sedan slutet av 2009 har den del av befolkningen som deltar i arbetskraften ökat 1,5 procentenheter. Nu avtar befolkningsökningen något och det är rimligt att arbetskraftsdeltagandet inte fortsätter att öka i samma omfattning som de senaste åren. Därmed kan arbetslösheten minska till 7,5 procent mot slutet av 2014.

Den utdragna lågkonjunkturen har pressat ner pris- och löneökningstakten till mycket låga tal. Det gör att kommunernas och landstingens skatteunderlag, i nominella tal, utvecklas långsammare än normalt. I reala termer, dvs. efter justering för pris- och löneökningar i

kommunsektorn, har däremot skatteunderlaget utvecklats förhållandevis starkt. Även i år blir tillväxten i skatteunderlaget bättre än normalt.

Trots en fortsatt gynnsam utveckling av skatteunderlaget beräknas kommunsektorns inkomster inte öka, reellt sett. Nominellt oförändrade statsbidrag är en faktor som bidrar till att försvaga intäkterna eftersom dessa urholkas av höjda priser och löner.

Kombinationen av ökade kostnader och oförändrade reala intäkter innebär att kommunsektorns resultat försvagas under 2014. För den offentliga sektorn som helhet beräknas det finansiella sparandet i år uppvisa ett underskott motsvarande 1,6 procent av BNP. Också det en försvagning mot föregående år.

Konjunkturen i Solna och Stockholmsregionen

Försäljningen i privat sektor fortsätter ha en hög tillväxttakt i regionen samtidigt som lönesumman fortsätter att växa. Antalet företagskonkurser är på en låg nivå. På arbetsmarknaden fortsätter antalet sysselsatta invånare att öka samtidigt som antalet lediga jobb blir fler. Trots det ökar arbetslösheten i Stockholmsregionen, då allt fler söker arbete i regionen.

Stockholms län växer med omkring 35 000 personer per år och Solna ökar under 2013 med 1 447 invånare till 72 740. Under 2013 ökar också bostadsbyggandet i både länet och staden. Genom den nya stadsdelen Arenastaden och Friends Arena har antalet årliga besökare i Solna mer än fördubblats till 1,2 miljoner. Arenastadens tillkomst bidrog också till att antalet arbetstillfällen i Solna växte med 3 742 (5,3 %) till 74 955 stycken under 2012. Därmed befäster Solna positionen som den enda kommunen i riket med fler arbetstillfällen än invånare.

Konjunkturen i riket och regionen är därmed fortsatt stabil om än på en svag nivå. Under 2013 har detta inneburit att Solna stads skatteintäkter blivit högre än budgeterat medan kostnader fortsätter utvecklas långsamt genom relativt låg inflation och löneavtal samt genom en kontinuerlig verksamhetseffektivisering.

Ekonomisk analys för staden

Årets resultat

Årets resultat uppgår till 172,2 mkr, vilket är 133,2 mkr högre än budget. I resultatet ingår stora engångsintäkter främst från försäljning av tomträtter (136,5 mkr) och återbetalning av premier från AFA Försäkring (25,3 mkr). Övriga poster som bidrar positivt till resultatet är skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnung som redovisar ett budgetöverskott på 72,5 mkr, stadens medelsförvaltning som visar en värdeökning (reversering av tidigare års nedskrivningar) på 62,8 mkr samt nämnderna som sammantaget redovisar ett budgetöverskott på 24,7 mkr.

Jämförelsestörande intäkter uppgår till 181,8 mkr där intäkter från försäljning av tomträtter och exploateringsmark uppgår till 136,5 mkr. Återbetalning av premier på 25,3 mkr från AFA försäkring avseende åren 2005 och 2006, en försäkringsersättning på 14,6 mkr för brand samt retroaktiv momsersättning på 5,4 mkr. Motsvarande period 2012 uppgick intäkterna till 25,5 mkr och avsåg då återbetalning av premier från AFA, åren 2007 och 2008.

Stora engångskostnader som belastat resultatet är nedskrivning motsvarande förlusttäckningen av stadens andel i Sweden Arena Management KB åren 2008 - 2013 på 100,1 mkr. Sänkningen av diskonteringsräntan för pensionsskultsberäkningen har medfört en engångskostnad på 21,0 mkr och redovisas som en jämförelsestörande finansiell kostnad. Finansnettot har påverkat resultatet negativt och visar ett budgetunderskott på 4,6 mkr.

Jämförelsestörande kostnader uppgår till 82,9 mkr. Jämfört med 2012 är det en minskning med 42,8 mkr. Av dessa kostnader avser 78,9 mkr poster som tidigare år reserverats i eget kapital. Det avser kostnader för strukturomvandling 40,4 mkr, strukturella utvecklingsinsatser av stadens verksamheter 12,2 mkr, kostnader för stadens utbyggnad 5,1 mkr (pendeltågsuppgång Solna station) samt medfinansiering av infrastrukturella investeringar 21,2 mkr (tvärbanan). Övriga kostnader på 4,0 mkr avser brand i förskola och består av utrantering, skyddsdrivning, sanering m.m.

Balanskravet klaras

Årets resultat enligt balanskravet uppgår till 220,9 mkr. Det innebär att staden har uppfyllt lagens krav på balans i ekonomin. Vid avstämning mot balanskravet ska inte kostnader som tidigare reserverats i eget kapital (90,4 mkr), orealiserade förändringar i värdepappersportföljen (-62,8 mkr) eller andra synnerliga skäl (21,0 mkr) beaktas.

Mkr	2013	2012	2011	2010
Årets resultat	172,2	5,2	79,3	132,3
Avgår realisationsvinster			-0,2	-1,6
Värdeförändring värdepapper, synnerliga skäl	-62,8	-38,8	38,9	-27,3
Reserverat eget kapital, synnerliga skäl	90,4	144,8	35,2	23,8
Sänkt diskonteringsränta pensioner, synnerliga skäl	21,0			
Årets resultat enligt balanskravet	220,9	111,2	153,3	127,2

Enligt god redovisningssed ska värdepapper och fonder i stadens medelsförvaltning värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och marknadsvärdet på balansdagen. Värdeminskningen och därmed nedskrivningen i årsbokslutet per den sista december 2012 uppgick ackumulerat till 62,8 mkr. Vid utgången av december 2013 är marknadsvärdet för stadens samlade kapitalförvaltningsportfölj 2 050,1 mkr, vilket är 36,7 mkr högre än anskaffningsvärdet. En uppskrivning

(reversering av tidigare års nedskrivning) har därför skett till anskaffningsvärdet med 62,8 mkr. Detta är en orealiserad värdeökning som inte ska påverka resultatet enligt balanskravet.

Engångskostnaden för sänkt diskonteringsränta på 21,0 mkr tolkas som ett synnerligt skäl och exkluderas vid avstämning mot balanskravet, då skuldökningen på grund av räntesänkningen återspeglar ett mycket långsiktigt åtagande.

I reserverat eget kapital finns medel främst för att täcka framtida pensionskostnader, beslutade strukturomvandlingsinsatser som på sikt leder till en sänkt kostnadsnivå för staden samt övriga strukturella utvecklingsinsatser. Den del av de årliga pensionskostnaderna som enligt beslut i budgeten ska täckas av reserveringar i eget kapital, är inte budgeterade och uppgår till 11,5 mkr.

Kostnader för strukturomvandling samt strukturella utvecklingsinsatser har inte budgeterats utan redovisas som en jämförelsestörande kostnad att täckas av reserveringarna. För 2013 redovisas kostnader på 40,4 mkr för omstrukturering och avveckling som avser avgångsvederlag och särskild avtalspension.

I årsredovisning 2010 reserverades 100,0 mkr för medfinansiering av infrastrukturella investeringar avseende tvärbanan. Under 2012 lämnade staden bidrag på 72,8 mkr och 2013 har staden lämnat bidrag på 21,2 mkr till medfinansiering av tvärbanan. Tvärbanan invigdes den 27 oktober 2013. Av reserveringen återstår 6,0 mkr. Projektet kommer att avslutas under 2014 och kostnaden för Solna kommer att hamna under beslutade 100,0 mkr.

I årsredovisning 2011 och 2012 reserverades totalt 170,0 mkr, 100 mkr (åren 2012-2015) och 70 mkr (åren 2013-2016) för strukturella utvecklingsinsatser för stadens framtida utveckling och utbyggnad. Under 2013 har staden lämnat bidrag på 5,1 mkr till medfinansiering av ny pendeltågsuppgång norrut vid Solna station. Arbetet påbörjades 2012 och totalt har staden lämnat bidrag på 33,4 mkr. Prognosen har hittills varit 34,5 mkr, och det slutliga utfallet under 2014 ser ut att bli marginellt högre än 34,5 mkr. Hanteringen av denna fördyrning är kommunicerad i tidigare delårsrapporter och i enlighet med det avtal med övriga aktörer, som kommunfullmäktige har godkänt. I övrigt kommer denna reservering att användas för strukturella utvecklingsinsatser för stadens framtida utveckling och utbyggnad, i första hand för stadens infrastrukturella åtaganden i stadsdelen Arenastaden samt åtaganden utifrån stadens minoritetsposter i Arenabolagen. I infrastrukturella åtaganden ingår stadens medfinansiering av tunnelbaneutbyggnaden till Arenastaden.

I årsredovisning 2011 reserverades 20,0 mkr för att täcka kostnader för ett antal strukturella utvecklingsinsatser av stadens verksamheter under åren 2012-2013. Av dessa medel har 12,2 mkr tagits i anspråk under 2013 och därmed är projektet åren 2012-2013 avslutat.

Utvecklingsarbetet under 2013 har fokuserat på att frigöra resurser för politiska prioriteringar genom att bl.a. förbättra samarbetet mellan nämnder och minska kostnader för administration och lokaler. Arbetet som påbörjades 2012 med att för Solnabor och företagare uppnå en mer kostnadseffektiv och god service, genom ökad tillgänglighet, bättre bemötande, underlätta valfrihet och självbestämmande samt stärka medborgardialogen och företagsdialogen har fortsatt under 2013.

Utvecklingsarbetet drevs under året inom följande projekt;

Stadens stödprocesser: Projektet påbörjades 2012 och ska bl.a. bidra till att säkerställa hög kvalitet, kompetens och effektivitet i arbetssätt och processer samt skapa förutsättningar för fokusering på kärnverksamheten. Under 2013 har fokus legat på upphandling, stadsgemensam kundtjänst, nämndadministration och löpande fastighetsrelaterade frågor. Inom upphandlingsområdet har en stadsgemensam process antagits, roller och ansvar förtydligats och kompetensen stärkts. En förstudie kring stadsgemensam kundtjänst har genomförts och kommunstyrelsen fattade beslut om att påbörja etableringsfasen för projektet i oktober. Nämndadministrationen har centraliserats, kartlagts och effektiviserats. Avseende fastighetsrelaterade frågor har tyngdpunkten legat på att identifiera och genomföra förbättringar i arbetssätt och samspel mellan stadsbyggnadsförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen.

Ledarskapsutveckling: Under 2013 utvecklades en plattform för ett stadsgemensamt ledarutvecklingsprogram, Ledarskap i partnerskap. Under hösten gick förvaltningschefgruppen programmet. En utvärdering genomfördes och under 2014 rullas programmet ut till stadens samtliga chefer med personal- och budgetansvar.

IT-besparingar: Uppdraget var att identifiera genomförda och potentiella besparingar i stadens IT- och telefonimiljö för att frigöra medel till nya satsningar på verksamhetsutveckling och digitalisering. Staden har under 2013, men även tidigare realiserat betydande IT-besparingar. Dessutom har projektet identifierat besparingspotential på ca 8 mkr inom områdena; IT-drift, konsulter, telefoni och organisation/personal. Den stora besparingspotentialen ligger i en stadsövergripande förändring av roller och ansvar inom stadens totala IT-verksamhet.

Nytt intranät: Staden har utvecklat och lanserat ett nytt intranät, som har som mål att bidra till ökat partnerskap och engagemang, ökad tillgänglighet till stadens samlade information och kunskap.

Utveckla stadens hemsida solna.se inom området politik och demokrati: Projektets syfte är att skapa högre grad av delaktighet, insyn och tillgänglighet till information inom området politik och demokrati. Under 2013 har bl.a. funktionaliteten för att hitta handlingar och kontaktuppgifter till stadens politiker förbättrats.

Staden kommer under 2014 i huvudsak att göra strukturella satsningar inom följande områden:

- Vidareutveckla stadens styrning och kvalitetsarbete inklusive långsiktig planering
- Utveckla service, tillgänglighet och kundtjänst
- Utveckla strategisk kommunikation
- Översyn av översiktsplan samt utveckling av stadsdelar
- Effektivisera inköpsverksamheten
- Utveckla ledarutveckling, rekrytering och arbetshälsa
- Utveckla arbetssätt och processer med moderna verksamhetsstöd
- Effektivisera informationshantering och IT-miljö

Reservering för strukturåtgärder m.m.

Pensionskostnaderna i staden kommer att ligga på en hög nivå framöver. Solna har under åren med stora positiva resultat reserverat en del av överskottet för att täcka framtida pensionskostnader. Som andel av stadens driftbudget minskar pensionskostnaderna sedan några år. Åren 2005-2008 har totalt 330,7 mkr reserverats. Av reserveringen återstår 255,1 mkr.

Förutsättningen för att utnyttja medel till strukturåtgärder är att kravet på en god ekonomi uppfylls. De omstruktureringsåtgärder som beslutas ska leda till en sänkt kostnadsnivå på sikt. Exempel på kostnader som brukar kunna anses som omstruktureringskostnader är förutom avgångsvederlag och avtalspensioner även tomställda lokaler, återställningskostnader för lokaler, nedskrivning av bokfört värde då fastigheten inte längre har något värde för verksamheten samt eventuellt andra kostnader som saknar samband med den löpande verksamheten eller annan fortsatt verksamhet. Om exempelvis personal slutar som en följd av en strukturåtgärd får inte tjänsten återbesättas. Personer som fått avgångsvederlag eller avtalspension kan inte återanställas av staden utan särskild prövning.

I enlighet med de förutsättningar som framgår av stadens verksamhetsplan och budget föreslås att en reservering görs i eget kapital 2013. Av årets resultat enligt balanskravet som överstiger resultatmålet föreslås att 40,0 mkr reserveras för att täcka framtida kostnadsökningar till följd av omstrukturering. Totalt finns 52,2 mkr kvar i bokslut 2013 för omstrukturering och avveckling av tidigare års och årets reserveringar.

Därutöver föreslås att 20,0 mkr reserveras till strukturella utvecklingsinsatser för åren 2014-2016 (huvudsakligt innehåll beskrevs i avsnittet tidigare) samt 120,0 mkr för stadens framtida utveckling och utbyggnad som kan användas under åren 2014-2022. I samband med stadens kraftfulla utbyggnad med sex nya stadsdelar kommer det att uppstå strukturella kostnader. I nuläget är det främst infrastrukturella åtaganden i stadsdelen Arenastaden samt åtaganden utifrån stadens minoritetsposter i Arenabolagen. I infrastrukturella åtaganden ingår stadens medfinansiering av tunnelbaneutbyggnaden till Arenastaden. I enlighet med god ekonomisk hushållning behövs därför en buffert för att möta framtida behov av infrastruktur och övriga utvecklingskostnader i dessa sex stadsdelar.

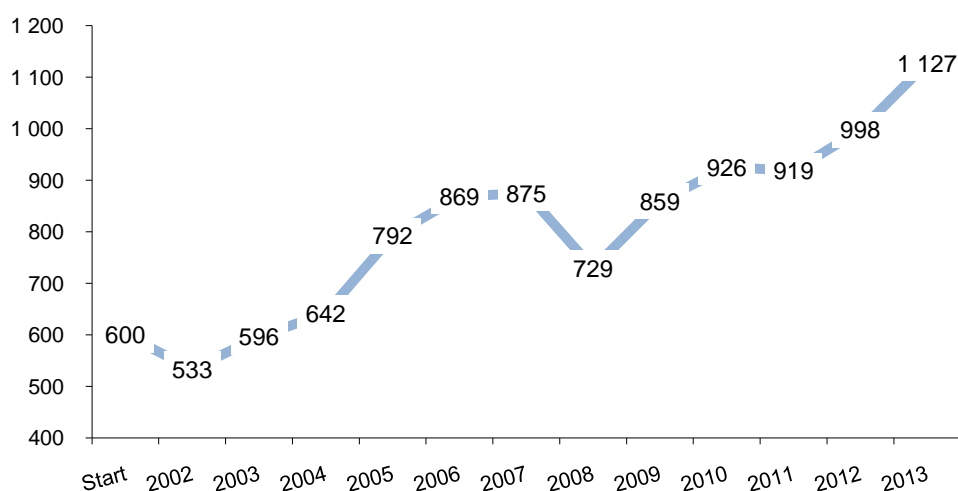
Medelsförvaltning

Vid utgången av december 2013 är marknadsvärdet på stadens samlade värdepappersportfölj 2 050,1 mkr.

Under 2002 investerades kapitalet på 1 000 mkr från försäljningen av aktierna i Solnabostäder AB till Signalisten i enlighet med Solna stads finanspolicy. Av kapitalet placerades 600 mkr med en placeringshorisont som överstiger tio år i en värdepappersportfölj som innehåller svenska och globala aktier samt svenska räntebärande värdepapper. Marknadsvärdet på de 600 mkr som ursprungligen investerades i den långsiktiga kapitalförvaltningen är per den sista december 1 127,5 mkr.

Den övriga delen placerades på kortare sikt i en värdepappersportfölj som enbart innehåller svenska räntebärande värdepapper. Under 2008 tillfördes den kortsiktiga förvaltningen 800 mkr i samband med att Norrenergi & Miljö AB löste tre fjärdedelar av stadens reversfordran på 1 066,7 mkr. Under 2009 löstes resterande del av reversfordran. Samtidigt har staden mot revers, totalt per den sista december 2013, lånat ut 433 mkr till dotterbolaget Norrenergi AB.

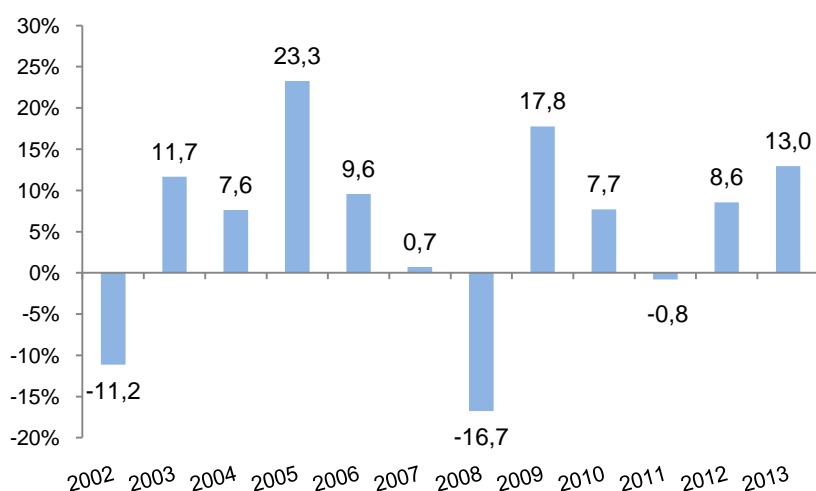
Långsiktig kapitalförvaltning, marknadsvärde, mkr

Avkastningen på stadens svenska aktieportfölj har stigit med 23,6 procent och den globala med 25,1 procent medan de räntebärande värdepapprens avkastning har varit negativ med 2,0 procent. Sammantaget har kapitalförvaltningen under året genererat en avkastning på 13,0 procent, (1,2 procentenheter lägre än jämförelseindex). Framst beror detta på att den etiska granskningen uteslutit en del av de svenska småbolagsaktierna, vilka under 2013 haft en bättre avkastning än storbolagens aktier.

Kapitalet förvaltas på lång sikt för att täcka framtida investeringar samt pensionsutbetalningar och placeras för att uppnå en årlig avkastning som överstiger inflationen med fyra procentenheter över en rullande femårsperiod. Under de senaste fem åren har kapitalförvaltningen genererat en årlig avkastning på 10,9 procent. Kapitalförvaltningen har överträffat målsättningen för den årliga avkastningen under åren 2009-2013 med 5,4 procentenheter, dvs. avkastningen har varit dubbelt så hög som kommunfullmäktiges mål.

Långsiktig kapitalförvaltning, totalavkastning, procent

Enligt god redovisningssed ska värdepapper och fonder i stadens medelsförvaltning värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och marknadsvärdet på balansdagen. Om marknadsvärdet är lägre än det värde som fonder och värdepapper köptes för ska en nedskrivning ske. Värdeminskningen och därmed nedskrivningen i årsbokslutet per den sista december 2012

uppgick ackumulerat till 62,8 mkr. Vid utgången av december 2013 är marknadsvärdet för stadens samlade kapitalförvaltningsportfölj 2 050,1 mkr, vilket är 36,7 mkr högre än anskaffningsvärdet. En uppskrivning (reversering av tidigare års nedskrivning) har därför skett till anskaffningsvärdet med 62,8 mkr.

Skatteintäkter och utjämning

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning ökar med 90,2 mkr och uppgår till 2 443 mkr. Det motsvarar en ökning på 3,8 procent jämfört med 2012.

Skatteintäkterna ökar med 115,5 mkr, (4,3 %), vilket är den lägsta procentuella ökningen av skatteintäkterna sedan år 2010. Orsaken till detta är att skatteunderlaget växer lite långsammare än den historiska trenden. Skattesatsen är 17,12, vilket är oförändrat jämfört med 2012.

Skillnaden mellan uppbokad skatt för 2012 och slutlig skatt är 1,7 mkr och påverkar resultatet positivt. De preliminära skatteintäkterna för 2013 är för höga enligt SKL:s prognos och en negativ slutavräkning på årets skatteintäkter har bokförts med 17,4 mkr. Slutlig avräkning sker i januari 2015.

Nettokostnaderna för utjämning och generella statsbidrag är 25,3 mkr (7 %) högre än föregående år. Den kraftiga försämringen beror i hög grad på att avgiften till kostnadsutjämningen ökar med 25 mkr. Av avvikelserna beror drygt 20 mkr på att strukturen på Solnas befolkning ändrats jämfört med riket och drygt 4 mkr på att det totala invånarantalet ökar.

Intäkterna från fastighetsavgiften minskar med 6,1 mkr. Den negativa avgiftsändringen beror på att fastighetsavgiften för hyreshus sänktes inför 2013. Det innebär att kommuner med stor andel lägenheter får minskade intäkter. Utfallet påverkas också negativt av korrigeringar av tidigare års avgifter.

Avgiften till utjämning av LSS ökar med 3,0 mkr, huvudsakligen som en följd av att antalet invånare i Solna ökar. Intäkten från regleringsbidraget minskar med 1,9 mkr. Avgiften till inkomstutjämningen minskar med 10,7 mkr som en konsekvens av förändring i stadens skattekraft i förhållande till riket och påverkar stadens utfall för utjämning och generella bidrag positivt.

Finansiella intäkter och kostnader

De finansiella intäkterna uppgår till 89,5 mkr jämfört med 102,5 mkr förra året. Ränteintäkterna uppgår till 60,6 mkr, vilket är 8,9 mkr lägre än föregående år. Den koncerninterna utlåningen har genererat ränteintäkter med 26,2 mkr, varav utlåningen mot revers till Norrenergi AB uppgår till 21,6 mkr.

Utdelningar på aktier, aktie- och räntefonder samt aktier i koncernföretag uppgår till 8,6 mkr, vilket är 6,7 mkr lägre än föregående år. I de globala aktiefonder som staden äger, sker från år 2013 inte någon utdelning på grund av förändrad lagstiftning. Borgensavgifterna på 6,7 mkr är 1,3 mkr högre än föregående år. Realisationsvinsterna i medelsförvaltningen uppgår till 10,5 mkr och är 1 mkr högre än förra året.

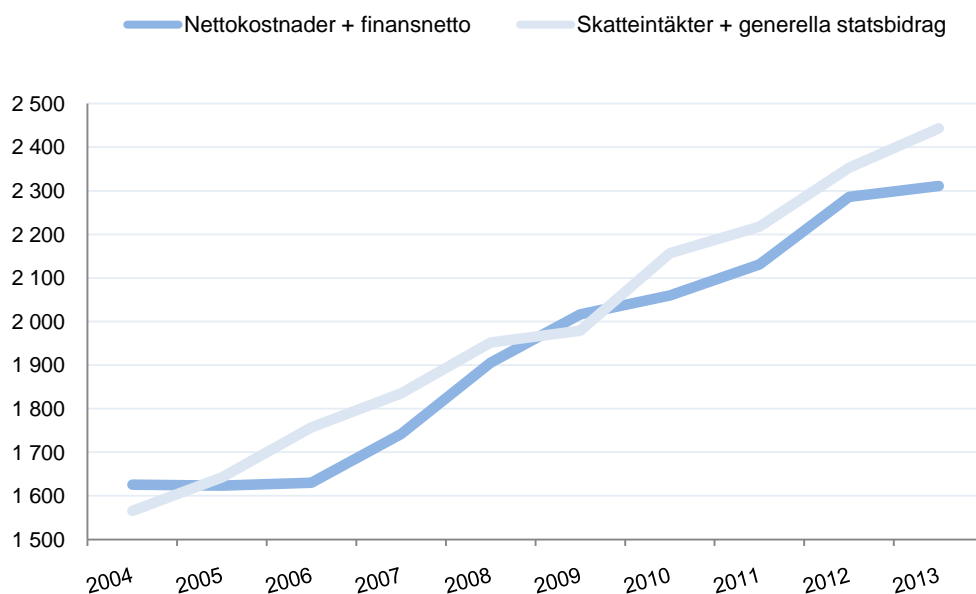
De finansiella kostnaderna på 20,7 mkr är 8,7 mkr högre än föregående år. Av de finansiella kostnaderna utgörs 14,2 mkr av förluster som uppstått vid omsättningen av värdepapper i ränteförvaltningen och den svenska aktieförvaltningen (7,1 mkr år 2012).

Den finansiella kostnaden för stadens pensionsavsättning är 4,7 mkr, 1,9 mkr högre än föregående år. Därutöver tillkommer en engångskostnad på 21,0 mkr för pensionsavsättningen på grund av sänkt diskonteringsränta i den kommunala pensionsskulden enligt RIPS07. Denna engångskostnad redovisas som jämförelsestörande finansiell kostnad.

Utveckling av kostnader och intäkter

Verksamhetens nettokostnader och finansnettot, exklusive jämförelsestörande poster och nedskrivningar ökar med 1,1 procent (7,3 % år 2012). I nettokostnaderna ingår förutom nämndernas verksamheter även kostnader för exempelvis pensioner och avskrivningar.

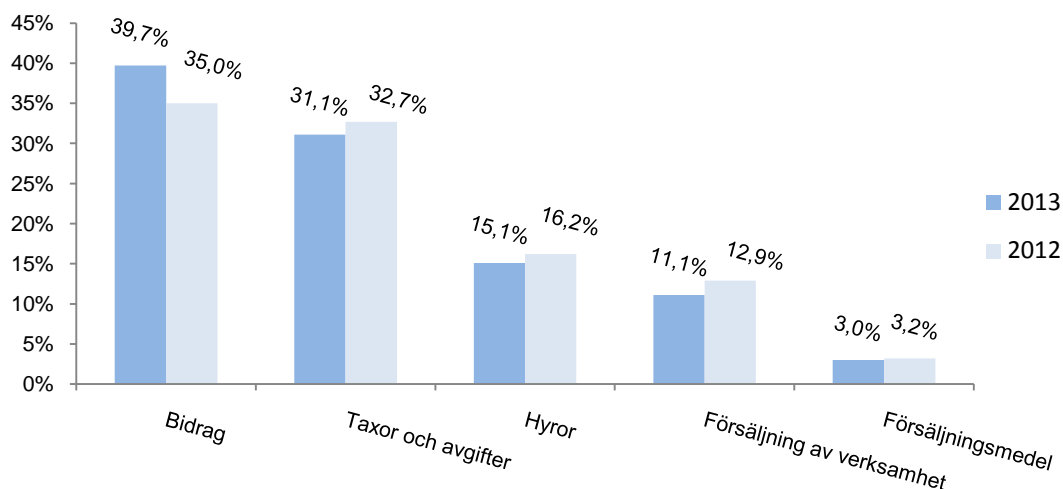
Nettokostnader och finansnetto i förhållande till skatteintäkter (mkr)

Verksamhetens nettokostnader och finansnettot i relation till skatteintäkter och generella statsbidrag visar hur stor del av skatter och bidrag som används för att finansiera nämndernas verksamhet. Under den senaste 10-årsperioden har skatteintäkter och generella statsbidrag varit högre än nettokostnaderna och finansnettot samtliga år utom 2004 och 2009. För 2013 uppgår andelen till 94,6 procent. Det är en förbättring jämfört med både 2012 och 2011 då nettokostnadsandelen var 97,2 procent respektive 96,1 procent. Ett tal överstigande 100 procent innebär att skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag samt finansnettot inte kan finansiera den löpande verksamheten.

Verksamhetens intäkter

Externa intäkter, procent

Verksamhetens externa intäkter uppgår till 734,6 mkr. De ökar med 10,3 procent (68,7 mkr) mellan 2013 och 2012. Intäkterna täcker 24,2 procent av verksamhetens externa kostnader, vilket innebär en ökning med 1,7 procentenheter jämfört med föregående år. Erhållna bidrag samt taxor och avgifter står sammantaget för 70,8 procent av de totala intäkterna och hyror, försäljning av verksamhet samt försäljningsmedel för resterande 29,2 procent.

Externa intäkter, mkr

	2013	2012	Förändring	Förändring %
Försäljningsmedel	22,1	21,4	0,7	3,3
Taxor o avgifter	228,4	217,8	10,6	4,9
Hyror	111,1	107,9	3,2	3,0
Erhållna bidrag	291,7	233,1	58,5	25,1
Försäljning av verksamhet	81,3	85,6	-4,3	-5,0
Summa intäkter	734,6	665,9	68,7	10,3

Taxor och avgifter ökar med 10,6 mkr (4,9 %), varav 9,5 mkr avser parkeringsavgifter. Avgifterna höjdes under 2012 och helårseffekten av justeringen kom därmed först under 2013. Högre intäkter från tomträttsavgälder/arrenden samt lokalupplåtelser av framför allt idrottsanläggningar står för den övervägande delen av ökningen av hyror på totalt 3,2 mkr.

Bidragen från Migrationsverket ökar med 36,5 mkr huvudsakligen genom att antalet ensamkommande flyktingbarn ökar. Under året har också Försäkringskassan beviljat fler personer personlig assistent. Detta i kombination med retroaktiv ersättning avseende 2012 medför att den totala assistansersättningen är 7,6 mkr högre än föregående år. Andra bidrag med stora ökningar är momsbidrag vid köp av verksamhet som inte är skattepliktig 4,9 mkr och statsbidrag från Skolverket 6,8 mkr. Sammantaget ökar bidragsintäkterna med 58,5 mkr (25,1 %).

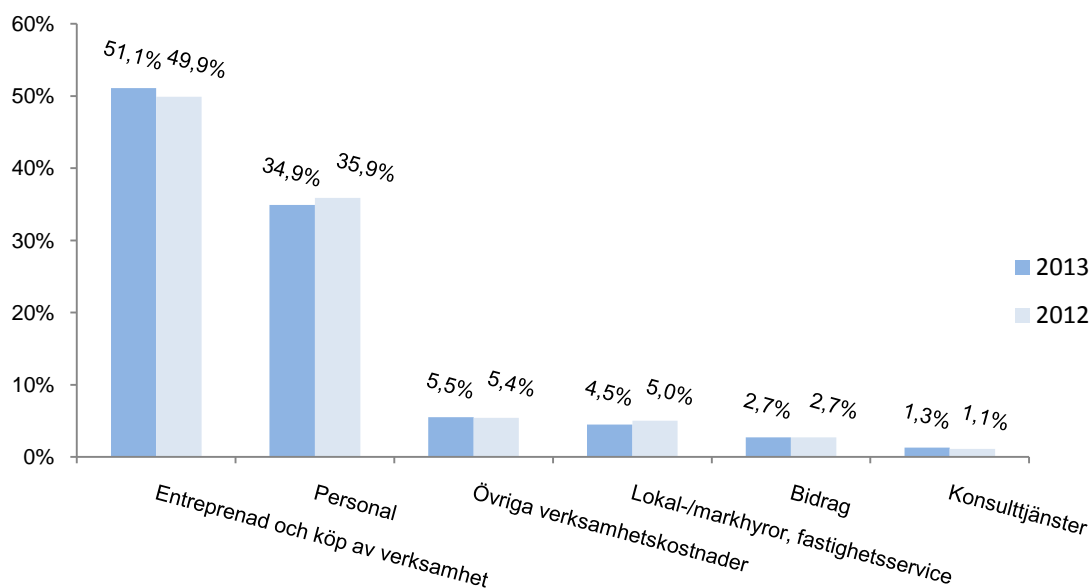
Intäkterna från försäljning av verksamhet minskar med 4,3 mkr. Inom vuxenutbildningen har en del externa entreprenörer börjat debitera elevernas hemkommuner direkt för utbildningsplatser istället för den beställande kommunen, vilket bidrar till att intäkterna från försäljning av verksamhet till andra kommuner minskar med 2,0 mkr för gymnasial vuxenutbildning. Inom barn- och utbildningsnämndens verksamhet tappar RH-enheten (rörelsehindrade barn) elever

och intäkterna från andra kommuner minskar med 1,0 mkr. Även intäkterna från försäljning av grundskoleplatser till andra kommuner minskar mellan 2013 och 2012 med 1,0 mkr.

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens externa kostnader uppgår till 3 031,1 mkr och ökar med 2,4 procent (70,4 mkr) jämfört med 2012. Kostnader för entreprenader och köp av verksamhet utgör 51,1 procent av verksamhetens kostnader. Andelen ökar med 1,2 procentenheter jämfört med 2012. Från och med 2013 redovisas ersättningen till kommunalförbundet Storstockholms Brandförsvär, som köp av verksamhet. Utfallet för 2012 har korrigerats för förändringen och justerats med 28,6 mkr.

Externa kostnader, procent

Kostnader för entreprenader och köp av verksamhet ökar med 70,4 mkr (4,8 %). Merparten av ökningen beror på ett växande behov av boenden för ensamkommande flyktingbarn. En annan orsak är att andelen barn och elever som väljer fristående eller annan kommuns verksamhet ökar. För berörda nämnder, socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden, ökar kostnaderna för entreprenad och köp av verksamhet med sammantaget 60 mkr jämfört med föregående år.

Externa kostnader, mkr

	2013	2012	Förändring	Förändring, %
Personal	1 056,9	1 063,3	-6,5	-0,6
Lämnade bidrag	82,4	79,6	2,8	3,6
Entreprenad och köp av verksamhet	1 548,0	1 477,6	70,4	4,8
Konsulttjänster/inhyrd personal	40,5	32,3	8,2	25,3
Lokal- och markhyror, fastighetsservice	137,0	147,1	-10,1	-6,8
Övriga verksamhetskostnader	166,3	160,8	5,5	3,4
Summa externa kostnader	3 031,1	2 960,7	70,4	2,4

Personalkostnaderna som utgör 34,9 procent av de totala externa kostnaderna minskar med 6,5 mkr (0,6 %). Lönekostnaderna inklusive lagstadgade arbetsgivaravgifter ökar med 22,4 mkr (2,4 %), vilket främst beror på den årliga löneöversynen. De personalsociala kostnaderna som

avser bl.a. utbildning, kurser, företagshälsovård ökar med 2 mkr. Pensionskostnaderna minskar med 30,8 mkr. Orsaken är ovanligt höga pensionsavsättningar 2012 på grund av nyintjänande av pension samt tillkommande och avslutade anställningar.

Kostnaderna för konsulttjänster och inhyrd personal ökar med 25,3 procent (8,2 mkr). Större ökningarna avser verksamhetskonsulter 4,4 mkr och byggnadskonsulter 1,1 mkr samt kostnaderna för inhyrd administrativ personal (3,8 mkr). Socialnämndens verksamheter har haft tillfällig förstärkning under 2013 bl.a. i samband med uppgradering av nämndens verksamhetssystem. Socialnämndens kostnader för inhyrd administrativ personal är därmed 2,2 mkr högre än föregående år. Även stadsbyggnadsnämndens kostnader för inhyrd administrativ personal ökar (1,5 mkr).

Utfallet inom gruppen övriga verksamhetskostnader, underhållsmaterial m.m. ökar med 5,5 mkr (3,4 %) och beror i huvudsak på kostnader för inköp av anläggnings- och underhållsmaterial samt ökade kostnader inom husbyggnadsentreprenader.

Utfallet för lokal- och markhyror samt fastighetsservice minskar med 10,1 mkr. Kostnadsminskningen beror på att utfallet för fastighetsservice är 25,5 procent (15,2 mkr) lägre än föregående år. Dessa kostnader ökade under 2012 genom underhållsåtgärder på stadens förskole- och skollokaler. Stora kostnadsminskningar avser bl.a. takarbeten, invändiga och utvändiga arbeten samt glasmästeriarbeten. Lokal- och markhyror ökar med 5,1 mkr, varav lokalhyror står för den övervägande delen.

Bidragskostnaderna ökar med 2,8 mkr (3,6 %). Huvudorsaken är att fler personer fått beviljad personlig assistent av Försäkringskassan, där staden står för kostnaden för de första 20 timmarna.

Entreprenader och köp av verksamhet

Staden köper verksamhet på entreprenad för 1 548 mkr under 2013, vilket är en ökning med 70,4 mkr (4,8 %) jämfört med 2012. Ökningen avser till stor del verksamheter inom socialnämnden (ökat behov av boende för ensamkommande flyktingbarn) och barn- och utbildningsnämnden (fler väljer annan utförare av förskola och grundskola).

Köp av verksamhet, mkr

	2013	2012	Förändring	Förändring, %
Kommunstyrelsen	10,9	11,2	-0,3	-2,9
Brandförsvaret/räddningstjänst	29,7	28,6	1,1	4,0
Stadsbyggnadsnämnden	67,4	66,2	1,2	1,8
Affärsverksamheten	42,7	39,5	3,2	8,0
Kultur- och fritidsnämnden	10,6	10,3	0,4	3,6
Barn- och utbildningsnämnden	531,0	506,2	24,8	4,9
Kompetensnämnden	32,6	28,6	4,0	14,0
Socialnämnden	200,2	165,0	35,2	21,3
Omvårdnadsnämnden	622,7	622,0	0,7	0,1
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	0,2	0,0	0,2	
Totalt	1 548,0	1 477,6	70,4	4,8

Kommunstyrelsen

De tjänster som kommunstyrelsen har lagt ut på entreprenad avser växel och telefoni, IT-drift, viss systemförvaltning samt support av ekonomisystem. Även scanning av leverantörsfakturor, kundfakturahantering och inkassoverksamhet är utlagd på externa entreprenörer. Kostnaden för

entreprenad och köp av verksamhet uppgår till 10,9 mkr kronor, vilket är en minskning med 0,3 mkr, jämfört med 2012.

Stadsbyggnadsnämnden

En stor del av nämndens operativa verksamheter bedrivs av entreprenörer, dvs. drift och underhåll av stadens kommunaltekniska anläggningar såsom gator, fastigheter, parker och grönområden. Kostnaderna uppgår till 67,4 mkr och har ökat med 1,2 mkr jämfört med föregående år.

Affärsverksamheten

All verksamhet inom renhållning bedrivs av entreprenörer. Entreprenadkostnaderna för 2013 uppgår till 42,7 mkr, vilket innebär en ökning med 3,2 mkr jämfört med 2012. Ökningen beror huvudsakligen på större volymer och kostnader inom matavfallsinsamling.

Kultur- och fritidsnämnden

Verksamheter som är utlagda på entreprenad avser drift av bad, idrottshallar, idrottsplats, ridanläggningar och fritidsparker. Baden har bedrivits på entreprenad sedan 2001, Solnahallen sedan 1983 och Bergshamra IP sedan 2008. Av stadens tretton fritidsanläggningar för barn och ungdom, bedrivs för närvarande två på entreprenad. Nämnden har beslutat att verksamheten i Hagalundsparken fr.o.m. 2014 ska återgå till kommunal regi.

Nämndens kostnader för entreprenader och köp av verksamhet år 2013 är 10,6 mkr, vilket är en ökning med 0,4 mkr. Kostnadsökningen beror på indexuppräknningar och att avtalet med Augustendals 4H-gård har justerats.

Barn- och utbildningsnämnden

Under 2013 ökar andelen barn och elever som väljer fristående eller annan kommuns verksamhet. Sammanlagt är 10 460 barn och elever inskrivna i förskole-, grundskole- eller gymnasieverksamhet. Av dessa går 4 653, dvs. 44,5 procent i fristående eller andra kommuners verksamheter. År 2012 var motsvarande andel 43,9 procent.

Inom förskolan väljer 39,6 procent fristående eller annan kommuns förskola. Antalet barn ökar under året i de fristående förskolorna och ligger på ungefär samma nivå som året innan i de kommunala förskolorna.

Andelen elever i grundskolan som väljer fristående eller annan kommuns skola ökar något till 36,0 procent av eleverna. Antalet elever ökar både i de fristående och kommunala skolorna. I gymnasieskolorna väljer 86,6 procent fristående eller annan kommuns skola, vilket är något lägre.

Inom grundsärskola köps skolplatser av både fristående och av andra kommuner. Inom verksamhetsområde gymnasiesärskola köps all verksamhet av andra kommuner och fristående skolor. I Solnas kommunala skolor och förskolor är skolmåltidsverksamheten och städningen utlagd på entreprenad.

Barn- och utbildningsnämnden köper under året tjänster för 531 mkr, en ökning med 24,8 mkr jämfört med 2012.

Kompetensnämnden

Kompetensnämndens utbildningsverksamhet inklusive svenska för invandrare (SFI) är utlagd på entreprenad. Nämnden har upphandlade avtal med 22 leverantörer av grundläggande och gymnasial utbildning, och sju leverantörer av SFI. Nämnden har också upphandlade avtal med tre leverantörer av samhällsorientering. De totala kostnaderna för entreprenad och köp av

verksamhet uppgår till 32,6 mkr, vilket innebär en ökning med 4 mkr jämfört med 2012. Bidragande orsak till ökningen är ökad efterfrågan på grundläggande och gymnasial vuxenutbildning.

Socialnämnden

Under 2013 har följande verksamheter drivits på entreprenad för nämndens räkning; sex hem för vård eller boende (HVB) för ensamkommande flyktingbarn samt tre gruppboenden, en boendestödsverksamhet och i samverkan med andra kommuner en verksamhet med personliga ombud för psykiskt funktionsnedsatta. Verksamhet drivs också gemensamt tillsammans med andra kommuner. I samverkan med andra kommuner har nämnden via olika ramavtal kunnat erbjuda en rad olika insatser för barn och ungdomar, vuxna med missbruk, psykiskt funktionsnedsatta samt familjerådgivning med kundval via två olika utförare.

Kostnaderna för verksamhet som bedrivs av externa utförare uppgår till 200,2 mkr och ökar med 35,2 mkr jämfört 2012. Ökningen beror på ett växande behov av boende för ensamkommande flyktingbarn som har fått permanent uppehållstillstånd.

Omvårdnadsnämnden

I Solna finns nio omvårdnadsboenden med ca 600 platser. Av dessa drivs åtta stycken av privata entreprenörer med sammanlagt ca 500 platser. Utöver detta köper nämnden 73 specialplatser i andra kommuner. Antalet platser på korttidsboende samt vård- och omsorgsboende minskar under 2013.

Solna har kundval för personer som har fått hemtjänst beviljad. Det finns 25 privata utförare samt kommunal regi.

Inom LSS-verksamheten finns 67 boendeplatser, varav 39 platser drivs på entreprenad. Därutöver köper nämnden enstaka platser i andra kommuner motsvarande 35 platser. Gruppboenden Jungfrudansen 19B startade den 1 juli.

Inom daglig verksamhet bedrivs 58 platser på entreprenad. Utöver det köper nämnden externa platser i daglig verksamhet motsvarande 46 platser. För korttidstillsyn och korttidsvistelse köper nämnden 65 externa platser.

Totalt köper nämnden, entreprenader och verksamhet för 622,7 mkr, vilket är en ökning med 0,7 mkr jämfört med föregående år. Ökningen beror på volymökningar inom LSS samt indexuppräknningar.

Nämnderna visar sammantaget ett överskott mot budget

Nämndernas utfall, inklusive kommunstyrelsens medelsreserv på 15 mkr och inklusive nettokostnader för brandförvar/räddningstjänst, visar sammantaget en positiv budgetavvikelse på 24,7 mkr (3,0 mkr 2012).

Utfall netto per nämnd, tkr

	2013	2013	2013	2012
	Utfall	Budget- avvikelse	Budget- avvikelse,%	Budget- Avvikelse
Kommunfullmäktige	6 307	-507	-8,7	-177
Revisionen	2 515	101	3,9	-63
Kommunstyrelsen	81 578	16 419	16,8	18 300
Brandförvar/räddningstjänst	26 919	-519	-2,0	124
Stadsbyggnadsnämnden	51 159	-1 992	-4,1	8 059
Affärsverksamheten	0	0	0,0	0
Kultur- och fritidsnämnden	140 887	454	0,3	147
Barn- och utbildningsnämnden	1 001 551	-2 829	-0,3	-17 389
Kompetensnämnden	29 632	-211	-0,7	852
Socialnämnden	208 545	1 791	0,9	1 930
Familjerättsnämnden	3 549	-54	-1,5	24
Omvårdnadsnämnden	783 330	12 894	1,6	-9 081
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	11 007	-882	-8,7	281
Nämndernas verksamhet	2 346 980	24 664	1,0	2 997

Kommunfullmäktige visar ett underskott på 0,5 mkr jämfört med budget (-0,2 mkr 2012). Den främsta anledningen till avvikelserna är att webbsändning av kommunfullmäktige införts under året, vilket medfört ökade kostnader utöver vad som budgeterats för satsningen. Underskottet täcks av *kommunstyrelsen inklusive stadsledningsförvaltningen* som visar ett överskott gentemot budget på 16,4 mkr (18,3 mkr 2012). Den främsta anledningen till överskottet är att medelsreserven på 15 mkr, som tillfördes kommunstyrelsen i budget 2013, inte har tagits i anspråk. Resterande överskott kan främst förklaras av personalvakanser samt att projekt inom verksamheten senarelagts.

Kommunrevisionen visar ett överskott mot budget på 0,1 mkr (-0,1 mkr 2012).

Brandförvar/räddningstjänst visar ett underskott på 0,5 mkr (0,1 mkr 2012). Underskottet beror främst på förändringar i konstruktionen av medlemsavgiften och av de avgiftsfinansierade tjänsterna till kommunalförbundet Storstockholms brandförvar.

Stadsbyggnadsnämnden visar ett underskott gentemot budget på 2,0 mkr (8,0 mkr 2012). Det beror framför allt på att både intäkter och kostnader för bostads- och lokalyror avviker från budget. Kostnader för park- och vägdrift har också varit högre än budgeterat.

Stadsbyggnadsnämndens affärsverksamhet redovisar ett resultat i nivå med budget. Det faktiska resultatet innebär ett överskott om 4,0 mkr. Renhållningsverksamhet är staden enligt lag skyldig att tillhandahålla. Verksamhetens kostnader täcks av avgifter från brukarna. Överskottet på 4,0 mkr läggs nu till 2012 års fordran på 0,9 mkr. Utgående skuld till renhållningskollektivet är därmed 3,1 mkr.

Kultur- och fritidsnämnden visar ett överskott gentemot budget på 0,5 mkr (0,1 mkr 2012). Avvikelsen beror framför allt på högre intäkter, bl.a. förändringar av taxor och avgifter för idrottslokaler, lokalupplåtelse samt bidrag.

Barn- och utbildningsnämnden visar ett underskott gentemot budget på 2,8 mkr (-17,4 mkr 2012). Avvikelsen förklaras främst av ökade kostnader för gymnasieelevernas programval, tilläggsbeloppet inom grundskolan samt ökade kostnader för särskoleplaceringar. De ökade kostnaderna vägs till viss del upp av kostnadsminskningar på grund av färre barn än budgeterat i både förskole- och grundskoleverksamhet.

Kompetensnämnden visar ett underskott gentemot budget på 0,2 mkr (0,9 mkr 2012). Avvikelsen förklaras främst av högre kostnader för vuxenutbildning. Orsaken till de högre kostnaderna är ökad efterfrågan på utbildning genom befolkningstillväxt, utbildningsreformer och konjunkturläge.

Socialnämnden visar en positiv avvikelse mot budget på 1,8 mkr (1,9 mkr 2012). Kostnaderna för försörjningsstöd är lägre än budget och antalet hushåll som erhållit ekonomiskt bistånd ligger fortfarande på en låg nivå och har minskat jämfört med föregående år. Antalet ensamkommande flyktingbarn har varit fler än förväntat. Antalet barn som är aktuella för utredning eller insats fortsätter att öka. Under året har jourhemsplaceringar och antalet placeringar i konsulentstödda jourhem mer än fördubblats. Kostnaderna för vuxna där en placering på institution varit nödvändig är också högre än budget. Hemmaplanslösningar samt att ungdomar kunnat placeras inom det egna nätverket bidrar till att Ungdomsenheten redovisar ett överskott.

Familjerättsnämnden visar ett underskott på 0,1 mkr jämfört med budget (ingen avvikelse 2012).

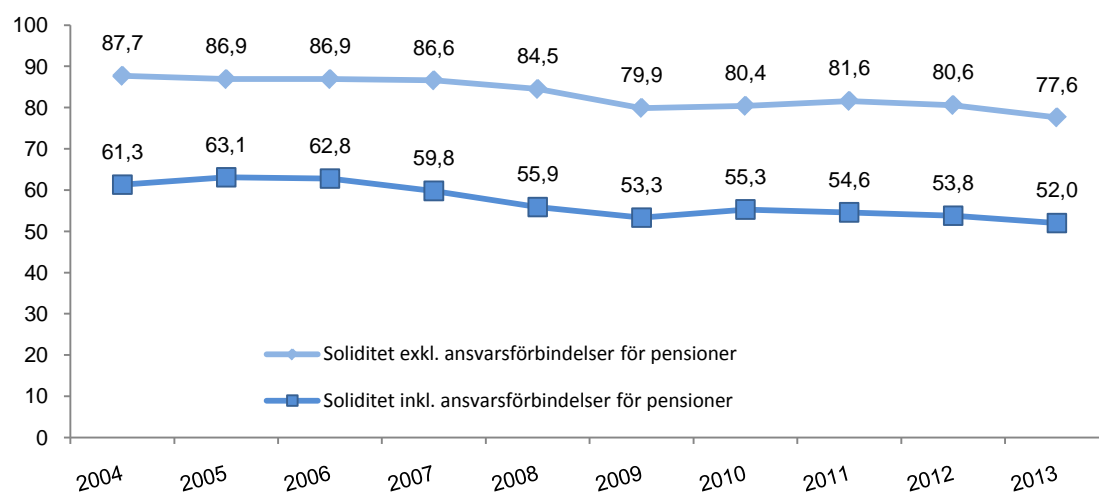
Omvårdnadsnämnden visar ett överskott gentemot budget på 12,9 mkr (-9,1 mkr 2012). Avvikelsen beror främst på att verksamheten omsorg om funktionshindrade visar ett överskott, vilket bl.a. förklaras av lägre kostnader för personlig assistans. Övriga LSS-insatser främst avlösarservice, korttidstillsyn, kontaktpersoner och ledsagare visar också lägre volymer och därmed kostnader jämfört med budget. Även vård- och omsorgsboende visar överskott genom retroaktiv momsersättning samt att behovet av korttidsplatser minskar. Kostnaderna för insatsen boendestöd är också lägre än budget.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden visar ett underskott gentemot budget på 0,9 mkr (0,3 mkr 2012). Avvikelsen beror främst på högre personalkostnader än budget och att intäkterna för bl.a. hälsoskyddstillsyn är lägre än beräknat.

Finansiering med egna medel

Soliditeten visar hur stor del av tillgångarna som finansierats med egna medel. Vid utgången av 2013 uppgår soliditeten till 77,6 procent. Jämfört med den genomsnittliga soliditeten för landets kommuner (49 procent, år 2012 enligt SCB) har Solna en hög soliditet. Om hänsyn även tas till de pensionsförpliktelser som enligt den kommunala redovisningslagen redovisas inom linjen, dvs. utanför balansräkningen, ligger soliditeten på 52 procent 2013, (19 procent, år 2012 för landets kommuner).

Soliditet, procent

Minskningen i soliditet mellan åren 2007 och 2008 beror främst på nedskrivning av värdepapper (163 mkr 2008). Under 2009 minskade soliditeten med ytterligare 4,6 procentenheter till 79,9 procent på grund av byte av redovisningsprincip avseende exploatering. Minskningen med 3 procentenheter 2013 förklaras främst av en ökad investeringsvolym samt ökning av den långfristiga skulden för gatukostnadsersättning. Solna stad har en finansiell förmögenhet och inget behov av långfristig upplåning.

Soliditet, mkr och procent

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Soliditet, %	86,6	84,5	79,9	80,4	81,6	80,6	77,6
- tillgångsförändring, mkr	177	-81	343	132	37	72	405
- förändring eget kapital, mkr	142	-161	75	131	89	5	172

Kassaflödet från den löpande verksamheten är positivt och uppgår till 382,9 mkr. Kassaflödet är justerat med ej likviditetspåverkande poster som avsättningar och avskrivningar. Det positiva kassaflödet beror till största delen på årets resultat. Investeringsverksamhetens kassaflöde är negativt med 438,5 mkr, beroende på årets investeringar på 372,5 mkr och en förlusttäckning av stadens andel av driftunderskotten i Sweden Arena Management KB. Kassaflödet från finansieringsverksamheten är positivt och uppgår till 46,6 mkr. Ökningen avser förutbetalda intäkter avseende gatukostnadsersättning som bidrar till finansiering av investeringar avseende exploateringsverksamheten. Likviditeten (kassa och bank) är god och uppgår till 250,9 mkr. Den minskar under 2013 med 9,0 mkr.

Investeringar

Nettoinvesteringarna exklusive exploateringsverksamheten uppgår till 316 mkr, vilket är 152,4 mkr lägre än budget. I årets budget på 468,4 mkr ingår överförda anslag från 2012 på 121,7 mkr. Nämnder som redovisar stora budgetavvikelser är stadsbyggnadsnämnden 131,5 mkr, kommunstyrelsen 9,6 mkr, barn- och utbildningsnämnden 5,9 mkr samt kultur- och fritidsnämnden 4,6 mkr. Bidragande orsaker till avvikelserna är förskjutningar i tidplanerna p.g.a. förändrade behov för ett antal projekt, bl.a. nybyggnad av förskolor och i betalningsplanen för den nya skolan i Ulriksdal. Ett antal större projekt i budgeten är också fleråriga och kommer att

färdigställas under kommande år. Även lokaleffektiviseringar har bidragit till minskade investeringsbehov.

Nettoinvesteringar per nämnd, mkr

	2013 Budget	2013 Bokslut	2013 Avvikelse	2012 Bokslut
Kommunstyrelsen	17,4	7,8	9,6	6,3
Stadsbyggnadsnämnden	428,2	296,8	131,5	72,1
Affärsverksamheten	0,7	0,4	0,3	0,6
Kultur- och fritidsnämnden	11,8	7,3	4,6	3,1
Barn- och utbildningsnämnden	8,0	2,1	5,9	6,4
Kompetensnämnden	0,1	0,1	0,0	0,1
Socialnämnden	0,4	0,0	0,4	0,0
Familjerättsnämnden	0,1	0,0	0,1	0,0
Omvårdnadsnämnden	1,5	1,5	0,0	1,4
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	0,1	0,0	0,1	0,0
Summa nämnder	468,4	316,0	152,4	89,9

Stadsbyggnadsnämnden svarar för merparten, ca 94 procent, av stadens investeringsvolym under året. Nämndens nettoinvesteringar uppgår till 296,8 mkr för den skattefinansierade och 0,4 mkr för den affärsdrivande verksamheten. Det pågående bygget av den nya skolan i Ulriksdal, som ska vara klart till höstterminen 2014, står för ca 70 procent (205,7 mkr) av nämndens totala investeringsutgifter. Projektet påbörjades under 2012 och de totala utgifterna t.o.m. 2013 uppgår sammantaget till 219,8 mkr.

Ett annat stort projekt under året är renoveringen av Vasalundshallen för 18,2 mkr. Åtgärder som genomförts i simhallen är bl.a. renovering av vattenreningsanläggningen, nytt ytskikt i poolen och viss ombyggnad av ventilationen. Bland övriga stora projekt inom fastighetsområdet kan nämnas renovering av skolgårdarna på Bergshamraskolan och Granbackaskolan för totalt 9,2 mkr och renovering av Ekensbergsskolans souterrängvåning 8,8 mkr.

Inom gata och trafik har pålnings- och grundläggningsarbeten genomförts på Norra Rampen (9,5 mkr) och inom projekt "Frösundaleden" (6,6 mkr) har arbete med projektering, avledning av trafik samt rivning av gångtunnel pågått under hösten.

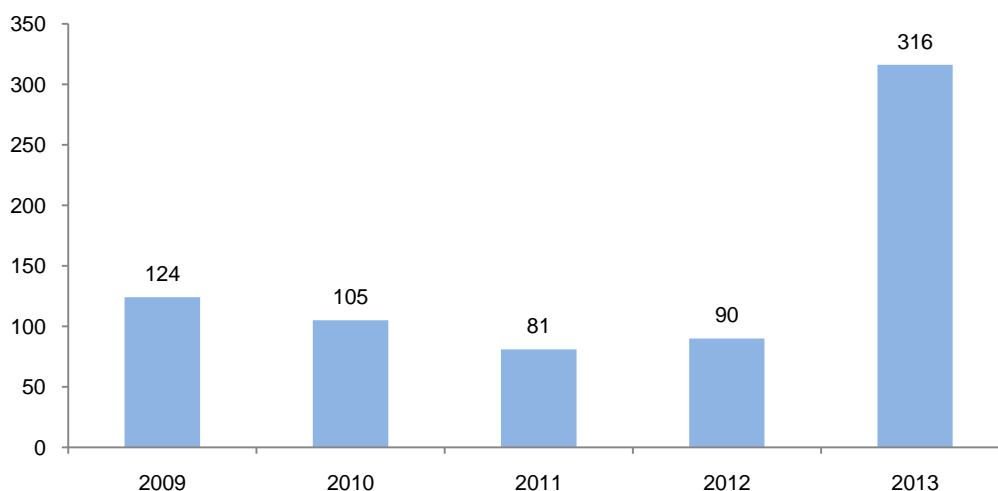
Kommunstyrelsens stadsgemensamma investeringar uppgår till 7,8 mkr. Större investeringar avser uppgradering av verksamhetssystem för individ- och familjeomsorg 1,7 mkr, införande av nytt system för ärendehantering för miljö- och hälsoskyddsnämnden 1,0 mkr samt ny lösning för stadens telefoni och kommunikation 1 mkr.

Kultur- och fritidsnämndens investeringar uppgår till 7,3 mkr. På Skytteholms idrottsplats har nytt konstgräs anlagts och det gamla flyttats till Råstasjöns idrottsplats. Utgifterna för projektet uppgår till 2,7 mkr. Bland övriga projekt kan nämnas upprustning av lek- och utemiljön vid Hagalundsparkens fritidsklubb som färdigställts under året och handikappanpassningar i Augustendalsparken. På Bergshamra idrottsplats har projekt "Energisparåtgärder" slutförts.

Investeringsutgifterna för övriga nämnder uppgår sammantaget till 3,7 mkr och avser inventarier, specialanpassning av lägenheter och inredning av gruppboendestad inom LSS-verksamheten, renovering av lägenheter i samband med omflyttning inom omsorgsboenden samt övrig inre

upprustning. Socialnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden samt familjerättsnämnden har inte genomfört några investeringar under året.

Nettoinvesteringar, mkr

Investeringsvolymen har den senaste 5-årsperioden varierat mellan ca 81 mkr och 316 mkr. Nettoinvesteringarna uppgår sammantaget under denna period till 715,2 mkr, varav investeringsutgifterna för den nya skolan i Ulriksdal utgör sammantaget 219,8 mkr under de två senaste åren.

Exploatering

Nettoinvesteringarna avseende exploateringsverksamheten uppgår till 56,5 mkr jämfört med 4,8 mkr 2012. De avser främst överlämnande av ny trafikplats i Huvudsta (21,2 mkr), en ny gång- och cykelbro över järnvägen i Järva (19,9 mkr) samt överlämnande av gator och parkanläggningar i Frösunda park (7,0 mkr). Övriga investeringar avser fortsatt byggnation i Nya Ulriksdal 6,4 mkr samt påbörjad projektering i kvarteret Rovän, Huvudsta centrum 1,2 mkr.

Förutbetalda intäkter i form av gatukostnadsersättning redovisas som långfristig skuld. Skulden har ökat netto med 46,6 mkr och uppgår totalt till 298,4 mkr. Exploatörer har under 2013 betalt in gatukostnadsersättning på 51,3 mkr. Gatukostnadsersättningen intäktsförs i takt med att färdigställda exploateringsprojekt skrivs av, upplösningen har minskat skulden med 4,7 mkr. Av skulden avser 108,7 mkr färdigställda exploateringsområden, där 47,7 mkr är gatukostnadsersättning för gator och parkanläggningar i Frösunda park, Norra Frösunda enligt beslutad lyftplan. Inbetalda gatukostnadsersättningar för pågående exploateringsprojekt uppgår till 189,7 mkr, där 136,3 mkr avser Nya Ulriksdal, se även not 29.

Pensionsförpliktelser på drygt 1,6 miljarder kronor

Det totala pensionsåtagandet för stadens anställda uppgår till 1 623,4 mkr inklusive löneskatt. Åtagandet redovisas dels som avsättning i balansräkningen, dels som ansvarsförbindelse.

Som avsättning redovisas det åtagande som avser pensioner intjänade från 1 januari 1998. Avsättningen består av förmånsbestämd pension, ålderspension, efterlevandepension samt visstidspension. Den del som förvaltas av arbetsgivaren uppgår till 238,9 mkr inklusive löneskatt. Jämfört med 2012 är det en ökning med 28,0 mkr.

Ökningen beror främst på sänkt diskonteringsränta. Styrelsen i Sveriges Kommuner och Landsting beslutade i april om sänkning av diskonteringsräntan med 0,75 procentenheter i

pensionsskuldsberäkningen (RIPS07). Sänkningen medför en engångskostnad på 21,0 mkr inklusive löneskatt och redovisas som jämförelsestörande finansiell kostnad. Pensionsutbetalningar på 12,2 mkr inklusive löneskatt har minskat avsättningen.

Avsättningar avseende särskild avtalspension enligt överenskommelse (SAPsök) uppgår till 28,4 mkr och räknas som omstruktureringsåtgärder. Dessa avsättningar har ökat med 19,7 mkr jämfört med 2012. De totala pensionsavsättningarna för staden uppgår till 267,2 mkr inklusive löneskatt.

Pensionsförpliktelse inkl löneskatt, mkr

	2013	2012	2011
- Pensioner intjänade från 1998	231,8	203,0	169,7
- Visstidspensioner	7,1	7,9	0,5
- Pensioner omstrukturering (SAPsök)	28,4	8,7	12,9
<i>Summa avsättning</i>	<i>267,2</i>	<i>219,6</i>	<i>183,1</i>
- Pensioner intjänade före 1998	1 329,9	1 279,6	1 271,6
- Pensionsåtaganden för visstids- och ålderspension m.m.	26,2	29,4	32,2
<i>Summa ansvarsförbindelse</i>	<i>1 356,1</i>	<i>1 309,0</i>	<i>1 303,8</i>
Summa pensionsförpliktelse	1 623,4	1 528,6	1 486,9

I ansvarsförbindelsen ingår förpliktelser för pensionsförmåner som intjänats före 1998. Kostnaden redovisas när pensionen utbetalas. Förpliktelsen uppgår till 1 329,9 mkr inklusive löneskatt, vilket är en ökning med 50,3 mkr jämfört med 2012. Den sänkta diskonteringsräntan innebär en ökning av ansvarsförbindelsen med 93,0 mkr. Pensionsutbetalningar på ca 55 mkr inklusive löneskatt har minskat ansvarsförbindelsen. Förpliktelsen redovisas enligt den kommunala redovisningslagens regler utanför balansräkningen.

Pensionsförpliktelser för förtroendevalda med ålderspension, visstidspension med mera uppgår till 26,2 mkr. Dessa har ännu inte börjat utbetalas och redovisas som ansvarsförbindelse.

Staden tecknade 2009 en pensionsförsäkring med KPA pension avseende intjänade pensionsförmåner till f.d. Brandförsvarsförbundet. Försäkringen redovisar inga överskottsmedel för 2013.

Den avgiftsbestämda delen uppgår till 32,5 mkr exklusive löneskatt. Den redovisas som kortfristig skuld och betalas ut i mars 2014 till den förvaltare som den anställde valt. Övriga pensionsförpliktelser förvaltas genom så kallade återlån och används i den löpande verksamheten. Staden har en värdepappersportfölj vars marknadsvärde uppgår till 2 050,1 mkr den sista december 2013. Tillgångarna är inte öronmärkta och placerade som pensionsmedel. De medel som förvaltas på lång sikt kan enligt stadens finanspolicy användas till såväl framtida investeringar som pensionsutbetalningar.

Koncernåtaganden

Solna stads borgensförbindelser uppgår vid utgången av 2013 till 2 335 mkr, vilket innebär en minskning från 2012 med 286,9 mkr. Borgensåtagandet för Signalisten har minskat med 250 mkr och borgensåtagandet för Norrenergi & Miljö AB med 66,7 mkr medan borgensåtagandet för Arenabolaget i Solna KB ökat med 33,4 mkr. Borgensåtagandet för Sporthallen och Solna Tenniscenter, som 2012 uppgick till 3,6 mkr, är avslutat.

Signalisten har per den 31 december 2013 upptagit lån för 350 mkr med staden som borgensman och därutöver borgar staden för Signalistens checkräkningskredit på 200 mkr. Av

checkräkningskrediterna har 110,6 mkr utnyttjats per den sista december 2013. Solnas borgensåtagande för Norrenergi & Miljö AB uppgår till 1 000 mkr (exkl. kapitaltäckningsgarantin). Borgensåtagandet för Norrenergi AB:s bankfinansiering uppgår till 83,3 mkr.

För att minimera risken för en eventuell nedskrivning av aktier och andelar i Norrenergi AB har Solna stad och Sundbybergs stad under 2013 förlängt kapitaltäckningsgarantin på 600 mkr, varav Solnas andel är 400 mkr. Kapitaltäckningsgarantin sträcker sig t.o.m. första tertiet 2014.

Kommunfullmäktige beslutade i november 2012 att utöka stadens borgensåtagande för Arenabolaget i Solna KB. Beslutet verkställdes i januari 2013 och per den sista december 2013 uppgår borgensåtagandet för Arenabolaget i Solna KB till 297,3 mkr.

Samtidigt verkställdes beslut om en förlusttäckningsgaranti för Sweden Arena Management KB. Ägarna har förbundit sig att tillskjuta medel till bolaget för täckning av förlust som efter revisionen fastställs i årsredovisningar. Solnas andel av förlusttäckningen för år 2012 motsvarade 40,8 mkr och för 2013 är den preliminära siffran 34,0 mkr. I mars 2014 tecknades ett intentionsavtal om att driften av Friends Arena övertas av den franska evenemangsoperatören Lagardère Unlimited Stadium Solutions från år 2015.

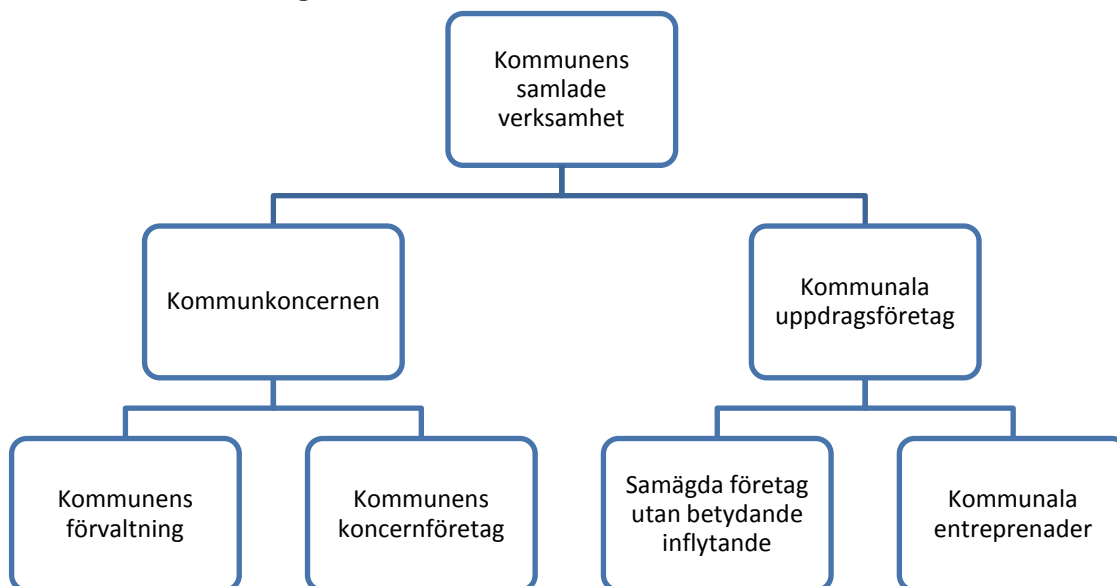
Solna stads långfristiga utlåning uppgår till 708 mkr. Stadens reversfordran på Norrenergi AB uppgår per den sista december 2013 till 433 mkr. Utlåningen till Solna Vatten uppgår till 220 mkr. Övrig koncernintern utlåning avser Råsunda Förstads AB med 55 mkr. Risken med stadens utlåning bedöms vara låg. Risken att stadens borgensåtaganden behöver infrias bedöms som låg.

Sammanställd redovisning

Enligt den kommunala redovisningslagen ska årsredovisningen omfatta en sammanställd redovisning (koncernredovisning). Syftet med koncernredovisningen är att ge en helhetsbild av stadens ekonomi och åtaganden. Enligt rekommendation nr 8.2 från Rådet för kommunal redovisning (RKR) ska årsredovisningen innehålla en beskrivning av kommunens samlade verksamhet vilket är en vidare definition än kommunkoncernen.

I den sammanställda redovisningen visas stadens och de av staden ägda företagens verksamhet sammantaget. Här ingår företag där staden har ett betydande ägande och ett betydande inflytande. I avsnittet Kommunens företag redovisas verksamheten i respektive företag, såväl för företag där staden har ett betydande inflytande som företag där staden har ett mindre ägande och därmed saknar betydande inflytande. Kommunala entreprenader ägs inte av staden utan dessa företag driver verksamhet på stadens uppdrag, upphandlade i konkurrens. Omfattningen av kommunala entreprenader redovisas i avsnittet Entreprenader och köp av verksamhet. Verksamheten i stadens entreprenader redovisas integrerat med stadens egna verksamheter under respektive nämnd.

Schematisk beskrivning av den samlade kommunala verksamhetens olika delar

Kommunkoncernen

Inom Solnas kommunkoncern finns verksamheter som bedrivs i Solna stad och i företagsform genom aktiebolag, kommanditbolag och stiftelse. Företagen är helt eller delvis ägda av Solna stad. Ytterligare upplysningar om stadens företag framgår i avsnittet Kommunens företag.

Positivt resultat

Årets resultat för koncernen är positivt och uppgår till 356,6 mkr (26,9 mkr år 2012). I årets resultat ingår jämförelsestörande intäkter med 181,8 mkr där intäkter från försäljning av tomträtter och exploateringsmark uppgår till 136,5 mkr. Återbetalning av premier på 25,3 mkr från AFA försäkring avseende åren 2005 och 2006, en försäkringsersättning på 14,6 mkr för brand samt retroaktiv momsersättning på 5,4 mkr.

Jämförelsestörande kostnader uppgår till 82,9 mkr och avser kostnader för strukturomvandling, strukturella utvecklingsinsatser av stadens verksamheter, kostnader för stadens utbyggnad och

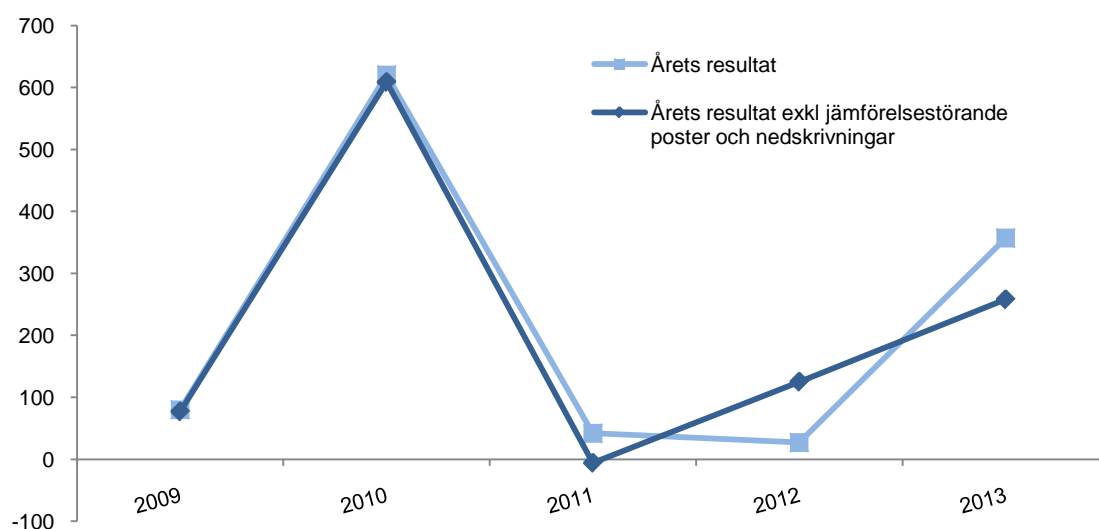
infrastrukturella investeringar. Koncernens skattekostnader är högre än år 2012 och uppgår till 35,7 mkr. Exklusive jämförelsestörande poster är resultatet positivt med 257,7 mkr (125,1 mkr år 2012).

Solna stads resultat före balanskravet är positivt med 172,2 mkr. Norrenergi & Miljö AB (inklusive dotterbolaget Norrenergi AB) redovisar ett positivt resultat efter finansnetto på 75,9 mkr. Resultatet efter finansiella poster för Bostadsstiftelsen Signalisten (inkl. Solnabostäder AB) är positivt med 36,0 mkr och för Råsunda Förstads AB (inklusive dotterbolaget Överjärva Gård AB) är resultatet positivt med 3,2 mkr. Solna Vatten redovisar ett positivt resultat efter finansiella poster med 3,7 mkr och Råsta Holding AB med 10,9 mkr.

Negativa resultat efter finansiella poster redovisas av Sweden Arena Management KB på 203,7 mkr och Arenabolaget i Solna KB med 56,3 mkr.

I stadens årsredovisning har i resultaträkningen hänsyn tagits till återföringsposter (strukturuomvandlingsinsatser, värdering av värdepapper m.m.), vilket innebär att stadens resultat enligt balanskravet uppgår till 220,9 mkr. Stadens resultat i den sammanställda redovisningen inkluderar inte dessa återföringsposter.

Resultat, koncernen, mkr

Nettokostnaderna minskar

Verksamhetens nettokostnader, exkl. jämförelsestörande poster och nedskrivningar, minskar med 78,3 mkr (3,5 %) i jämförelse med 2012. Verksamhetens intäkter ökar med 167,4 mkr (10,6 %) medan verksamhetens kostnader ökar med 89,1 mkr (2,3 %).

Under 2013 svarar staden för den största ökningen av intäkterna med 68,7 mkr (10,3 %). De ökade intäkterna avser främst erhållna bidrag samt taxor och avgifter. Norrenergi & Miljö AB:s externa intäkter ökar med 34,7 mkr och Signalistens externa intäkter med 11,4 mkr. Även bolagen i Friends arena/Arenastaden redovisar ökade intäkter jämfört med år 2012.

Stadens externa kostnader ökar med 72,2 mkr (2,4 %). De ökade kostnaderna avser främst entreprenader och köp av verksamhet samt kostnader för konsulter och inhyrd personal medan

stadens personalkostnader minskar. Även Norrenergi & Miljö AB och bolagen i Friends Arena/Arenastaden uppvisar ökade kostnader jämfört med år 2012. Signalistens externa kostnader minskar med 14,1 mkr och kostnaderna för Solna Vatten AB med 3,6 mkr jämfört med föregående år.

Skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning i koncernredovisningen består av stadens skatteintäkter och utjämning och har ökat med 90,2 mkr jämfört med 2012. Nettokostnaderna för utjämning/bidrag är 25,3 mkr högre än föregående år. Skatteintäkterna ökar med 115,5 mkr (4,3 %) jämfört med föregående år. Ökningen är procentuellt den lägsta på den senaste 5-årsperioden och beror på att skatteunderlaget växer lite långsammare.

Koncernens finansnetto är negativt med 32,4 mkr. Finansnettot, dvs. de finansiella intäkterna minus de finansiella kostnaderna exklusive värdepapper och jämförelsestörande finansiella kostnader, försämras med 15,1 mkr sedan föregående år.

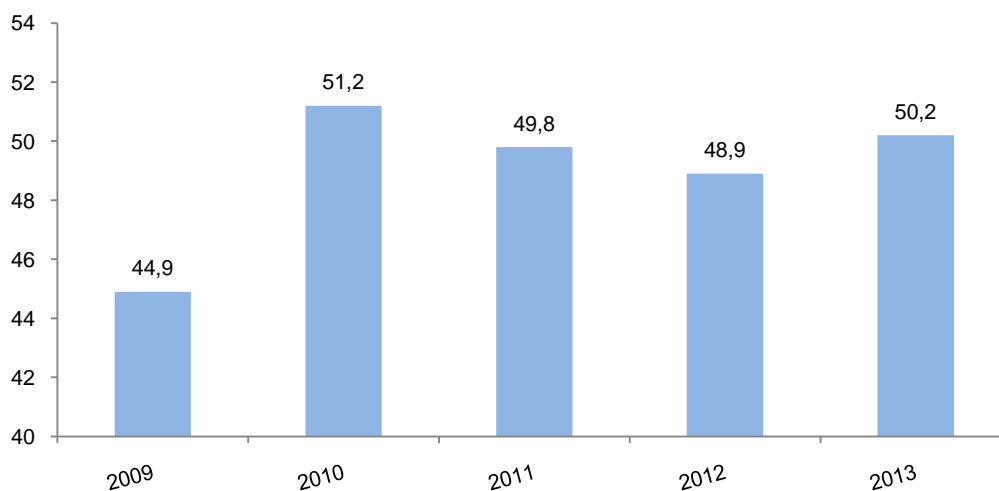
Bostadsbolagen och staden svarar för största delen av tillgångarna

Koncernens balansomslutning uppgår till 8,0 miljarder kr vid utgången av 2013, (7,5 miljarder kr år 2012).

Stiftelsen Signalisten inklusive Solnabostäder AB svarar för drygt 1,5 miljarder kr och staden för 1,7 miljarder kr av totalt cirka 4,8 miljarder kr i materiella anläggningstillgångar i koncernen, dvs. mark, byggnader, tekniska anläggningar, maskiner och inventarier.

Likviditeten visar förmågan att betala löpande utgifter och förfallna skulder i rätt tid. Koncernens likvida medel, uppgick den 31 december 2013 till 514,7 mkr, en ökning på 79,1 mkr jämfört med 31 december 2012. Måttet soliditet visar hur stor del av tillgångarna som finansierats med eget kapital och om det finns en "buffert" för framtida eventuella negativa årsresultat. Koncernens soliditet uppgår till 50,2 procent, vilket innebär en förbättring med 1,3 procent jämfört med föregående år. Solna stad har i sitt eget bokslut en soliditet på 77,6 procent.

Soliditet, koncernen, procent

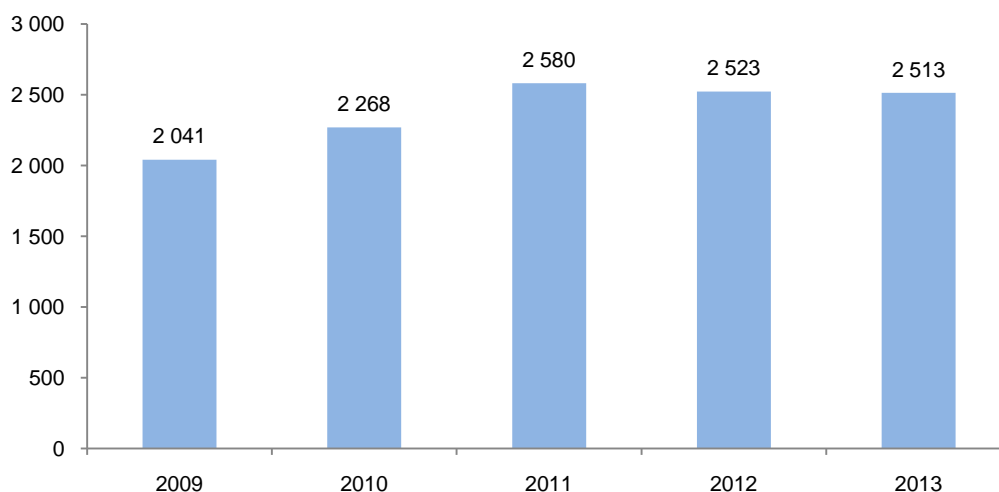

Koncernens långfristiga låneskuld uppgår till 2 513,0 mkr, en minskning med 9,9 mkr från föregående år (2 522,9 mkr).

Koncernen Norrenergi & Miljö AB:s externa långfristiga skulder uppgår till 1 687 mkr, en minskning med 94,1 mkr från 2012. Bostadsstiftelsen Signalistens långfristiga skulder har minskat med 9,7 mkr och uppgår till 660,6 mkr. Norrenergikoncernen uppvisar 2013 ett positivt resultat men ackumulerat över tid har koncernen ett negativt resultat. För att långsiktigt stärka värdet på bolaget och minimera risken för en eventuell nedskrivning av aktier och andelar i Norrenergi AB har ägarkommunerna under året förlängt kapitaltäckningsgarantin på 600 mkr, varav Solnas andel är 400 mkr, ytterligare ett år. Kapitaltäckningsgarantin sträcker sig t.o.m. första tertialet 2014.

Arenabolaget i Solna KB har långfristiga skulder på 1 992,9 mkr, en ökning med 56,9 mkr och Sweden Arena Management KB på 48,3 mkr, en ökning med 22,7 mkr. Råsta Holding AB redovisar långfristiga skulder på 385 mkr, en ökning med 9,2 mkr. Stadens förutbetalda intäkter i form av gatukostnadsersättning redovisas som långfristig skuld har ökat med 46,6 mkr netto. Solna Vatten AB, Råsunda Förstads AB och Norrenergi AB har skulder till Solna stad och påverkar därför inte koncernens låneskuld.

Låneskuld, koncernen, mkr

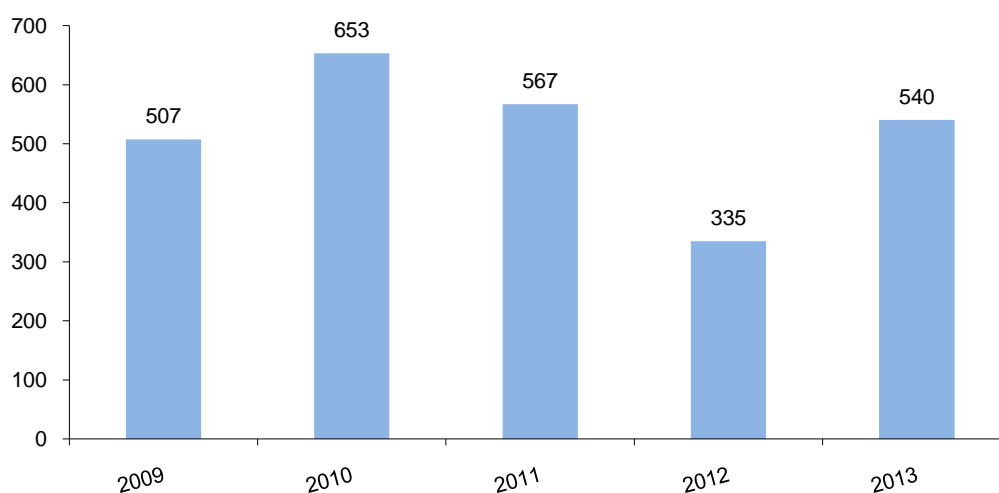

Investeringstakten ökar igen

Årets nettoinvesteringar, dvs. årets investeringar i immateriella och materiella anläggningstillgångar efter avdrag för investeringsbidrag, uppgår till 540,2 mkr, vilket innebär en ökning från 2012 med 205,4 mkr (61,4 %). Större investeringar har under året gjorts av Solna stad, Solna Vatten och Norrenergi & Miljö AB.

Inom koncernen svarar staden för nettoinvesteringar på 316 mkr (89,9 mkr 2012), exklusive exploateringsverksamheten på 56,5 mkr. Av stadens investeringar svarar stadsbyggnadsnämnden för merparten med 297,2 mkr. Byggnationen av den nya skolan i Ulriksdal har påbörjats och motsvarar ca 70 procent av nämndens totala investeringsutgifter. Stora investeringsutgifter är också renoveringen av Vasalundshallen och renovering av skolgårdar samt anläggning av konstgräs på Skytteholms idrottsplats.

Nettoinvesteringar, koncernen, mkr

Solna Vatten AB:s investeringar uppgår under året till 83,8 mkr (50,9 mkr år 2012). Koncernen Norrenergi & Miljö AB har under 2013 investerat för 74,9 mkr (67,3 mkr år 2012), främst i maskinutrustning och ledningsnät. Bostadsstiftelsen Signalistens investeringar uppgår under året till 18,2 mkr (34,0 mkr år 2012).

Om kommunkoncernen

De företag som ingår i koncernredovisningen är de som staden har ett betydande inflytande i. Dessa är Bostadsstiftelsen Signalisten med dotterbolaget Solnabostäder AB, Råsunda Förstads AB med dotterbolaget Överjärva Gård AB, Norrenergi & Miljö AB med dotterbolaget Norrenergi AB, Solna Vatten AB, Råsta Holding AB med dotterbolag, Arenabolaget i Solna KB samt Sweden Arena Management KB.

Ett betydande inflytande anses i allmänhet föreligga när röstandelen överstiger cirka 20 procent. I de tre sistnämnda företagen uppgår ägarandelen till mellan cirka 17 och 25 procent.

Bostadsstiftelsen Signalisten, Råsunda Förstads AB, Norrenergi & Miljö AB och Råsta Holding AB utgör egna koncerner. Fastighets AB Falkeneraren bedriver ingen verksamhet och ingår i kommunkoncernen som vilande bolag. Kommunalförbunden Käppalaförbundet och Norrvatten ingår inte i den sammanställda redovisningen. Solna stads ägarandel uppgår till cirka 20 procent i företagen, men inflytandet kan inte anses betydande eftersom Solna innehar 4 av totalt 33 röster respektive 7 av 41 röster i respektive fullmäktige.

Medarbetare

Solna stad arbetar för att vara en viktig, meningsfull och attraktiv arbetsgivare inom välfärdssektorn. För att kunna uppnå stadens vision och övergripande mål krävs tydliga mål, förhållningssätt och strategier inom HR-området. I stadens årliga verksamhetsplan och budget fastställs därför stadens gemensamma HR-mål. I den årliga medarbetarundersökningen mäts Hållbart Medarbetar Engagemang, (HME) som består av medarbetarnas motivation till sitt arbete, förhållande till sin chefs ledarskap samt kunskap och delaktighet om styrningen av sin verksamhet.

Ett integrerat HR-perspektiv

Under de senaste åren har det pågått ett stort utvecklings- och förändringsarbete med att utveckla en ny HR-policy och HR-strategi i syfte att bidra till förnyelse, förändring och utveckling av hur staden arbetar med arbetsgivarfrågor. Samtliga arbetsplatser inom staden har varit involverade i arbetet och under året har Solna stads chefer och medarbetare arbetat med workshops och övningar inom ledarskap och medarbetarskap för att tillsammans bygga en HR-strategi och en gemensam plattform för det strategiska och operativa HR-arbetet.

Under året togs ytterligare ett steg i att integrera medarbetarperspektivet i stadens styr- och uppföljningssystem. Medarbetardimensionen arbetas in i styrmodellen och medarbetarsamtalet som verktyg blev stadsgemensamt med ett avsnitt om att sätta individuella mål i enlighet med styrmodellen. I medarbetarsamtalet diskuteras mål för staden, enheten och individen. För att tydliggöra varje medarbetares del i målkedjan ska individuella mål sättas för varje medarbetare. Parallellt ska ansvar och befogenhet tydliggöras.

Kompetens- och ledarutveckling

Ett viktigast verktyg för att klara av stadens utmaningar är ett gott ledarskap. Staden gör under 2013–2014 en satsning på sina ledare, där alla chefer genomgår ett stadsgemensamt utvecklingsprogram ”Ledarskap i partnerskap”.

Under 2013 har det varit fortsatt fokus på kompetensutveckling och implementering av nya skollagen. Inom skolan genomförs en stor insats där berörda medarbetares kompetensprofiler kartläggs i syfte att säkra kompetensförsörjningen inom skola och förskola.

Staden har under året deltagit i de statliga satsningarna förskolelyftet, lärarlyftet och omvårdnadslyftet. Målet med att delta i lärarlyftet är att alla lärare i Solna stad ska ha utbildning i de ämnen som de undervisar i så att Solna stad får fler behöriga lärare inom ämnen som skolorna generellt har låg behörighet i, såsom matematik, svenska som andra språk samt engelska.

Inom skolans område infördes under hösten tio karriärtjänster som förstelärare. Försteläraren har en central roll i det pedagogiska utvecklingsarbetet på grund- och gymnasieskolan. Under 2014 kommer rekryteringsarbetet att fortsätta och staden avser att tillsätta ca 35 förstelärare under det kommande året.

Omvårdnadslyftet syftar till att stärka den grundläggande kompetensen för omvårdnadspersonal. Omvårdnadsförvaltningen har genomfört en total inventering av utbildningsnivån för omvårdnadspersonalen och har med validering och utbildning höjt kompetensnivån. Satsningen startade hösten 2011 och pågår t.o.m. år 2014. Ett annat kompetensutvecklingsprojekt inom Omvårdnadsförvaltningen är ArbetsSam, som avser att utveckla lärande och språkutvecklande arbetsplatser inom omsorgen genom att stärka medarbetare som har en svag ställning på arbetsmarknaden.

Antalet anställda minskar

Vid årsskiftet 2013/2014 var 1 918 personer anställda i Solna stad, vilket är en minskning med 66 medarbetare jämfört med 2012. Det är framför allt inom barn- och utbildningsförvaltningen som antalet medarbetare minskat. Minskningen beror på att fler föräldrar i större utsträckning väljer friskolor och privata förskolor samt skolor utanför Solna och att Solna stads kommunala skolor och förskolor därmed tappar i elevunderlag. Minskningen beror också på effektiviseringar som har gjorts i verksamheten.

Antal anställda per förvaltning

	2013	2012	2011	2010
Stadsledningsförvaltningen	58	55	56	54
Stadsbyggnadsförvaltningen	45	45	41	45
Kultur- och fritidsförvaltningen	153	162	166	164
Barn- och utbildningsförvaltningen	1 096	1 189	1 191	1 178
Kompetensförvaltningen	17	18	16	18
Socialförvaltningen	156	145	140	137
Omvårdnadsförvaltningen	369	345	328	355
Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen	24	25	27	23
Totalt	1 918	1 984	1 965	1 974
varav tillsvidareanställda	1 863	1 896	1 849	1 870
varav visstidsanställda	55	88	116	104

Antal anställda per yrkesgrupp

	2013			2012		
	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga
Barnskötare	231	21	252	286	32	318
Förskollärare	237	12	249	265	20	285
Grundskollärare	176	54	230	195	62	257
Gymnasielärare	26	23	49	33	27	60
Undersköterska	89	21	110	82	14	96
Vårdbiträde	64	21	85	67	21	88
Socialsekreterare	82	17	99	78	19	97

Antal kvinnor respektive män per ålder och anställningsform

Anställningsform	2013			2012		
	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga
-19					1	1
20-29	103	30	133	121	32	153
30-39	290	89	379	306	99	405
40-49	388	122	510	402	116	518
50-59	456	134	590	441	127	568
60 år och över	247	59	306	267	72	339
Totalt	1 484	434	1918	1 537	447	1984
varav tillsvidareanställda, %	96,8	98,2	97,1	95,6	95,3	95,6
varav visstidsanställda, %	3,2	1,8	2,9	4,4	4,7	4,4

Sjukfrånvaron sjunker

Trenden med sjunkande sjukfrånvaro i Solna stad håller i sig. År 2008 var Solna stad en av kommunerna med högst sjukfrånvaro i landet. Flera satsningar har genomförts inom området

och nu ligger Solna stad betydligt bättre till med en sjukfrånvaro på 5,5 procent. Solna stad är en av få kommuner där sjukfrånvaron sjönk under 2013.

Sjukfrånvaro i procent av tillgänglig tid

	2013	2012	2011	2010
Total sjukfrånvaro samtliga anställda	5,5	5,9	6,1	6,6
Kvinnor	6,1	6,3	6,6	7,3
Män	3,6	4,4	4,4	4,2
Personer upp till 29 år	5,0	5,5	5,2	4,7
Personer 30 - 49 år	5,8	5,7	6,0	6,4
Personer 50 år och äldre	5,3	6,2	6,5	7,2
Andel av sjukfrånvaron 60 dagar och längre	45,2	40,3	43,9	50,6
Sjukfrånvaro 60 dagar och längre / tillgänglig tid	2,5	2,4	2,7	3,3
Kort sjukfrånvaro	3,0	3,5	3,4	3,3

Inom barn- och utbildningsnämnden sjönk sjukfrånvaron från 6,6 procent till 5,9 procent. En av åtgärderna som vidtogs föregående år och som gett resultat är projekt "Hållbar arbetshälsa". I projektet får cheferna verktyg för att långsiktigt skapa och utveckla en verksamhet med en engagerande arbetsmiljö där chef och medarbetare upplever en ökad frisknärvaro och en hållbar arbetshälsa. Projektet befinner sig i en genomförandefas och genomför främjande, förebyggande och rehabiliterande aktiviteter på organisations-, grupp och individnivå som bidrar till hållbar arbetshälsa och sänkt sjukfrånvaro.

En annan satsning är den friskvårdsportal och det friskvårdsbidrag som infördes 2013. Via friskvårdsportalen får stadens medarbetare tillgång till tips och stöd om hälsa och livsstil. Under 2013 valde 35 procent av stadens medarbetare att använda sitt friskvårdsbidrag till olika hälsofrämjande aktiviteter.

Sjukfrånvaro per förvaltning i procent av tillgänglig tid

	2013	2012	2011	2010
Stadsledningsförvaltningen	2,6	2,0	2,4	2,2
Stadsbyggnadsförvaltningen	2,0	2,0	2,7	2,7
Kultur- och fritidsförvaltningen	3,2	3,4	3,7	3,9
Barn- och utbildningsförvaltningen	5,9	6,6	6,3	6,9
Kompetensförvaltningen	1,3	1,1	3,1	4,7
Socialförvaltningen	6,2	6,0	6,8	6,7
Omvårdnadsförvaltningen	6,1	6,2	7,2	8,2
Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen	3,6	3,8	6,9	2,9
Totalt	5,5	5,9	6,1	6,6

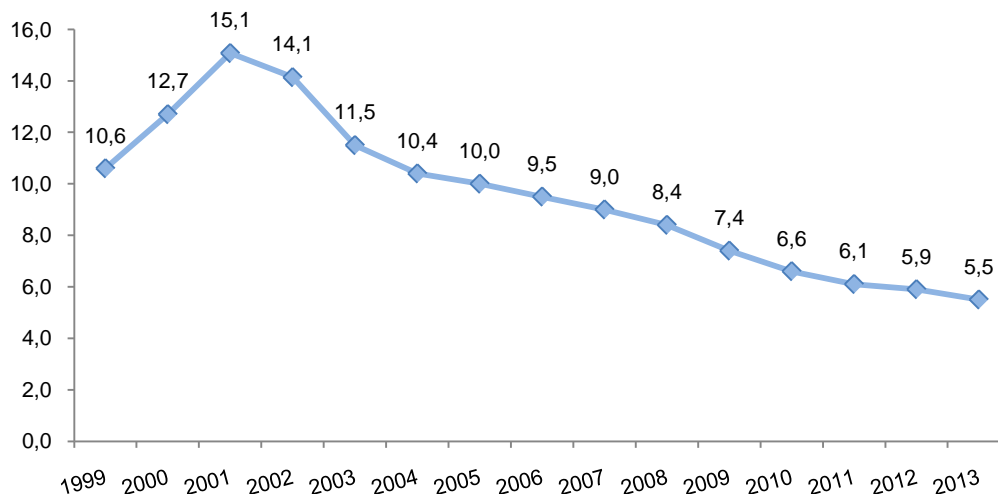
Under de senaste åren har sjukfrånvaron minskat inom flertalet av de större yrkesgrupperna i Solna, vilket framgår av nedan tabell. Under 2013 minskar sjukfrånvaron bland barnskötare, förskollärare, gymnasielärare, vårdbiträden samt bland undersköterskor, medan för grundskollärare var sjukfrånvaron oförändrad jämfört med år 2012.

Sjukfrånvaro per yrkesgrupp i procent av tillgänglig tid

	2013	2012	2011	2010
Barnskötare	7,1	8,7	8,0	9,1
Förskollärare	7,8	8,6	8,2	8,3
Grundskollärare	4,2	4,2	3,7	3,7
Gymnasielärare	2,9	3,4	3,3	4,4
Vårdbiträde	8,4	8,7	9,7	12,7
Undersköterska	6,5	7,1	9,5	11,7
Socialsekreterare	4,9	5,0	4,2	4,0

Sjukfrånvaron faller i Solna sedan mer än tio år, vilket framgår av figuren nedan. Trenden fortsätter under 2013.

Sjukfrånvaro, Solna, procent

Personalkostnader

De totala personalkostnaderna uppgår till 1 056,9 mkr (exkl. omstrukturering), vilket är en minskning med 0,6 procent (6,5 mkr) jämfört med motsvarande period 2012. Lönekostnader inklusive de lagstadgade arbetsgivaravgifterna uppgår till 926,4 mkr. I lönekostnaderna ingår även kostnader för semesterlön, sjuklön och andra kostnadsersättningar. Lönekostnaderna har ökat med 22,4 mkr (2,4 %). Ökningen beror främst på den årliga löneöversynen. Antalet anställda har minskat jämfört med föregående år. Pensionskostnaderna uppgår till 111,6 mkr, vilket är en minskning med 30,8 mkr (21,6 %) jämfört med föregående år. Orsaken är ovanligt höga pensionsavsättningar 2012 på grund av nyintjänande av pension respektive tillkommande och avslutade anställningar.

Personalsociala kostnader har ökat med 2,0 mkr och uppgår till 17,6 mkr. I de personalsociala kostnaderna ingår kostnader för personalstöd, utbildning, kurser, rehabiliteringsinsatser, företagshälsovård, personalrekrytering, personalbefrämjande åtgärder och nu 2013 infördes en friskvårdsportal och friskvårdsbidrag för stadens medarbetare.

Kostnader för avtalsförsäkringar uppgår till 1,3 mkr, vilket är oförändrat jämfört med föregående år. Premien för grupplivförsäkringen TGL-KL är oförändrad. Omställningsförsäkringen trädde i

kraft 2012 och hälften av de innehållna premierna från 2009 avräknades 2012 och 2013 avräknades resterande belopp, vilket innebar en kostnadsreglering på 0,6 mkr.

Personalkostnader, exkl. omstruktureringskostnader, mkr

	2013	2012	2011	2010	2009
Lönekostnader inkl. arbetsgivaravgifter	926,4	904,0	867,0	851,6	850,4
Pensionskostnader	111,6	142,4	105,6	99,9	97,7
varav reserverat i eget kapital	11,5	20,0	14,7		29,5
Pensionsförsäkring brandförsvar				20,5	
Personalsociala kostnader	17,6	15,6	15,2	16,7	18,0
Avtalsförsäkringar	1,3	1,3	1,3	1,8	1,8
Totalt	1 056,9	1 063,3	989,1	970,0	988,4

Strukturuomvandling

När omvärlden förändras ställs krav på omställningar, struktur- och kostnadsanpassningar. Solna stad strävar efter att agera ansvarsfullt som arbetsgivare vid alla anpassningar och naturliga avgångar är det önskvärda alternativet. I de fall naturlig avgång inte är möjlig kan staden bevilja avgångsvederlag eller särskild avtalspension.

Kommunfullmäktige beslutade i boksluten åren 2005 – 2009 att del av resultatet som översteg stadens resultatmål, totalt 176,0 mkr, skulle reserveras för att möta framtida kostnader för omstrukturering. Strukturåtgärderna ska på sikt leda till en sänkt kostnadsnivå för staden, och tjänster som blir vakanta på grund av omstrukturering får inte återbesättas. Inte heller får personer som fått avgångsvederlag återanställas utan särskild prövning. Under 2013 har 11,1 mkr använts till avgångsvederlag och 28,8 mkr till särskild avtalspension samt 0,5 mkr till övriga strukturåtgärder. Strukturuomvandlingen under 2013 har framförallt berört barn- och utbildningsförvaltningen. Hittills har 163,8 mkr av reservationen utnyttjats. År 2013 föreslås att 40,0 mkr reserveras för att täcka framtida kostnader för omstrukturering.

Strukturuomvandlingskostnader, mkr

	2013	2012	2011	2010	2009
Avgångsvederlag	11,1	11,1	8,7	6,2	8,7
Avtalspension	28,8	2,0	2,8	7,3	9,6
Övriga strukturåtgärder	0,5	0,4	0,3		1,9
Totalt	40,4	13,5	11,8	13,5	20,2

Internkontroll och konkurrensutsättning

Internkontroll

Nämnderna upprätthåller en tillfredsställande internkontroll i enlighet med stadens reglemente och av nämnd beslutad internkontrollplan. Genom en god internkontroll säkerställer staden en rimlig grad av säkerhet och bidrar därmed till:

- En ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- En tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- En efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer mm

Internkontroll är en del av verksamhetsstyrningen som syftar till att säkerställa att de mål som kommunfullmäktige fastställt uppfylls. Avvikelse hanteras i enlighet med stadens reglemente för internkontroll. Styrelse och nämnder ska i årsberättelsen rapportera om resultatet av uppföljningen av internkontrollen. Rapporten ska redovisa omfattningen av utförd uppföljning, utfallet och vidtagna åtgärder. Utifrån rapporterna gör kommunstyrelsen en analys och genomgång av internkontrollrapportering under året och föreslår åtgärder.

Inför arbetet med verksamhetsplan och budget för 2013 vidareutvecklade stadsledningsförvaltningen anvisningar, verktyg och mallar som handfast stöd för att genomföra intentionerna i stadens reglemente och anvisningar för internkontroll. Det som togs fram var:

- Workshopstöd för risk- och väsentlighetsanalys
- Anvisning och mall för numerisk risk- och väsentlighetsanalys
- Mall för internkontrollrapport
- Anvisning för åiterrapportering av internkontrollmoment.

Under hösten 2012 och 2013 genomförde kommunstyrelsen risk- och väsentlighetsworkshops. Stadsbyggnadsnämnden använde de nya mallarna för internkontrollrapport och åiterrapportering.

Under 2014 vidareutvecklas stödmaterialet av kommunstyrelsen och nämnderna använder framtaget material i verksamhetsplanerings- och budgetprocessen inför 2015.

Kommunstyrelsen har gjort en analys av nämndernas avrapportering av internkontrollen i enlighet med respektive internkontrollplan för 2013. Nämnderna har på ett systematiskt sätt åiterrapporterat arbetet med internkontrollen under 2013 i sina årsredovisningar. En positiv utveckling är tydlig inom detta område i enlighet med ovanstående utvecklingsområden.

Det sammantagna intrycket är att processerna fungerar och att internkontrollen visat goda resultat samt har bidragit till utveckling av rutiner, processer och kontrollmoment. Vid avvikelser av omfattande art ska nämnden omgående informera kommunstyrelsen. Under 2013 har det dock enbart uppdagats mindre avvikelser, vilka har hanterats och korrigerats inom respektive nämnd. För mer information, se respektive nämnds årsredovisning för 2013.

Uppföljning av entreprenader och leverantörer

Som komplement till nämndernas internkontroll följs driftentreprenörerna upp. Enligt kommunstyrelsens uppsiktsplikt (KS/2004:37) följs driftentreprenörers ekonomiska ställning upp och åiterrapporteras till kommunfullmäktige i årsredovisning och delårsrapport. Som driftentreprenad räknas kommunal verksamhet där hela eller delar av verksamheten bedrivs av annan än kommunens egenregi.

Enligt rutiner som utarbetats av kommunstyrelsen ska nämnderna genomföra en ekonomisk uppföljning med utgångspunkt från information hos kreditupplysningsföretaget Credit safe samt en sammantagen riskbedömning och analys av respektive nämnds aktuella leverantörer. Vid bedömning av risk är det viktigt att följa leverantörernas utveckling över tiden.

Kommunstyrelsens uppföljning av driftentreprenörers seriositet och ekonomiska ställning har utökats till att omfatta stadens samtliga leverantörer av varor och tjänster under 2013. Sammantaget har samtliga stadens 2 594 leverantörers ekonomiska ställning kontrollerats. Utökningen av kontrollerna har genomförts utan ökad personell arbetsinsats genom att arbetssättet utvecklats och delvis automatiserats.

Per december 2013 har bedömningen gjorts att risk kan föreligga i relation till 50 leverantörer, vilket motsvarar 1,9 procent av totala antalet leverantörer. Av dessa är 16 driftentreprenörer och 34 övriga leverantörer. Berörda nämnder är underrättade om riskbedömningen och har de aktuella leverantörerna under bevakning.

Den stora ökningen, jämfört med 2012, avseende antal företag där risk kan föreligga beror på att kontrollens omfattning har utökats till att omfatta samtliga leverantörer till staden.

Uppföljning av konkurrensutsättning

I enlighet med Solna stads anvisningar ska kommunstyrelsen få information om uppföljning av konkurrensplanen och dess avvikelser, tillkommande och/eller avgångna upphandlingar. Kommunstyrelsen ska även informera sig om orsak till avvikelsen i fastlagda konkurrensplaner.

Ett gediget utvecklingsarbete avseende konkurrensutsättning och upphandling genomfördes under 2013. Upphandlingsprocessen, roller och ansvar har tydliggjorts. Samarbetet med nämnderna har förbättrats och anvisningar och mallar har vidareutvecklats.

På grund av några överprövningar har vissa upphandlingar och avrop skjutits i tiden. Upphandling av skolmat och avrop av städning av lokaler för barn- och utbildningsnämnden är exempel på två avvikelser. Avvikelserna är under hantering.

I övrigt resulterar uppföljningen av nämndernas konkurrensplaner i mindre tidsmässiga förskjutningar. I framtagandet av konkurrensplanerna för 2014 har dessa förskjutningar beaktats och lagts in i planeringen tillsammans med övriga erfarenheter från 2013.

Kommunens nämnder

Kommunfullmäktige

Viktiga händelser

Kommunfullmäktige har beslutat att avskaffa pappershandlingar och därmed övergå till e-handlingar. Första papperslösa mötet hölls i augusti månad. Kommunfullmäktige webbsändes för första gången vid sammanträdet i augusti.

Inför valåret 2014 har kommunfullmäktige antagit valnämndens förslag till indelning av kommunen i valdistrikt och valkretsar. Det blir två valkretsar – norra och södra – vilket är minimikravet enligt vallagen. Antalet valdistrikt inom valkretsarna ökar något till följd av befolkningsökningen.

Detaljplaner och exploateringsavtal har godkänts för kvarteret Furiren, respektive kvarteret Styckjunkaren. Detta möjliggör nybyggnation av cirka 200 lägenheter/studentbostäder, och drygt 90 lägenheter.

Ekonomi och verksamhet

Nettokostnaderna för kommunfullmäktige uppgår till 6,3 mkr. Det innebär ett underskott gentemot budget på 0,5 mkr (8,7 %). Den främsta anledningen till avvikelsen är att webbsändning av kommunfullmäktige införts under året, vilket medfört ökade kostnader utöver budget. Införandet av elektroniska handlingar har inneburit besparingar för staden som helhet, men har medfört vissa ökade initiala kostnader för kommunfullmäktige. Nettokostnaderna är 0,3 mkr högre 2013 jämfört med 2012, vilket förklaras av införandet av e-handlingar och webbsändning.

Om kommunfullmäktige

- Kommunfullmäktige är stadens högsta beslutande organ och fattar alltid beslut i frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.
- Kommunfullmäktige anger därför ramen för stadens verksamhet, fastställer budget och utdebitering, reglementen för nämnder, fastställer avgifter och likvärdiga frågor.
- Kommunfullmäktige består av 61 ledamöter och 32 ersättare. Under 2013 har det genomförts tio sammanträden.

Kommunstyrelsen

Viktiga händelser

I början av året har kommunstyrelsen yttrat sig över flera infrastrukturemisioner. I yttrandena lyfts behovet av en tunnelbana till Hagastaden med förlängning till Arenastaden särskilt fram, liksom behovet av en Huvudstaled i tunnel. I slutet av 2013 har förslag lagts fram av regeringens förhandlingsmän om byggnation av tunnelbana Odenplan-Arenastaden. Beslut tas under 2014.

Beslut har tagits om att den nedbrunna förskolan Näckrosen i Råsunda ska återuppföras.

Kommunstyrelsen har beslutat om att ta fram utvecklingsstrategier för både Bergshamra och Hagalund. Strategierna ska vara färdiga under 2014.

Beslut har också tagits om att översiktsplanen ska revideras. Arbetet ska genomföras under 2014 och 2015.

En lokalförsörjningsstrategi, som lägger fast principerna för lokalförsörjningen för staden, har fastställts av kommunstyrelsen.

Ekonomi och verksamhet

Nettokostnaderna för kommunstyrelsen uppgår till 81,6 mkr. Det innebär ett överskott gentemot budget på 16,4 mkr, vilket motsvarar 16,8 procent. Den främsta anledningen till överskottet är att den medelsreserv på 15 mkr som tillförts kommunstyrelsen, inte har tagits i anspråk. Resterande överskott på 1,4 mkr kan främst förklaras av personalvakanser, samt att projekt senarelagts. Nettoramen kunde sänkas inför 2013 p.g.a. effektivare stödprocesser. Verksamhetens intäkter uppgår till 45,0 mkr och verksamhetens kostnader uppgår till 126,6 mkr. Jämfört med föregående år har intäkterna ökat med 4,3 mkr och kostnaderna ökat med 4,9 mkr.

Ekonomi	2013	2012	2011
Verksamhetens intäkter, tkr	44 980	40 740	45 497
Verksamhetens kostnader, tkr	126 560	121 729	128 023
Verksamhetens nettokostnader, tkr	81 581	80 989	82 526
Budgetavvikelse, tkr	16 416	18 300	11 035
Nettokostnader per invånare, kr	1 122	1 136	1 180

Investeringsutgifterna uppgår för året till 7,8 mkr, vilket är 9,6 mkr lägre än budget och 1,5 mkr högre än föregående år. Avvikelsen mot budget förklaras av att ett antal investeringsprojekt är senarelagda. Av de totala investeringsutgifterna under 2013 utgör socialnämndens uppgradering av omsorg – IFO systemet 1,7 mkr, miljö- och hälsoskyddsnämndens ärendehanteringssystem 1,0 mkr och ny telefoni och datorkommunikationslösning för staden 1,0 mkr.

Om kommunstyrelsen

- Kommunstyrelsen bereder alla ärenden till kommunfullmäktige (utom valärenden).
- Tillsammans med de olika nämnderna har styrelsen ansvar för att genomföra kommunfullmäktiges beslut. Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsikt över övriga nämnder och företags verksamhet.
- Kommunstyrelsen består av 11 ledamöter och 7 ersättare.

Kommunrevisionen

Stadens revisorer ska enligt kommunallagen granska kommunstyrelsens och övriga nämnders verksamhet. Revisorerna ska bl.a. granska om stadens årsredovisning har upprättats enligt den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed. Revisorerna ska även pröva om verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vidare ska revisorerna pröva att räkenskaperna är rättvisande och att den kontroll som utövas inom nämnderna är tillräcklig samt att kommunstyrelsens och övriga nämnders beslut och åtgärder överensstämmer med för verksamheten gällande bestämmelser.

Revisionens nettokostnader uppgår till 2,5 mkr, vilket innebär ett överskott jämfört med budget på 0,1 mkr. Följande granskningar och projekt har genomförts under 2013:

- Årsredovisning 2012
- Delårsrapport 2013
- Intern kontroll i system och rutiner
- Intern kontroll - kommunövergripande
- Fördjupade insatser RR
- Stora projekt, styrning och ledning
- Uppföljning Stadsbyggnadsnämnden
- Upphandlingspolicy – miljökrav
- Kvalitetsuppföljning – Omvårdnadsnämnden

Valnämnden

Valnämnden ansvarar för planering och genomförande av allmänna val och folkomröstningar. I uppgifterna ingår bl.a. anskaffning av vallokaler och valmaterial, rekrytering och utbildning av valförrättare, anordnande av förtidsröstning, samt preliminär rösträkning. Eftersom det inte genomförts några allmänna val under 2013 har valnämnden inte haft någon omfattande verksamhet. Nettokostnaderna för valnämnden 2013 uppgår till 0,1 mkr.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarens verksamhet regleras av föräldrabalken, överförmyndarkungörelsen och kommunallagen. Beslut om att personer ska få gode män och förvaltare tas av Tingsrätten. Tillsynsmyndighet är Länsstyrelsen. Överförmyndarnämndens nettokostnader uppgår till 2,9 mkr, vilket är i nivå med budget.

Stadsbyggnadsnämnden

Viktiga händelser

Stadsbyggnadsnämndens arbete med detaljplaner koncentrerades under 2013 främst till stadens utvecklingsområden Hagastaden och Arenastaden. I Arenastaden har samråd genomförts dels för en detaljplan med bostäder, dels en detaljplan med kontor. I Hagastaden planeras för forskarbostäder och laboratoriebyggnader inom Karolinska institutets område och en detaljplan för parkeringshus har antagits. Utanför de större utvecklingsområdena har arbete också pågått med några större planändringar, t.ex. detaljplan för arbetsplatser i kv. Stenhöga i Huvudsta och för en ny bussdepå i Tomtebodavägen, detaljplaner för bostäder i kv. Charlottenburg och kv. Styckjunkaren. Programarbete pågår i området vid Pampas och Ekelund för bostäder och arbetsplatser. Samråd hölls under 2013 om en fortsatt utbyggnad av Arenastaden med bostäder öster och norr om Råstasjön.

Beslut har under 2013 fattats om byggnation av bostäder i framför allt Huvudsta, Ingenting, Järvastaden, och nya Ulriksdal. Bygglov har lämnats för Karolinska institutets nya forskningsbyggnad Biomedicum och rivningen av Råsunda fotbollsstadion har genomförts.

Arbete med att utarbeta en ny grönplan och en ny cykelplan har inletts. Zoner med hastighetsbegränsningen 30 km/tim har införts och en översyn av kommunens parkeringsnorm har påbörjats under året och ett fortsatt arbete med att ersätta myntautomater med kortautomater har skett. Underlag till långsiktiga underhållsplaner har tagits fram under 2013. Uppförandet av Ulriksdalsskolan och reovering av Vasalundshallen har dominerat investeringsverksamheten. Förslag till ändrad prissättning för tomtmarksparkering, parkering i garage och nyttoparkeringstillstånd har tagits fram.

Ekonomi och verksamhet

Nämndens nettokostnader är 51,2 mkr, vilket innebär ett underskott gentemot budget på 2,0 mkr, som motsvarar 4,0 procent av budget. Den främsta anledningen till avvikelsen är att kostnaderna blev 9,7 mkr högre än budgeterat, och att intäkterna blev 7,7 mkr högre än budgeterat.

Ekonomi	2013	2012	2011
Verksamhetens intäkter, tkr	348 830	337 467	308 726
Verksamhetens kostnader, tkr	399 989	398 658	364 337
Verksamhetens nettokostnader, tkr	51 159	61 192	55 611
Budgetavvikelse, tkr	-1 992	8 049	-1 907
Nettokostnader per invånare, kr	703	858	795

Det beror framför allt på att kostnaden för bostads- och lokalhyror har varit högre än vad som budgeterats, och att intäkterna för dessa bostäder och lokaler varit lägre än budgeterat. Kostnaden för köp av huvudverksamhet och stödverksamhet, med bl.a. park- och vägdrift, har varit högre än budgeterat. En del av den högre kostnaden kan hänföras till den stränga vintern 2012/2013 som delvis försämrade vägbanan på många ställen och som dessutom genererade högre uppvärmningskostnader. Tillkommande drifttytor har också medfört en högre kostnad för drift och underhåll av gator.

Nämndens kostnader är 1,3 mkr högre 2013 jämfört med 2012 och nämndens intäkter är 11,3 mkr högre 2013 jämfört med 2012. De ökade intäkterna har använts för ökade satsningar på drift och underhåll av stadens vägar, parker och fastigheter. Kostnadsökningen tillkom också genom

den politiska prioriteringen inför 2013 i form av upprustning av förskole- och skollokaler samt upprustning och skötsel av den offentliga miljön.

Nämndens nettokostnader är 10,0 mkr lägre 2013 jämfört med 2012. De lägre nettokostnaderna mellan åren beror nästan uteslutande på högre intäkter vad det gäller parkering. Utöver detta har det även varit högre intäkter för baskartor och felparkering.

Investeringsutgifterna avseende den skattefinansierade verksamheten, exklusive exploateringsverksamheten, uppgår till 296,8 mkr. Helårsbudgeten för investeringsutgifterna uppgår till 428,2 mkr.

De största investeringsutgifterna avser Ulriksdalsskolan 205,7 mkr och renovering av Vasalundshallen 18,2 mkr. Bland åtgärderna kan nämnas renoverad vattenreningsanläggning, nytt ytskikt i poolen och delvis ombyggd ventilation. Vidare kan nämnas upprustning av skolgårdar på Bergshamraskolan och Granbackaskolan för 9,2 mkr samt renovering av Ekensbergsskolans souterrängvåning för 8,8 mkr. I Alfaskolan pågår utbyte av ventilationsanläggningen och för 2013 uppgick utgifterna till 4,9 mkr. Under rubriken yteffektivisering har planlösningen förbättrats i Ekensbergsskolans souterrängvåning i samband med renoveringsarbeten 2,0 mkr och i Tallbackaskolan har anpassning gjorts för särskolan 1,2 mkr. Andra utgifter under 2013 är upprustning av Granbackaskolan samt dränering vid förskolorna Borgen och Juvelen.

Minskningen av investeringsutgifterna i förhållande till budgeterade 343,4 mkr förklaras av att planerade nybyggnader av förskolor och idrottsinvesteringar m.m. har kunnat senareläggas. Vidare har betalningsplanen för Ulriksdalsskolan förskjutits mot 2014. Inom gata och trafik har investeringsverksamheten under 2013 dominerats av Norra rampen 9,5 mkr och Frösundaleden 6,6 mkr. Norra rampen startade i september och under hösten har pålning och grundläggningsarbeten utförts. Projektering, arbeten med avledning av trafik samt rivning av gångtunnel har utförts under hösten. Förutom dessa två projekt har investeringsmedel för park och upprustning av lekplatser gått till upprustning av Skytteholmsparken, brygga vid Brunnsviken samt gång- och cykelväg Rittorp, Gustav III:s boulevard söderut.

Den taxefinansierade renhållningsverksamheten redovisar ett resultat i nivå med budget. Det faktiska resultatet innebär ett överskott om 4,0 mkr. Renhållningsverksamhet är staden enligt lag skyldig att tillhandahålla. Verksamhetens kostnader täcks av avgifter från brukarna. Överskottet på 4,0 mkr läggs nu till 2012 års fordran på 0,9 mkr. Utgående skuld till renhållningskollektivet är därmed 3,1 mkr. Den taxefinansierade verksamheten har förbrukat 0,4 mkr av investeringsbudgeten jämfört med helårsbudgeten på 0,7 mkr.

Om stadsbyggnadsnämnden

- Stadsbyggnadsnämnden ska verka för en god byggnadskultur och en god stads- och landskapsmiljö. Ansvaret omfattar hela processen från planering till färdiga byggnader samt kontroll av byggverksamheten.
- Nämnden ansvarar för drift och underhåll av kommunaltekniska anläggningar som gator, fastigheter, parker och grönområden samt de avgiftsfinansierade parkerings- och renhållningsverksamheterna. Nämndens operativa verksamheter bedrivs av entreprenörer.

Kultur- och fritidsnämnden

Viktiga händelser

EM i fotboll för damer genomfördes och kultur- och fritidsnämnden samordnade stadens insatser. Finalen mellan Norge och Tyskland spelades på Friends Arena inför 41 000 åskådare, vilket är rekord för damfotboll.

Reglerna för bidrag till föreningar har reviderats och en utbildning har genomförts i likabehandling. Det är numera ett krav att föreningar i Solna har en sådan plan för att betraktas som bidragsberättigade. Ett 25-tal föreningar har genomfört utbildningen.

Meröppet bibliotek i Bergshamra startade i oktober med ökad tillgänglighet och självbetjäning, vilket erbjuds alla dagar i veckan kl 08.00 – 22.00. Tillgängligheten till medier och lokaler ökar med 73 timmar per vecka.

Lärartjänster och kursformer har gjorts om på Kulturskolan för att bereda fler platser till populära ämnen. Kön har minskat och fler elever har kunnat erbjudas plats i ämneskurser.

Ekonomi och verksamhet

Kultur- och fritidsnämndens nettokostnader är 140,9 mkr. Det innebär ett överskott gentemot budget på 0,5 mkr, vilket motsvarar 0,3 procent.

Ekonomi	2013	2012	2011
Verksamhetens intäkter, tkr	31 587	27 572	25 488
Verksamhetens kostnader, tkr	172 475	169 680	164 227
Verksamhetens nettokostnader, tkr	140 887	142 108	138 738
Budgetavvikelse, tkr	454	147	331
Nettokostnader per invånare, kr	1 937	1 993	1 984

Intäkterna är 4,4 mkr högre än budgeterat, vilket bl.a. förklaras av stora förändringar av taxor och avgifter för idrottslokaler, lokalupplåtelser, EU-bidrag och övriga driftbidrag. Kostnaderna är 3,9 mkr högre än budgeterat, vilket till stor del beror på högre personalkostnader, ökade underhållskostnader och kostnader för livsmedel.

Nämndens nettokostnader är 1,2 mkr lägre jämfört med föregående år. Intäkterna är 4,0 mkr högre, vilket främst förklaras av lokalupplåtelser och stora förändringar av taxor och avgifter för idrottslokaler. Kostnaderna är 2,8 mkr högre, vilket främst beror på kostnader i samband med EM i fotboll, vissa IT-kostnader, utrednings- och projekteringskostnader, högre lokalt aktivitetsbidrag samt underhåll av maskiner och lokaler.

Investeringsutgifterna uppgår för året till 7,3 mkr, vilket är 4,6 mkr lägre än budget. Avvikelsen förklaras av att flera projekt är pågående och fortsätter nästa år.

På Skytteholms IP har nytt konstgräs lagts och det gamla konstgräset har flyttats till Råstasjöns IP. En komplettering har också gjorts av läktarsystemet på Skytteholms IP. Upprustning av lek- och utemiljö vid Hagalundsparkens fritidsklubb är klar och handikappanpassning av Augustendalsparken har genomförts. Servrarna som styr det befintliga passagesystemet till idrottsanläggningarna har moderniserats och energisparåtgärder har slutförts på Bergshamra IP.

Utifrån kommunfullmäktiges uppdrag har nämnden under året utvecklat lokalmässig och verksamhetsmässig samverkan med barn- och utbildningsnämnden kring fritidshem och skola samt fortsatt anpassat taxor, inriktning och utbud av verksamheterna.

Under året har antalet statligt beviljade aktiviteter i Solna ökat något och antalet invånare i åldrarna 7-20 år har ökat. Sammantaget tyder siffrorna på ett högt användande av Solnas idrottsanläggningar.

Över tid fortsätter det att vara vissa skillnader mellan andelen flickor och pojkar inom kultur-, fritids- och idrottsaktiviteter. Idrott och fritid har en lägre andel flickor som deltagare medan t.ex. Kulturskolan har en högre andel.

Antal deltagare, besök och elever ökar inom flera verksamhetsområden. De fysiska besöken på biblioteket har däremot minskat, vilket är en allmän trend för biblioteken.

Verksamhetsmått	2013	2012	2011
Antal bidragsberättigade idrottsaktiviteter 7-20 år	432 847	423 077	395 026
Idrotten, andel flickor/pojkar, %	38/62	38/62	39/61
Antal inskrivna i fritidsverksamhet 10-11 år	651	633	589
Tonårsinriktade fritidsaktiviteter, andel flickor/pojkar, %	34/66	29/71	29/71
Fritidsanläggningar, antal besök	444 235	399 957	413 033
Bibliotek, antal fysiska besök	457 490	493 593	538 200
Antal deltagare i förskole- och skolprogram	10 862	6 105	5 160
Kulturskola, antal deltagare fördelat på			
frivillig verksamhet	1 742	1 601	1 615
skolsamverkan, deltagartillfällen	2 860	3 725	3 700
Kulturskolans föreställningar, antal besökare	42 760	32 692	31 391
Kulturskolan, andel flickor/pojkar, %	72/28	70/30	70/30
Kulturarrangemang, antal besökare	70 309	70 226	57 836

Om kultur – och fritidsnämnden

- I kultur- och fritidsnämndens verksamhet ingår bibliotek, stadens offentliga konst, kulturskola, ungdomsgårdar och fritidsparker, drift och skötsel av idrottsanläggningar och sporthallar samt bidrag och annat stöd till föreningar. Nämndens verksamhet erbjuder kulturprogram och evenemang samt levandegör kulturhistoriska miljöer.

Barn- och utbildningsnämnden

Viktiga händelser

Den kommunala förskolan Rudviken öppnade i centrala Solna under sommaren. Förskolan Nova, som tidigare inrymdes i Skytteholmsskolans lokaler, har flyttat till Rudviken. Den del av Skytteholmsskolan som inrymde Nova har anpassats till skolverksamhet och tar nu emot eleverna i årskurs 3 som tidigare gick i Fridhemsskolan.

I maj drabbades förskolan Näckrosen i Råsunda av brand. Verksamheten flyttade till ersättningslokaler i Fridhemsskolan och Hagalundsskolan. Efter lokalanpassningar i Hagalundsskolan under sommaren bedrivs nu Näckrosens förskoleverksamhet i Hagalundsskolans lokaler. I augusti fattade kommunstyrelsen beslut om återuppbyggnad av Näckrosens förskola, vilken planeras stå klar till hösten 2014.

Byggandet av Ulriksdalsskolan löper på enligt plan och arbetet med upphandling av inredning till skolan har påbörjats. Under året har en lärplattform implementerats som ska ge ett effektivt stöd till lärare i arbetet att planera och dokumentera undervisning. Lärplattformens funktioner är också ett viktigt stöd för rektorer och pedagoger i sin kommunikation med vårdnadshavarna.

Den årliga brukarundersökningen som genomfördes under våren visar att föräldrar till förskolebarn är mindre nöjda med verksamheten jämfört med tidigare år. Svarsfrekvensen har minskat 2013 jämfört med tidigare år.

Ekonomi och verksamhet

Nämndens nettokostnader är 1 001,6 mkr. Det innebär ett underskott gentemot budget på 2,8 mkr, vilket motsvarar 0,3 procent.

Ekonomi	2013	2012	2011
Verksamhetens intäkter, tkr	921 399	863 240	790 894
Verksamhetens kostnader, tkr	1 922 950	1 854 681	1 720 612
Verksamhetens nettokostnader, tkr	1 001 551	991 441	929 717
Budgetavvikelse, tkr	-2 829	-17 389	-15 707
Nettokostnader per invånare, kr	13 769	13 907	13 292

De främsta anledningarna till avvikelsen är ökade kostnader för gymnasieelevernas programval, tilläggsbeloppet inom grundskolan samt ökade kostnader för särskoleplaceringar. De ökade kostnaderna vägs till en del upp av kostnadsminskningar på grund av färre barn än budgeterat i både förskole- och grundskoleverksamhet.

Kostnaderna är 49,3 mkr högre än budget. Anledningen är ökade kostnader för gymnasieelevernas programval som i genomsnitt kostat mer än budgeterat. Även kostnaderna för tilläggsbelopp till elever i behov av särskilt stöd har ökat mer än budget, liksom kostnaderna för elever placerade i grundsärskola och gymnasiesärskola.

Nämndens nettokostnader är 10,1 mkr högre 2013 jämfört med 2012, vilket främst förklaras av fler barn och elever i förskola och grundskola. Intäkterna är 58,2 mkr högre än året innan, vilket framför allt förklaras av fler barn i förskola och grundskola. Kostnaderna är 68,3 mkr högre än året innan, vilket främst förklaras med ökade volymer. Ökningen är störst inom grundskolan där det under 2013 tillkommit 220 elever i skolorna. Inom förskoleverksamheten är ökningen 110 barn.

Förskoleverksamheten visar ett överskott med 7,2 mkr (1,8 %) främst beroende på färre barn än budgeterat. Grundskoleverksamheten visar underskott med 2,9 mkr (0,6 %). Den främsta orsaken är ökade kostnader för tilläggsbeloppet för elever med behov av särskilt stöd. Antalet ansökningar om tilläggsbelopp ökar under 2013. Andelen elever som väljer annan kommuns skola eller fristående skola fortsätter att öka. Under 2013 valde drygt 36 procent annan utförare än Solnas kommunala skolor, jämfört med 35 procent år 2012. Resultatenheterna inom förskola och grundskola har tillsammans en budget i balans 2013.

Gymnasieverksamheten visar ett underskott med 7,9 mkr (6,4 %). Anledningen är att det genomsnittliga priset per elev ökar mer än budgeterat. Fler elever går på introduktionsprogram eller andra dyrare program. Skolverket har också godkänt ett antal program och inriktningar med specialpriser som därmed inte följer den läns gemensamma programprislistan.

Grund- och gymnasiesärskolan redovisar tillsammans ett underskott med 3,9 mkr (13,7 %). Anledningen är framför allt högre kostnad per elev än budgeterat. Kostnaderna för en elev inom särskolan varierar mycket beroende på elevens funktionsnedsättning.

Den gemensamma verksamheten visar ett överskott på 4,7 mkr, vilket bl.a. beror på lägre personalkostnader jämfört med budget. Nämnden har under 2013 bedrivit ett omfattande arbete med att skapa budget i balans och har anpassat lokalbehov och administrativ personal utifrån förändrade barnkullar och volymer.

Investeringsutgifterna uppgår för året till 2,1 mkr, vilket är 5,9 mkr lägre än budgeterat och utgifterna avser främst inventarier.

Antalet barn per personal i den kommunala förskolan är 5,6 barn, vilket är samma personaltäthet som genomsnittet för länet och för förortskommuner till storstäder.

Verksamhetsmått	2013	2012	2011
Nettokostnad per barn i förskoleverksamhet, kr	94 361	96 695	95 457
Nettokostnad per barn på fritidshem, kr	23 526	26 327	24 770
Nettokostnad per elev i grundskola inkl. f-klass, kr	78 060	78 273	76 084
Nettokostnad per elev i gymnasieskola, kr	98 775	92 246	91 482
Nettokostnad per elev i särskola, kr	440 538	390 608	423 412
Nettokostnad per elev i gymnasiesärskola, kr	437 369	329 750	403 005

Kvalitetsmått, enbart Solnas kommunala regi	2013	2012	2011
Inskrivna barn per årsarbetare, förskolan (1)	5,6	5,4	5,4
Andel lärare med pedagogisk högskoleutbildning, förskolan, % (1)	43	44	50
Andel årsarbetare med pedagogisk högskoleutbildning, fritidshem, % (1)	40	47	43
Andel lärare med pedagogisk högskoleutbildning, grundskolor, % (1)	82	81	80
Andel lärare med pedagogisk högskoleutbildning Solna Gymnasium, % (1)	80	78	83
Antal elever per lärare grundskolan år 1-9 (1)	11,3	11,4	11,5
Antal elever per lärare Solna Gymnasium (1)	14,8	14,9	14,1
Andel elever behöriga till gymnasieskolan, %	89	89	92
Andel elever i Solna Gymnasium som fullföljt utb. inom 4 år, exkl. IV, %	89	83	78
Faktiskt meritvärde år 9	213	215	219

(1) Mätning per oktober 2012, 2011, 2010

Volym	2013	2012	2011
Antal barn i förskola i enskilda och andra kommuners förskolor	1 601	1 477	1 247
Antal barn i förskola i Solna kommunala förskolor	2 443	2 458	2 463
Andel inskrivna barn av befolkningen, %	86	87	83
Antal elever f-9 i fristående och andra kommuners skolor	1 779	1 673	1 531
Antal elever f-9 i Solna kommunala skolor	3 510	3 380	3 324
Antal elever, gymnasieskolan i fristående och andra kommuners skolor	1 272	1 303	1 326
Antal elever i Solna Gymnasium	695	718	708
Antal elever från andra kommuner i Solnas kommunala skolor år f-9	342	326	297
Antal elever från andra kommuner i Solna Gymnasium	499	528	526

Om barn- och utbildningsnämnden

- Barn- och utbildningsnämndens verksamhet omfattar förskola för åldrarna 1-5 år, öppen förskola, pedagogisk omsorg (familjedaghem, deltidsförskola), vårdnadsbidrag, förskoleklass, grundskola år 1-9, skolbarnsomsorg för 6-9- åringar och gymnasieskola.
- Till verksamheten hör även modersmålsundervisning, obligatorisk särskola, gymnasiesärskola, RH-klasser (elever med rörelsehinder), Sjukhuskolan vid Astrid Lindgrens barnsjukhus, Resurser för barn och elever i behov av särskilt stöd inklusive Ungdomsmottagningen och Nybodaskolan.

Kompetensnämnden

Viktiga händelser

Under 2013 har Solnabornas efterfrågan på vuxenutbildning och Svenska för invandrare (SFI) fortsatt att öka, vilket är en trend som hållit i sig sedan 2008. Detta är en effekt av befolkningstillväxt, utbildningsreformer samt konjunkturläge. Parallellt har integrationsverksamheten anpassats utifrån ett förändrat statligt uppdrag.

Under 2013 har nämnden förnyat samarbetsavtalet med Arbetsförmedlingen i syfte att bidra till en så låg ungdomsarbetslöshet som möjligt i Solna stad. Nämnden har också fortsatt samarbetet med Friends Arena, som erbjuder ungdomar extraarbete på arenan. Vidare lanserades kommunikationskonceptet ”Vi rustar unga för framtiden” för att få fler privata arbetsgivare att erbjuda anställning, sommarjobb, studiebesök, praktik- eller lärlingsplats.

Kompetensnämnden har under 2013 utvecklat och genomfört Solna stads sommarjobbprojekt med ett fördubblat och breddat utbud av antalet sommarjobb, en förbättrad service till sökande och arbetsgivare samt extern finansiering från näringslivet.

Ekonomi och verksamhet

Nämndens nettokostnader för året uppgår till 29,6 mkr, vilket innebär ett underskott gentemot budget på 0,2 mkr, som motsvarar 0,7 procent av budget. Avvikelsen förklaras av högre nettokostnader på vuxenutbildningen samt lägre nettokostnader på nämndens stab och arbetsmarknadsavdelning.

Ekonomi	2013	2012	2011
Verksamhetens intäkter, tkr	21 132	16 381	20 713
Verksamhetens kostnader, tkr	50 765	46 661	48 667
Verksamhetens nettokostnader, tkr	29 632	30 281	27 954
Budgetavvikelse, tkr	-211	852	2 871
Nettokostnader per invånare, kr	407	425	400

Intäkterna för året uppgår till 21,1 mkr, vilket är 4,5 mkr högre jämfört med budget. Avvikelsen förklaras huvudsakligen av högre statsbidrag till vuxenutbildningen. Kostnaderna för året är 50,8 mkr, vilket är 4,7 mkr högre jämfört med budget. Avvikelsen förklaras främst av högre kostnader på gymnasial och grundläggande vuxenutbildning samt lägre kostnader på SFI. Orsaken till dessa högre kostnader är ökad efterfrågan på utbildning. Nämndens nettokostnader är 0,6 mkr lägre 2013 jämfört med 2012. Intäkterna är 4,7 mkr högre 2013 jämfört med 2012, vilket har möjliggjort ökat utbildningsutbud med 4,1 mkr högre kostnader.

Under 2013 har större delen av investeringsbudgetens på 0,1 mkr tagits i anspråk.

Om kompetensnämnden

- Kompetensnämnden rustar Solnabor för arbete genom att erbjuda vuxenutbildning, personlig coachning och jobbmatchning till arbetsföra Solnabor som är eller riskerar att bli långtidsarbetslösa.
- Särskilt fokus läggs på personer som har försörjningsstöd, är lågutbildade, är mellan 19-24 år eller är utrikes födda.

Socialnämnden

Viktiga händelser

Den positiva trenden när det gäller försörjningsstödet håller i sig. Antalet hushåll som har erhållit ekonomiskt bistånd ligger fortfarande på en låg nivå och har jämfört med föregående år minskat med 9 procent från 645 till 589 under 2013. Bakom denna positiva utveckling ligger ett fortsatt utvecklingsarbete och effektiva insatser inom Solnamodellen.

Antalet inkomna ärenden som rör yngre barn har minskat något jämfört med 2012. De senaste årens trend med ett stigande antal anmälningar till socialtjänsten av yngre barn i såväl Solna som i landet kan ha avtagit. De barn som varit aktuella för en utredning eller insats fortsätter dock att öka jämfört med föregående år.

Nämnden påbörjade under året en förnyad upphandling av familjerådgivning. Från början av 2014 erbjuds Solnaborna sju utförare av familjerådgivning.

Ekonomi och verksamhet

Nämndens nettokostnader är 208,5 mkr. Det innebär ett överskott gentemot budget på 1,8 mkr, vilket motsvarar 0,9 procent. Kostnaderna är 38,0 mkr högre och intäkterna 39,8 mkr högre än budget.

Ekonomi	2013	2012	2011
Verksamhetens intäkter, tkr	153 756	110 715	106 474
Verksamhetens kostnader, tkr	362 301	319 387	311 356
Verksamhetens nettokostnader, tkr	208 545	208 671	204 882
Budgetavvikelse, tkr	1 791	1 930	-84
Nettokostnader per invånare, kr	2 867	2 927	2 929

Antalet ensamkommande flyktingbarn som anlände till Solna 2012 och första halvåret 2013 var betydligt fler än förväntat. På grund av att det samtidigt fanns för få anvisningsplatser i andra kommuner blev många av dessa barn och ungdomar kvar i staden och flera av dessa har under 2013 erhållit permanent uppehållstillstånd (PUT). Eftersom antalet barn blivit fler har ersättningarna från Migrationsverket ökat med 35,5 mkr. Även kostnaderna har ökat och är 23,0 mkr högre än budget till följd av att fler boendeplatser tillkommit och att fler socialsekreterare behövt anställas för att klara av handläggningen av denna målgrupp.

Effektiva arbetssätt och en väl fungerande samverkan med kompetensnämnden och Arbetsförmedlingen gör att nettokostnaderna avseende försörjningsstöd är 5,9 mkr lägre än budget. Antalet hushåll som behövt försörjningsstöd har minskat och fortsätter att ligga på en låg nivå. Medelbiståndet per månad ökar något, vilket kan förklaras med att den andel som har svårare att komma ut på arbetsmarknaden ökar relativt sett när fler lyckas ordna egen försörjning.

Antalet barn som är aktuella för utredning eller en insats vid förvaltningens Barnenhet fortsätter att öka. Som ett resultat av att verksamheten lyckats utveckla alternativ till institutionsvård har antalet yngre barn som behövt en placering utanför hemmet minskat. Dessutom har antalet dygn för denna typ av placeringar minskat avsevärt. Kostsamma dygnetruntplaceringar för utredning, ibland av föräldrar tillsammans med barn, har efter skyddsbedömning kunnat ersättas av utredningar på hemmaplan. Även antalet ungdomar med dygnetruntplacering har minskat något, liksom antalet vård dygn. Detta har kunnat ske via fler hemmaplanslösningar i samverkan med bl.a. andra förvaltningar och landstinget samt genom placeringar inom det egna nätverket.

Under året har däremot jourhemsplaceringar och antalet placeringar i upphandlade konsulentstödda jourhem mer än fördubblats och nettokostnaderna är 4,9 mkr högre än budget. Nettokostnaderna för vuxna där en placering på institution varit nödvändig är 11,0 mkr högre än budget. Antalet personer med enbart psykisk funktionsnedsättning som varit placerade har ökat, men antalet vård dygn har minskat. Som ett resultat av ett intensivt förändringsarbete har antalet vuxna personer med missbruk som behövt dygnetruntplaceras fortsatt att minska.

Socialnämnden har under året uppgraderat sitt verksamhetssystem och utbildningsinsatser samt personalförstärkningar har varit nödvändiga. Vuxenenheten har under året även haft behov av extra bemanning för utredning, handläggning och ledning. Administrationen på hela förvaltningen redovisar ett underskott jämfört med budget på 4,6 mkr. Ett framgångsrikt arbete med hemmaplanslösningar i samverkan med bl.a. barn- och utbildningsnämnden och landstinget bidrar till Ungdomsenhetens överskott med 4,8 mkr.

Nämndens nettokostnader är 0,1 mkr lägre än föregående år. Kostnaderna är 42,9 mkr högre och intäkterna 43,0 mkr högre. Förklaringen till förändringen i såväl intäkter som kostnader är att volymerna har ökat vad gäller ensamkommande barn och ungdomar. Nämnden har inte genomfört några investeringar under året, vilket innebär att anslaget på 0,4 mkr inte utnyttjats.

Verksamhetsmått	2013	2012	2011
Försörjningsstöd - antal bidragshushåll/år	589	645	587
Försörjningsstöd - medelbistånd/mån, kr	7 899	7 675	7 362
Dygnetruntplaceringar barn - antal barn	11	16	21
Dygnetruntplaceringar barn - antal vård dygn	618	1 299	1 779
Dygnetruntplaceringar ungdom - antal barn	21	26	30
Dygnetruntplaceringar ungdom - antal vård dygn	5 083	5 425	6 526
Familj- och jourhem barn och ungdom - antal barn	94	83	102
Familj- och jourhem barn och ungdom - antal vård dygn	23 190	20 207	20 976
Dygnetruntplaceringar flyktingbarn - antal barn	386	325	248
Dygnetruntplaceringar flyktingbarn - antal vård dygn	37 331	33 498	18 454
Dygnetruntplaceringar socialpsykiatri - antal personer	72	65	68
Dygnetruntplaceringar socialpsykiatri - antal vård dygn	19 528	20 393	19 692
Dygnetruntplaceringar missbruk - antal personer	71	75	100
Dygnetruntplaceringar missbruk - antal vård dygn	10 966	12 675	13 927
Dygnetruntplaceringar samsjuklighet - antal personer	26	27	10
Dygnetruntplaceringar samsjuklighet - antal vård dygn	5 176	4 684	2 227

Om socialnämnden

- Nämnden ansvarar för att utifrån individens behov erbjuda insatser i form av rådgivning, stöd, behandling och skydd så att den enskildes egna resurser kan utvecklas och tillvaratas.
- Nämndens målgrupper är i första hand barn och ungdomar samt deras familjer, vuxna med missbruk och psykisk funktionsnedsättning, brottsoffer och deras anhöriga samt de som är i behov av ekonomiskt bistånd för sin försörjning.
- Nämnden har ansvar för myndighetsutövning och styrs i huvudsak av socialtjänstlagen (SoL). Verksamheten bedrivs till viss del också tillsammans med andra kommuner och flertalet insatser som erbjuds tillhandahålls av olika entreprenörer.

Familjerättsnämnden

Viktiga händelser

Ärendeutvecklingen inom det familjerättsliga området har under 2013 i stort varit stabil jämfört med föregående år. Antalet ärenden som gällt umgängesstöd, s.k. upplysningar samt antalet vårdnads-, umgänges- och boendeutredningar har ökat jämfört med 2012. Däremot har antalet samarbetsamtal minskat liksom antalet adoptionsärenden samt ärenden som gällt fastställande av faderskap. Efter att Ekerö kommun bestämt sig för att vilja ingå i den gemensamma familjerättsverksamheten för Solna och Sundbyberg beslutade kommunfullmäktige i samtliga tre kommuner att nämnden från och med 2014 utökas med Ekerö kommun.

Ekonomi och verksamhet

Nämndens nettokostnader är 3,5 mkr, vilket innebär ett underskott med 0,1 mkr jämfört med budget och motsvarar 1,5 procent. Nämndens kostnader uppgår till 6,1 mkr och intäkterna är 2,6 mkr (varav 2,4 mkr från Sundbyberg). Nämndens nettokostnader är 0,1 mkr högre jämfört med 2012, en ökning med 3,2 procent. Nämnden har inte haft några utgifter för investeringar under 2013.

Ekonomi	2013	2012	2011
Verksamhetens intäkter, tkr	2 571	2 272	2 282
Verksamhetens kostnader, tkr	6 120	5 713	5 544
Verksamhetens nettokostnader, tkr	3 549	3 440	3 262
Budgetavvikelse, tkr	-54	24	-46
Nettokostnader per invånare, kr	49	48	47

Antalet ärenden om bl.a. vårdnadsutredningar har jämfört med 2012 ökat och följer därmed trenden nationellt som inneburit att antalet vårdnadstvister ökar de senaste tio åren. Ett minskat antal samarbetsamtal kan bero på att verksamheten numera alltid träffar föräldrar enskilt och när det framkommer uppgifter om våld, oftare avråder från gemensamma samtal.

Det är ännu svårt att uttala sig om orsakerna till minskningen av antalet fastställda faders- och föräldraskap. I verksamhetsmättet ingår inte de ärenden där utredningar av olika anledningar läggs ned samt ifrågasatta faderskap. Antalet adoptioner från utlandet minskar kraftigt och så även nationellt. På tio år har de minskat med över 36 procent i Sverige.

Verksamhetsmätt	2013	2012	2011
Samarbetsamtal, antal barn	82	112	107
Snabbyttrande/upplysningar, antal barn	103	60	72
Tingsrätten remitterade till vårdnads-, umgänges- och/eller boendeutredning, antal barn	30	11	43
Medgivandeutredning, antal utredningar	9	5	11
Fastställande av faderskap/föräldraskap	567	624	604
Mottagna adoptivbarn från utlandet, antal barn	3	6	7

Anmärkning: Samtliga mått avser Solna.

Om familjerättsnämnden

- Familjerättsnämndens verksamhet regleras i hög grad av föräldrabalken och socialtjänstlagen. Den största delen av den verksamhet som bedrivs inom familjerätten är myndighetsutövning. Nämndens målgrupper är i första hand barn och ungdomar samt deras familjer.

Omvårdnadsnämnden

Viktiga händelser

Solnas brukare av äldreomsorg är mer nöjda med personalens bemötande, den service som ges och de känner sig också tryggare jämfört med tidigare år. Nöjdheten har ökat inom både hemtjänst och omvårdnadsboende.

Under 2013 har det både tillkommit och avslutats hemtjänstutförare. Totalt finns nu 26 hemtjänstutförare att välja mellan för personer som fått hemtjänst beviljad. Från 2013 är korttidsvistelse och daglig verksamhet upphandlad enligt Lagen om valfrihetssystem (LOV).

Boende i Solna kan från den 1 maj 2013 välja vård- och omsorgsboende även utanför stadens gränser. Totalt 20 boenden utanför Solna är godkända och ger därmed möjlighet för den som fått sin ansökan beviljad, att välja bland dessa boenden. Frösunda vård- och omsorgsboende har fr.o.m. februari månad en egen verksamhetsprofil ”Mat och måltider”.

I april månad genomfördes ”Profildagen” i samarbete med Karolinska Institutet (KI) och ”FOU nu”, där utförarna presenterade arbetet med profilerna och aktuell forskning kopplades till dessa ämnen. Nämnden har fastslagit instiftande av omvårdnadsakademins kvalitetspris, som fr.o.m. 2013 delas ut i tre kategorier, samt en årlig kvalitetsdag.

Ekonomi och verksamhet

Nämndens nettokostnader är 783,3 mkr. Det innebär ett överskott gentemot budget på 12,9 mkr, vilket motsvarar 1,6 procent.

Ekonomi	2013	2012	2011
Verksamhetens intäkter, tkr	200 887	183 603	171 487
Verksamhetens kostnader, tkr	984 216	960 969	909 766
Verksamhetens nettokostnader, tkr	783 329	777 366	738 279
Budgetavvikelse, tkr	12 895	-9 081	-1 661
Nettokostnader per invånare, kr	10 769	10 904	10 555

Vård- och omsorgsboende visar totalt ett överskott på 2,7 mkr jämfört med budget. Överskottet beror främst på retroaktiv momsersättning för åren 2008 till 2011 avseende vård- och omsorgsboende. Beläggningen på stadens egna korttidsplatser har stadigt minskat sedan hösten 2012. För att anpassa antalet platser till behovet har sju platser sagts upp, vilket medför lägre kostnader än budget. Även köp av korttidsplatser utanför kommunen har minskat, vilket ger lägre kostnader än budget. Under slutet av året har även fem platser i vård- och omsorgsboende sagts upp för att anpassa tillgång till efterfrågan, vilket medför lägre kostnader än budget. Fler specialplatser har köpts utanför kommunen.

Hemtjänstverksamheten totalt visar ett mindre underskott på 0,4 mkr jämfört med budget. Kostnaderna för hemtjänst upphandlad enligt LOV är i princip i nivå med budget. Humaniora hemtjänst visar ett mindre underskott. Ersättningen för vissa serviceinsatser har höjts fr.o.m. oktober. Kostnaderna för intraprenaden trygghetslarm och nattpatrull är högre än ersättningen p.g.a. ökat omvårdnadsbehov.

Verksamheten omsorg om funktionshindrade visar ett överskott jämfört med budget som uppgår till 5,1 mkr. Överskottet beror främst på lägre kostnader för personlig assistans. En del av överskottet beror på retroaktiv assistansersättning från Försäkringskassan avseende 2012 samt

lägre volym. Övriga LSS-insatser främst avlösarservice, korttidstillsyn, kontaktpersoner och ledsagare visar lägre kostnader jämfört med budget beroende på lägre volym än budgeterat. Daglig verksamhet redovisar något lägre kostnader än budgeterat. Överskotten reduceras till en del genom högre kostnader för boende. De högre kostnaderna beror främst på långa handläggningstider hos vistelsekommunerna då en person tackar nej till erbjudande om hemflyttning.

Kostnaderna för insatsen boendestöd är 3,9 mkr lägre än budget. Överskottet beror på senare inflyttning samt annan LSS-insats i samband med hemflyttning från andra kommuner. Kostnaderna för hälso- och sjukvård på servicehus är 0,9 mkr lägre än budget p.g.a. av successiv avveckling. Köp av färre platser i dagverksamheter utanför kommunen medför 0,7 mkr lägre kostnader än budgeterat.

Nämndens nettokostnader är 6,0 mkr högre 2013 jämfört med 2012. Nettokostnaden för SoL och övrig verksamhet har ökat med 3,0 mkr och för LSS har nettokostnaden ökat med 3,0 mkr.

Intäkterna har ökat med 17,3 mkr. Retroaktiv momsersättning för åren 2008 till 2011 har ökat intäkterna med 5,4 mkr. Momskompensation och avgiftsintäkter har ökat med 3,6 mkr. Assistansersättningen från Försäkringskassan har ökat med 7,6 mkr. Interna intäkter för Humaniora hemtjänst har ökat med 3,1 mkr p.g.a. volymmökning. Övriga intäkter har minskat med 2,4 mkr.

Kostnaderna har totalt ökat med 23,3 mkr. Ökningen beror främst på indexuppräknningar 11,0 mkr, fler köpta specialplatser enligt SoL 4,7 mkr, minskade kostnader för omvårdnadsboende entreprenad med 2,8 mkr. Kostnaden för den upphandlade hemtjänsten har minskat med 9,3 mkr p.g.a. volymminskning. Kostnaderna för Humaniora hemtjänst har ökat med 3,9 mkr beroende på ökad volym. Kostnaderna för anhöriganställningar har minskat med 0,9 mkr p.g.a. volymminskningar.

Kostnaderna för LSS har totalt ökat med 13,7 mkr. Ökningen beror på ökade kostnader för personlig assistans p.g.a. volymmökning (7,6 mkr). Kostnaderna för boende vuxna har ökat (2,2 mkr). Start av ett nytt gruppboende i Jungfrudansen har ökat kostnaderna (2,9 mkr) och högre omsorgsnivåer på ett gruppboende har ökat kostnaderna (1,3 mkr). Kostnaden för daglig verksamhet har ökat (0,7 mkr) och kostnaderna för korttidsvistelse och korttidstillsyn har minskat (1,0 mkr).

Investeringsutgifterna uppgår för året till 1,5 mkr, vilket är i nivå med budget. Investeringarna avser specialanpassning av två lägenheter för LSS-personer, inredning av ny gruppboende LSS, renovering av lägenheter i samband med omflyttning av platser på ett vård- och omsorgsboende samt övrig inre upprustning.

Verksamhetsmått	2013	2012	2011
VÅRD- OCH OMSORGSBOENDE			
Boende på omvårdnadsboende			
Antal personer som haft insats under året	908	858	831
Andel kvinnor/män, %	70/30	71/29	70/30
Boende på korttidsplats/växelvård			
Antal personer som haft insats under året	237	308	301
Andel kvinnor/män, %	57/43	61/39	62/38
Bruttokostnad/dygn i omvårdnadsboende 100 % beläggning			
Demenscentra, kr	1 747	1 727	1 698
Egen regi, kr	1 644	1 638	1 617
Entreprenad, kr	1 605	1 583	1 581
HEMTJÄNST			
Hemtjänstkunder			
Antal kunder som haft insats under året	1 640	1 669	1 691
Andel kvinnor/män, %	67/33	67/33	67/33
Antal byten av hemtjänstföretag (1)	147	132	109
Bruttokostnad/utförd hemtjänsttimme			
Hemtjänst Egen regi enl. LOV, kr (2)	356	344	321
Entreprenad, kr (3)	353	347	328
LSS			
Antal personer med LSS-insats	289	267	245
Antal verkställda beslut	451	433	418
Antal insatser i genomsnitt per person	1,56	1,62	1,71
Antal personer med LASS-beslut	77	71	67
Bruttokostnad/boendedygn, LSS vuxna			
Entreprenad, kr	2 062	2 045	1 967
Externa platser, kr (4)	4 447	4 439	4 019
Egen regi, kr (5)	2 151	2 141	2 173
Bruttokostnad/dag daglig verksamhet			
Entreprenad, kr (6)	1 153	925	880
Externa platser, kr	1 379	1 365	1 370
Egen regi, kr	523	616	792

(1) Antalet byten 2013 är exkl. kunder som bytt företag i samband med överlåtelse av/ övergång till annat företag.

(2) Ökningen mellan 2012 och 2013 beror på delårseffekt av höjd schablonersättning för serviceinsatser.

(3) Höjd schablonersättning från den 1 oktober för serviceinsatserna matdistribution, inköp och apoteksärende.

(4) Hög dygnskostnad p.g.a. specialplaceringar. Den låga ökningen mellan 2012 och 2013 beror på att dyra placeringar avslutats.

(5) En servicebostad startade i september 2013 och drivs med lägre dygnskostnad.

(6) Ökningen mellan 2012 och 2013 beror på nytt LOV-antal med ny ersättning baserad på ändrad nivåbedömning.

Om omvårdnadsnämnden

- Omvårdnadsnämnden ansvarar för äldreomsorg och omsorg om funktionshindrade. Verksamheterna omfattar boende, omsorg och service i ordinärt boende, trygghetslarm, nattpatrull, dagverksamheter och daglig verksamhet m.m.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Viktiga händelser

Under 2013 avslutades ett fyrrårigt projekt där nämnden har bedrivit tillsyn på totalt 104 stycken förskolor, skolor och fritidsverksamheter inom staden. Tillsynen har innefattat kontroll av verksameters dokumenterade egenkontroll och lokalernas inomhusmiljö. Ett resultat är en effektiviserare tillsyn och egenkontroll av stadens skolor och förskolor.

Under året har livsmedelskontrollen i Solna identifierat felaktigt märkta varor, vilket gav upphov till att även andra kommuner vidtog åtgärder baserat på stadens inspektörers arbete.

Ekonomi och verksamhet

Nämndens nettokostnader är 11,0 mkr. Det innebär ett underskott gentemot budget på 0,9 mkr, vilket motsvarar 8,7 procent.

Ekonomi	2013	2012	2011
Verksamhetens intäkter, tkr	6 029	5 393	5 827
Verksamhetens kostnader, tkr	17 036	16 172	16 226
Verksamhetens nettokostnader, tkr	11 007	10 779	10 398
Budgetavvikelse, tkr	- 882	281	58
Nettokostnader per invånare, kr	151	151	149

Intäkterna är 0,4 mkr lägre jämfört med budget. Den främsta anledningen till avvikelsen är lägre intäkter än beräknat för hälsoskyddstillsyn. Kostnaderna är 0,5 mkr högre jämfört med budget där den största avvikelseposten är personalkostnader.

Nämndens nettokostnader är 0,2 mkr högre 2013 jämfört med 2012, vilket främst förklaras av överanställning i samband med bytet av nämndens ärendehanteringssystem. Detta har också påverkat nämndens arbete med effektivisering enligt kommunfullmäktiges uppdrag, då implementering försenades och gav därmed en lägre effekt under 2013.

Anledningen till intäktsavvikelsen för hälsoskyddstillsyn är ett överklagande på utförd tillsyn samt en överskattning av intäktsmöjligheterna.

Investeringsbudgeten på 0,1 mkr har inte nyttjats.

Om miljö- och hälsoskyddsnämnden

- Miljö- och hälsoskyddsnämndens ansvarsområde omfattar tillsyn enligt miljöbalken, livsmedelslagen, smittskyddslagen och vissa delar av tobakslagen samt strålskyddslagen avseende strålskyddsåtgärder i solarier.
- Nämnden ansvarar också för arbetet med det strategiska miljö- och hälsoskyddsarbetet som inkluderar miljö och utveckling samt naturvård.
- Nämnden är även stadsbyggnadsnämnden behjälplig vid utvecklingen av avfallsfrågorna i kommunen.

Kommunens företag

Solna stads hel- och delägda företag styrs, enligt aktiebolagslagen, av bolagsordning och ägardirektiv. Vid sidan av aktiebolag förekommer även stiftelse, kommunalförbund samt kommanditbolag som juridiska personer.

Företag	Juridisk person	Solnas ägarandel, %	Antal anställda	Resultat efter finansnetto, mkr
Bostadsstiftelsen Signalisten (koncern)	stiftelse	100	45	36,0
Bostadsstiftelsen Signalisten	stiftelse	-	45	9,8
Solnabostäder AB	aktiebolag	-	-	28,8
Norrenergi & Miljö AB (koncern)	aktiebolag	67	75	75,9
Norrenergi & Miljö AB	aktiebolag	-	-	-63,8
Norrenergi AB	aktiebolag	-	75	198,7
Solna Vatten AB	aktiebolag	100	7	3,7
Råsunda Förstads AB (koncern)	aktiebolag	100	7	3,2
Råsunda Förstads AB	aktiebolag	-	4	5,0
Överjärva Gård AB	aktiebolag	-	3	-1,9
Norrvatten	kommunalförbund	20	58	6,5
Käppalaförbundet	kommunalförbund	20	47	0,9
Friends Arena / Arenastaden				
Råsta Holding AB (koncern)	aktiebolag	25	2	10,9
Sweden Arena Management KB	kommanditbolag	17	58	-203,7
Arenabolaget i Solna KB	kommanditbolag	17	-	-56,3
Storstockholms Brandförsvär	kommunalförbund	5	-	-
SÖRAB	aktiebolag	5	-	-
AB Vårlyus	aktiebolag	7	-	-
Solna Tenniscenter AB	aktiebolag	30	-	-
Stockholmsregionens Försäkring AB	aktiebolag	6	-	-
Fastighets AB Falkeneraren	vilande aktiebolag	100	-	-

Bostadsstiftelsen Signalisten

Viktiga händelser

Den totala omflyttningen uppgår till 10,4 procent (10,1 % år 2012). Under 2013 har 134 lägenheter hyrts ut till nya hyresgäster (exkl. intern omflyttning och uthyrning till 65+boende). Fr.o.m. februari 2013 förmedlas alla externa lägenheter (med undantag för 65+boende) via Bostadsförmedlingen i Stockholm. Förturen för Solnaungdomar liksom för 65+-boende kommer att vara oförändrad. Förhandlingar avseende bostadshyrorna för 2014 pågår.

Åtgärder för att utveckla Bergshamra Torg pågår. Ett nytt hyresavtal har tecknats med vårdcentralen och dess lokaler kommer att genomgå en större renovering. Ett nytt gym flyttar in i början av 2014. Även för andra lokaler pågår planering och ombyggnationer.

Ett stort antal av Signalistens fastigheter står inför förnyelse och stamrenovering, ett arbete som kommer att pågå under många år framöver. Förnyelsen i Frösunda avslutades under 2013. Under hösten kom beslut från hovrätten avseende åtgärder i Ritorp, vilket innebär byggstart för första etappen i början av 2014.

I Hagalund inträffade en brand i läghuset med kommersiella lokaler i början av år 2013. Återuppbyggnad av huset i ett plan pågår.

Ekonomi och måluppfyllelse

Koncernens resultat efter finansiella poster uppgår till 36 mkr (12,2 mkr år 2012). Intäkterna är 11,4 mkr högre och fastighetskostnaderna 14,2 mkr lägre än föregående år. Det goda resultatet kan till största delen härledas till senarelagda byggprojekt. I resultatet ligger också en återförd hyresförlust med närmare 9 mkr efter uppgörelse med en lokalhyresgäst.

Hysesintäkter och övriga förvaltningsintäkter uppgår till 363,4 mkr medan fastighetskostnaderna uppgår till 254,1 mkr och de centrala administrations- och försäljningskostnaderna till 6 mkr. Avskrivningarna uppgår till 47,2 mkr och finansnettot är negativt med 20,2 mkr.

Moderbolagets resultat efter finansiella poster uppgår till 9,8 mkr. Dotterbolaget Solnabostäder AB:s resultat efter finansiella poster uppgår till 28,8 mkr. Solnabostäder AB har lämnat koncernbidrag till moderbolaget på 20,5 mkr.

Under året har investeringar/pågående ny- och ombyggnader utförts i befintliga fastigheter för 89 mkr, varav pågående nybyggnationer avser 16 mkr. Underhållsvolymen motsvarar 266 kr/m² utbytbar area.

Signalisten har per den sista december 2013 upptagit lån för 350 mkr med staden som borgensman. Därutöver borgar staden för Signalistens checkräkningskredit på 200 mkr, varav 110,6 mkr utnyttjats per den sista december 2013. Soliditeten för 2013 är 50,6 procent, vilket överstiger målet på 36 procent.

Under 2013 har Signalisten arbetat med att ta fram en ny affärsplan med övergripande mål och strategier. Signalistens övergripande målsättning är att erbjuda prisvärda bostäder och lokaler i trygga och hållbara miljöer.

Enligt plan har nya byggrätter skapats för 10 insprängda lägenheter, lägenheter som kommer att färdigställas under 2014. Resultatet gällande antalet renoverade lägenheter har inte uppnåtts beroende på den utdragna processen i överprövningsinstanser.

Enligt senaste hyresgästenkät är 90 procent nöjda med Signalisten som hyresvärd. De åsikter som inkommit i kundenkäten har systematiskt arbetats med under året. Stora satsningar på utemiljön har gjorts.

Inom miljöområdet har Signalisten fortsatt sitt arbete med att optimera energianvändningen. Energiförbrukningen ligger i nivå med de mål som satts upp i det s.k. Skåneinitiativet med den gemensamma målsättningen att minska sin energianvändning.

Framtiden

Ekonomi är fortsatt god, men det är svårt att få tillstånd nya byggrätter. Styrelsen överväger därför förändrade mål för nyproduktion. I förhållande till jämförbara fastighetsbolag äger Signalisten en betydligt större andel fastigheter med renoveringsbehov och det innebär en stor utmaning för Signalisten.

Signalisten kommer även i framtiden att leverera samhällsnytta i form av bostäder för pensionärer och ungdomar samt lokaler för barnomsorg, dagverksamhet och särskilda boenden. Under de

närmaste åren kommer satsningar att göras för Bergshamra Torg, både vad gäller lokaler, bostäder och utemiljö.

Om Bostadsstiftelsen Signalisten

- Bostadsstiftelsen Signalisten är ett allmännyttigt bostadsföretag i en koncern med det helägda dotterbolaget Solnabostäder AB.
- Verksamheten omfattar 3 834 bostadslägenheter och 465 kommersiella lokaler.

Norrenergi & Miljö AB

Koncernens resultat efter finansiella poster är positivt med 75,9 mkr (32,0 mkr år 2012). Moderbolagets resultat efter finansiella poster är negativt med 63,8 mkr. Under 2013 har moderbolaget erhållit koncernbidrag på 63,8 mkr från dotterbolaget Norrenergi AB.

Koncernen visar 2013 ett starkt positivt resultat. Ackumulerat över tid har dock koncernen ett negativt resultat, som år 2010 föranledde moderbolaget att göra en värdering av aktierna i dotterbolaget Norrenergi AB. För att ge Norrenergi handlingsutrymme att långsiktigt stärka Norrenergis konkurrenskraft och värdet på bolaget valde ägarkommunerna att ställa ut en kapitaltäckningsgaranti på 600 mkr, varav Solnas andel är 400 mkr.

Solna stads borgensåtagande för Norrenergi & Miljö AB uppgår till 1000 mkr, exklusive kapitaltäckningsgarantin.

Framtiden (Norrenergi & Miljö AB och Norrenergi AB)

Under december månad 2011 fick bolaget ett ägardirektiv där uppdraget var att i samverkan med ägarkommunerna utreda lösningar med externa aktörer för att säkerställa fjärrvärmeförsörjningen i Solna och Sundbyberg och att avvakta fortsatt planering för modernisering och utveckling av befintliga produktionsanläggningar. Under 2013 har ägarna arbetat fram ytterligare alternativ för att säkerställa bolagets fjärrvärmeförsörjning, som avsikten är att behandla under första halvåret 2014.

Om Norrenergi & Miljö AB

- Norrenergi & Miljö AB har till uppgift att äga, förvalta och utveckla verksamheter med inriktning mot energiförsörjning och miljövård samt därmed sammanhängande verksamheter. Solna och Sundbybergs stad äger 66,7 respektive 33,3 procent av bolaget. Bolaget verkar inom Solna, Sundbyberg och angränsande områden genom dotterbolaget Norrenergi AB. Tillsammans bildar bolagen en koncern med Norrenergi & Miljö AB som moderbolag.
- Bolaget förvärvade samtliga aktier i Norrenergi AB den 28 december 2004 till en köpeskilling av 1 600,0 mkr.

Norrenergi AB

Viktiga händelser

En fortsatt stor efterfrågan på miljömärkt fjärrvärme och fjärrkyla medförde att 108 nya leveranskontrakt kunde tecknas under året. Nyförsäljning av fjärrvärme sker i första hand på de stora nyexploateringsprojekten i Ursvik, Järvastaden, Annedal, Ulriksdal och Arenaområdet.

Större avtal under året är fjärrvärme- och fjärrkylaleveranser till Nya Karolinska Solna och till Mall of Scandinavia.

Driften av värmepumpverket har under 2013 haft något lägre tillgänglighet än föregående år på grund av ett produktionsproblem orsakats av en pump. Detta medförde ett köldmedieläckage, som är åtgärdat.

Ekonomi och måloppfyllelse

Resultatet efter finansiella poster 2013 uppgår till 198,7 mkr (160,8 mkr år 2012). Totalt uppgår intäkterna till 805,5 mkr 2013 (770,8 mkr år 2012). Försäljningen av fjärrvärme har under 2013 uppgått till 742,7 mkr (728,6 mkr år 2012).

År 2013 var ett varmare år än 2012, vilket resulterade i minskad försald volym. Försäljningsintäkterna mellan åren har trots detta ökat genom ökade anslutningsavgifter från fler nytecknade avtal samt en prishöjning. Försäljningen av fjärrkyla har under 2013 uppgått till 52,3 mkr (35,2 mkr 2012). Ökningen av försäljningsintäkten beror även här på ökade anslutningsavgifter till följd av fler nytecknade avtal, en prishöjning och en ökad försäljningsvolym. Övriga intäkter som bland annat avser intäkter för utförda energitjänster uppgår till 10,5 mkr (7 mkr 2012).

En fortsatt effektivisering av befintliga anläggningar medför en mer gynnsam bränslemix och ett fortsatt utbyte med Fortum Värme. Detta i kombination med stabila värmepriser, har inneburit en positiv resultatpåverkan.

Bolaget har lämnat koncernbidrag till moderbolaget med 63,9 mkr. Solna stads utlåning till bolaget uppgår per den sista december 2013 till 433 mkr. Borgensåtagandet för Norrenergi AB uppgår till 87,7 mkr vid årsskiftet. Ägardirektivens mål för bolagets soliditet är att den ska uppgå till minst 30 procent. Soliditeten efter lämnat koncernbidrag uppgick till 32,1 procent.

Andelen förnybar fjärrvärme i Norrenergi uppgick till 98 procent. Bolaget är miljöcertifierat enligt ISO 14001. Bolaget har överträffat miljömålen enligt ägardirektivet. Norrenergi har höga miljöambitioner och strävar efter att ständigt öka andelen förnybar energi i sina produkter. All fjärrvärme och fjärrkyla är märkt med Naturskyddsföreningens Bra Miljöval. Under 2013 lanserade Norrenergi produkten Klimatkompenserad fjärrvärme och fjärrkyla, med vilken kunden kan säkerställa 100 procent klimatneutralitet i sin fjärrvärme- och fjärrkylaleverans.

Bolaget verkar för att kundernas energianvändning sker på ett resurssnålt och för miljön skonsamt sätt. I syfte att uppnå detta erbjuder bolaget på affärsmässiga grunder kunderna drift- och underhållstjänster och stödjer genomförandet av energieffektiviseringsåtgärder i kundernas interna energisystem.

Det fortsatta arbetet med att effektivisera befintliga anläggningar vid Solnaverket har ökat kapaciteten av fjärrvärmeproduktionen och möjliggör för bolaget att klara de närmsta årens efterfrågan på fjärrvärme. Ny kapacitet behöver dock tillföras på 3-5 års sikt för fjärrvärme men redan 2016 för fjärrkyla. Ny kapacitet behövs också för att ersätta nuvarande värmepumpssamarbete med Bromma reningsverk.

Om Norrenergi AB

- Norrenergi AB producerar, köper, distribuerar och säljer fjärrvärme och fjärrkyla till kunder i Solna och Sundbyberg med angränsande områden. All Norrenergis fjärrvärme och fjärrkyla är märkt med Naturskyddsföreningens Bra Miljöval.
- Sedan 2004 är bolaget ett helägt dotterbolag till Norrenergi & Miljö AB.

Solna Vatten AB

Viktiga händelser

Den första etappen av va-utbyggnaden inom Arenastaden avslutades under 2013 och anläggningarna är i full drift. Anläggningarna har redan satts på prov ett antal gånger vid stora evenemang i Friends Arena och allt har fungerat utan incidenter.

Ekonomi och måluppfyllelse

Resultatet efter finansiella poster uppgår till 3,7 mkr (-0,3 mkr år 2012). Avgiftsintäkterna uppgår till 96 mkr, vilket är 1,8 mkr lägre än föregående år, framförallt beroende på lägre intäkter från brukningsavgifter. Rörelsens kostnader uppgår till 88,8 mkr, vilket är 3,6 mkr lägre än 2012 i huvudsak beroende på lägre kostnader för drift och underhåll. Räntekostnaderna har minskat med 2,3 mkr jämfört med år 2012.

Soliditeten för 2013 är 8,4 procent. Investeringarna har under året uppgått till 83,8 mkr och är självfinansierade. Solna stads utlåning till bolaget uppgår per december 2013 till 220 mkr.

Under 2013 har dricksvatten levererats utan större störningar för abonnenterna. Vattenkvaliteten har varit god, vilket kontrolleras av Norrvatten genom regelbundna provtagningar. Ett kontinuerligt genomfört spolprogram har medverkat till att minimera antalet akuta avloppsstopp.

Bolagets mål med färre än 20 vattenläckor per år har uppnåtts. Antalet vattenläckor uppgick till 18 st. Målet avseende avloppsstopp, högst 10 st. per år, har uppnåtts, då antalet stopp uppgick till 7 st.

Framtiden

Utbyggnaden av ledningsnät med anledning av nya exploateringar kommer framöver att minska i omfattning. Detta kommer att lämna mer utrymme i bolagets verksamhet för förnyelse av det befintliga va-nätet.

Om Solna Vatten AB

- Solna Vatten AB driver sedan 1995 vatten- och avloppsverksamheten i Solna. Bolagets uppgift är att förse stadens invånare med dricksvatten och att transportera avloppsvatten till reningsverk.
- Vattnet köps från kommunalförbundet Norrvatten och avloppsvattnet renas vid Käppalaverket på Lidingö. Bolaget är helägt av Solna stad och drivs med egen personal och genom uppdragsavtal med staden.
- För drift- och underhåll finns ett flerårsavtal tecknat med Stockholm Vatten AB.

Råsunda Förstads AB

Ekonomi och måluppfyllelse

Koncernens resultat efter finansiella poster är 3,2 mkr, (1,3 mkr år 2012). Resultatförbättringen beror huvudsakligen på lägre drift- och räntekostnader. Moderbolagets resultat efter finansiella poster är 5,0 mkr. Moderbolaget har lämnat koncernbidrag med 1,9 mkr till dotterbolaget Överjärva Gård AB. Soliditeten för år 2013 är ca 38,7 procent. Solna stads utlåning till Råsunda Förstads AB uppgår till 55 mkr per den sista december 2013.

Uthyrningsläget för lokaler är tillfredsställande. Inom industriviadukten finns vakanser avseende lokaler som avses upprustas inför uthyrning.

Framtiden

I samband med att Tvärbanan färdigställs förbi Industriviadukten planerar bolaget att påbörja en omfattande upprustning av fastigheten och åstadkomma en uthyrning av de lokaler i fastigheten, som bl. a. i väntan på asbestsanering varit tomställda.

Beträffande byggnaderna vid Överjärva Gård finns underlag inför ett framtida beslut om investeringar i enlighet med kommunfullmäktiges beslut avseende koncerns ägardirektiv.

Om Råsunda Förstads AB

- Råsunda Förstads AB är helägt av Solna stad. Verksamheten omfattar främst förvaltning av egna fastigheter och bostadshotellrörelse i förhyrda lokaler (Huvudsta bostadshotell). Bolaget är moderbolag i en koncern och äger sedan november 2005 alla aktier i dotterbolaget Överjärva Gård AB.
- Bolaget förvaltar fastigheterna Banken 2 (Stadshuset), Banken 3 (Biblioteket), Hagalund 4:2 (Industriviadukten) samt Järva 2:18 (marken och byggnaderna vid Överjärva Gård).

Överjärva Gård AB

Årets resultat efter finansiella poster är negativt med 1,9 mkr (-2,2 mkr år 2012). Moderbolaget har lämnat koncernbidrag på 1,9 mkr. Sedan 1 december 2005 är Överjärva Gård AB ett helägt dotterbolag till Råsunda Förstads AB. För sin verksamhet med naturskola och kafé vid Överjärva Gård, hyrs lokaler i Hästskostallet och Trädgårdsmästarbostaden av moderbolaget.

Friends Arena/Arenastaden

Bolagen i Friends Arena/Arenastaden ägs gemensamt av Solna stad, Svenska Fotbollförbundet, Jernhusen AB, Fabège AB och Peab Sverige AB. År 2007 godkände kommunfullmäktige förslaget till juridisk struktur för en ny svensk nationalarena och utbyggnad av den nya stadsdelen Arenastaden. I oktober 2012 invigdes den färdigställda arenan. Arenastaden byggs ut under en tioårsperiod.

Byggstart för Mall of Scandinavia, Skandinavien största shoppingdestination med bl.a. 250 butiker och restauranger skedde under 2012 och invigningen beräknas till hösten 2015. Under 2013 har infrastruktur med bl.a. en ny gångbro, ett parkeringsgarage samt ett hotell färdigställts. Fem flerbostadshus byggs och de första invånarna beräknas kunna flytta in i maj 2014. Tvärbanan ska vara klar till Solna station/Arenastaden under 2014 och 2017 beräknas citybanan vara färdigställd. Under 2014 kom även beslut om tunnelbana till Arenastaden.

Antalet arbetstillfällen ökar redan under år 2012 med nästan 4 000 genom Arenastaden och Friends Arena. Antalet besökare till Solna ökar genom Friends arena från ca 0,5 miljoner 2012 till 1,2 miljoner 2013.

De bolag som ingår är koncernen Råsta Holding AB, Arenabolaget i Solna KB och Sweden Arena Management KB;

- Råsta Holding AB äger och förvaltar bolag med ansvar för utveckling och exploatering av Arenastadsområdet. Bolaget äger genom dotterbolag en stor del av den mark som exploateras i Arenastadsområdet. Solna stad äger 25 procent.
- Arenabolaget i Solna KB äger och förvaltar Friends Arena. Solna stad äger 16,7 procent.
- Sweden Arena Management KB ska driva och förvalta Friends Arena och fylla Arenan med evenemang. Större evenemang under 2013 var fotbollslandslagets och AIK:s fotbollsmatcher, melodifestivalen, bandyfinalen, Bruce Springsteens tre konserter, EM-finalen i fotboll samt Elton Johns konsert. Solna stad äger 16,7 procent.

En förlusttäckningsgaranti har ställts ut för Sweden Arena Management KB. Ägarna har förbundit sig att tillskjuta medel till bolaget för täckning av förlust som efter revisionen fastställs i årsredovisningar. Solnas andel av förlusttäckningen för år 2012 motsvarade 40,8 mkr. En avsättning för preliminär förlusttäckning för år 2013 har gjorts med 34,0 mkr. I mars 2014 tecknades ett intentionsavtal om att driften av Friends Arena övertas av den franska evenemangsoperatören Lagardère Unlimited Stadium Solutions från år 2015.

Den sista december 2013 uppgår Solnas borgensåtagande för Arenabolaget i Solna KB till maximalt 297,3 mkr.

Kommunalförbundet Norrvatten

Viktiga händelser

Investeringen i vindkraft har börjat leverera el. Förutom några planerade stopp har produktionen kommit upp i förväntad nivå och investeringen bidrar positivt till resultatet för 2013.

Fastigheten i Bromsten med tidigare mätarverkstad har sålts med en nettovinst på 27,8 mkr eftersom fr.o.m. 2014 ska provningen av vattenmätare utföras av en underleverantör. Av reavinsten fonderas 20 mkr för investeringar i ny teknik.

Ekonomi och måluppfyllelse

Årets resultat efter finansiella poster är 6,5 mkr (-8,8 mkr år 2012). Årets resultat är inklusive nettovinsten på 27,8 mkr för fastighetsförsäljningen Bromsten.

Vattenförbrukningen har varit relativt hög pga. ett varmt och torrt sommarhalvår. Råvattenkvaliteten har dock varit sämre än normalt, vilket har resulterat i högre kostnader för kemikalier. Försäljningen under 2013 var 1,6 mkr högre än budgeterat samtidigt som kemikaliekostnaderna var 1,5 mkr högre under samma period.

Investeringsutbetalningarna är på grund av Norrtäljeutbyggnaden exceptionellt höga under perioden fram till 2015. Under 2013 nettoinvesterades 169 mkr, varav 127 mkr tillhör Norrtäljeutbyggnaden.

De affärsdrivande verksamheternas resultat 2013 blev positivt med 0,6 mkr.

Norrvatten kommer inte att nå upp till de finansiella målen avseende resultat och investeringsnivå. Framst beror detta på den pågående Norrtäljeinvesteringen, som tillfälligt ger avvikelser mot de mer långsiktigt satta ekonomiska målen. Övriga verksamhetsmässiga målsättningar är dock i stort sett uppfyllda eller under utveckling. En ny målmodell har tagits fram 2013 som påverkar verksamheten under 2014 och framöver.

Framtiden

Förbundet fortsätter arbeta med anslutningen av Norrtälje och utvecklingen av de affärsdrivande verksamheterna kring alternativa reningstekniker samt en tryggad reservvattenförsörjning.

För 2014 har Norrvatten höjt vattenavgiften från 3,15 kronor till 3,30 kronor per m³ levererat vatten. Prishöjningen är en följd av stora miljöinvesteringar och den ökade driftövervakningen. Under 2014 kommer Norrvatten att gå över till dubbelbemanning dygnet runt för att öka kvaliteten och minska risken för distributionsstörningar.

Om Norrvatten

- Norrvatten är ett kommunalförbund som bildades 1926 och som har till uppgift att förse medlemskommunerna med dricksvatten (Danderyd, Järfälla, Sigtuna, Sollentuna, Solna, Sundbyberg, Täby, Upplands-Bro, Upplands Väsby, Knivsta, Vallentuna, Vaxholm, Österåker och Norrtälje).
- Solna stads andel av förbundets tillgångar är vid 2013 års utgång 20,3 procent.

Käppalaförbundet

Viktiga händelser

Förutom vid snösmältningen i början av året var det ganska låga flöden till Käppalaförbundet pga. det varma och torra vädret under 2013. Käppalaförbundet har hållit sig inom utsläppsvillkor och har fortsatt arbetet med att utvärdera och trimma verket för att klara större mängder vatten.

Under våren upptäcktes sprickor på pressar, som användes för avvattning av slammet och de fick tas ur bruk. Anskaffning av centrifuger för avvattning av slammet tidigarelades.

Ekonomi och måluppfyllelse

Resultatet efter finansiella poster är 0,9 mkr (1,2 mkr år 2012). Resultatet har påverkats av stora poster som den elskattkostnad från år 2006 som Käppala fick återbetald under 2013 på 12,9 mkr. Kostnader för utrangering av pressar till slammet ökade avskrivningskostnaderna med 22 mkr. Kostnaden för ökat slamomhändertagande avvek från budget med 9,2 mkr.

Käppalaförbundet strategiska mål är i huvudsak uppfyllda. Utsläppsvärdena har hållits med god marginal och processutvecklingsinsatserna kommer att ge ytterligare positiva effekter i framtiden. De ekonomiska målen har nästan uppnåtts för 2013. Alla verksamheter håller budget och genomför förväntad verksamhet.

Framtiden

De närmaste åren kommer att fokuseras på att nå de tre utvecklingsmål som fastställts för förbundet avseende högre energięntäkter, lägre volymer tillskottsvatten och en resurseffektiv samt ekologiskt hållbar avsättning för slammet.

Käppalaförbundet går in i en ny investeringsfas med flera betydande nyinvesteringar bland annat avseende slamavvattning, en ny rötchammare, försök med en ny process, bräddvattenrening och eventuellt nya anslutningar av kommuner.

Om Käppalaförbundet

- Käppalaförbundet ska på ett ekonomiskt och miljömässigt sätt rena medlemskommunernas avloppsvatten.
- Förbundet bildades 1957 och består av Danderyd, Lidingö, Sigtuna, Sollentuna, Solna, Täby, Upplands-Bro, Upplands Väsby, Vallentuna, Nacka och Värmdö. Solna stads andel av förbundets tillgångar är vid 2013 års utgång 19,3 procent.

Storstockholms Brandförsvär

Kommunalförbundet ska skapa trygghet för de som bor och vistas i medlemskommunerna samt verka för ökad riskmedvetenhet, minskad sårbarhet, färre olyckor och skador i samhället. I kommunalförbundet ingår sedan 2009 Danderyd, Lidingö, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker. Solnas avgift till Storstockholms brandförsvär under 2013 är 29,7 mkr.

SÖRAB

SÖRAB (Söderhalls Renhållningsverk AB) har som uppgift att bygga och driva regionala avfallsanläggningar. Företaget bildades 1978 och ägs av kommunerna Danderyd, Järfälla, Lidingö, Sollentuna, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby, Upplands Väsby samt Vallentuna. Solna stads aktiekapital i företaget uppgår till 0,4 mkr.

AB Vårlyjus

AB Vårlyjus är ett kommunalt aktiebolag som grundades 1994. Företaget erbjuder ett brett utbud av vård-, behandlings- och rådgivningstjänster riktade till socialtjänst, skola och familjer. Företaget ägs av Stockholms 25 kranskommuner. Solna stads aktiekapital i företaget uppgår till 0,7 mkr.

Solna Tenniscenter AB

Tennisklubben startade hösten 1985. De fyra intressenterna i klubben är Solna stad, Huvudsta tennisklubb, SJ tennisklubb och Solna tennisklubb. Solna stads aktiekapital i företaget uppgår till 30 tkr.

Stockholmsregionens Försäkring AB

Stockholmsregionens Försäkring AB bildades 2008 och är ett kommungemensamt försäkringsbolag inom Stockholms län. Företaget ägs av 20 kommuner inom Stockholms län. Dessa kommuner är Botkyrka, Danderyd, Ekerö, Haninge, Huddinge, Järfälla, Lidingö, Nacka, Norrtälje, Nynäshamn, Sollentuna, Solna, Södertälje, Tyresö, Täby, Upplands Väsby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker. Solna stads aktiekapital i företaget uppgår till 6,2 mkr.

Fastighets AB Falkeneraren

Fastighets AB Falkeneraren är helägt av Solna stad. Företaget är vilande och bedriver inte någon verksamhet. Solna stads aktiekapital i företaget uppgår till 0,5 mkr. Varumärket Solna Kulturskola skyddas genom att Fastighets AB Falkeneraren antagit en bifirma med namnet Solna Kulturskola.

Ekonomi

Resultaträkning, mkr

		Staden 2013	Staden 2012	Koncernen 2013	Koncernen 2012
Verksamhetens intäkter	Not 1	734,6	665,9	1 748,7	1 581,3
Jämförelsestörande intäkter	Not 2, 13	181,8	25,5	181,8	27,5
Verksamhetens kostnader	Not 3	-3 031,1	-2 960,7	-3 705,2	-3 627,6
Skatter				-35,7	-11,8
Jämförelsestörande kostnader	Not 4	-82,9	-125,7	-82,9	-125,7
Avskrivningar	Not 5	-83,7	-81,9	-202,6	-191,1
Nedskrivningar	Not 6	-100,1			
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER		-2 381,4	-2 476,9	-2 095,8	-2 347,4
Skatteintäkter	Not 7	2 831,1	2 715,6	2 831,1	2 715,6
Generella statsbidrag och utjämning	Not 8	-388,1	-362,8	-388,1	-362,8
Finansiella intäkter	Not 9	89,5	102,5	64,9	71,5
Finansiella kostnader	Not 10	-20,7	-11,9	-97,3	-88,8
Jämförelsestörande finansiella kostnader	Not 11	-21,0		-21,0	
Värdeökning/-minskning värdepapper	Not 12	62,8	38,8	62,8	38,8
RESULTAT FÖRE EXTRAORDINÄRA POSTER		172,2	5,2	356,6	26,9
Extraordinära intäkter					
Extraordinära kostnader					
ÅRETS RESULTAT (förändring av eget kapital)		172,2	5,2	356,6	26,9
Avgår realisationsvinster	Not 13				
Värdeökning/-minskning värdepapper, synnerliga skäl	Not 12	-62,8	-38,8		
Reserverat eget kapital, synnerliga skäl		90,4	144,8		
Sänkt diskonteringsränta, pensioner, synnerliga skäl	Not 11	21,0			
ÅRETS RESULTAT ENLIGT BALANSKRAVET		220,9	111,2		

Anmärkning: beloppen i tabellen är avrundade och summerar därför inte exakt.

Kassaflödesanalys, mkr

		Staden 2013	Staden 2012	Koncernen 2013	Koncernen 2012
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Verksamhetens intäkter	Not 1	734,6	665,9	1 748,7	1 581,3
Jämförelsestörande intäkter	Not 2	181,8	25,5	181,8	27,5
Verksamhetens kostnader	Not 3	-3 031,1	-2 960,7	-3 705,2	-3 627,6
Skatter				-9,7	-4,4
Jämförelsestörande kostnader	Not 4	-82,9	-125,7	-82,9	-125,7
Skatteintäkter	Not 7	2 831,1	2 715,6	2 831,1	2 715,6
Generella statsbidrag och utjämning	Not 8	-388,1	-362,8	-388,1	-362,8
Finansiella intäkter	Not 9	89,5	102,5	64,9	71,5
Finansiella kostnader	Not 10	-20,7	-11,9	-97,3	-88,8
Jämförelsestörande finansiella kostnader	Not 11	-21,0		-21,0	
Justering av ej rörelsekapitalpåverkande poster	Not 14	54,3	36,1	41,4	39,1
Medel från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		347,5	84,3	563,7	225,7
Förändringar i rörelsekapitalet exkl. likvida medel					
Ökning/minskning exploateringsfastigheter/förråd	Not 22	2,1		-7,3	22,7
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	Not 23	60,5	-27,6	60,5	-140,3
Ökning/minskning kortfristiga placeringar *)		-131,7	42,5	-131,7	
Ökning/minskning kortfristiga skulder	Not 30	104,5	30,1	136,2	184,7
Kassaflöde från den löpande verksamheten		382,9	129,4	621,4	292,8
INVESTERINGAR					
Investering i immateriella anläggningstillgångar		-3,3	-3,8	-5,5	-3,8
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar				-2,3	-0,4
Investering i materiella anläggningstillgångar		-372,2	-90,9	-537,7	-331,0
Investeringsbidrag materiella anläggningstillgångar		3,0		3,0	
Försäljning av materiella anläggningstillgångar				6,1	58,0
Investering i finansiella anläggningstillgångar *)		-100,1	0,0		-689,0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar *)		0,1	0,0	0,9	728,6
Justering av ej rörelsekapitalpåverkande poster	Not 15	34,0			
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-438,5	-94,8	-535,4	-237,6
FINANSIERING					
Ökning/minskning långfristiga fordringar	Not 21			3,0	-3,1
Ökning lång skuld förutbetalda gatukostnadsersättning som regleras över flera år	Not 29	46,6	0,1	46,6	0,1
Amortering				-56,5	-57,4
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		46,6	0,1	-6,9	-60,4
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL/ÅRETS KASSAFLÖDE		-9,0	34,7	79,1	-5,2
Likvida medel vid årets början		259,9	225,2	435,6	440,7
Likvida medel vid årets slut		250,9	259,9	514,7	435,6

*) Justering netto 42,5 mkr år 2012, redovisas nu som kortfristiga placeringar.
Anmärkning: beloppen i tabellen är avrundade och summerar därför inte exakt.

Balansräkning, mkr

		Staden 2013	Staden 2012	Koncernen 2013	Koncernen 2012
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	Not 16	9,0	10,0	11,4	10,0
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Not 17	1 633,0	1 343,1	4 585,7	4 397,2
Maskiner och inventarier	Not 18	39,2	42,1	200,4	56,5
Finansiella anläggningstillgångar	Not 19-21	1 105,7	1 105,8	60,6	64,4
Summa anläggningstillgångar		2 787,0	2 501,1	4 858,1	4 528,2
Omsättningstillgångar					
Exploateringsfastigheter m.m.	Not 22	5,6	7,7	117,3	110,0
Fordringar	Not 23	248,5	309,0	558,3	618,8
Kortfristiga placeringar	Not 24	1 998,4	1 807,5	1 998,4	1 807,5
Kassa och bank	Not 25	250,9	259,9	514,7	435,6
Summa omsättningstillgångar		2 503,4	2 384,1	3 188,7	2 971,9
SUMMA TILLGÅNGAR		5 290,3	4 885,2	8 046,7	7 500,0
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
varav årets resultat	Not 26	4 107,5	3 935,2	4 036,8	3 665,4
varav övrigt eget kapital		172,2	5,2	356,6	26,9
varav övrigt eget kapital		609,8	528,0		
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Not 27	267,2	219,6	279,4	232,1
Andra avsättningar	Not 28	46,2	12,0	119,3	117,7
Summa avsättningar		313,4	231,6	398,7	349,8
Skulder					
Långfristiga skulder	Not 29	298,9	252,3	2 513,0	2 522,9
Kortfristiga skulder	Not 30	570,6	466,1	1 098,2	962,0
Summa skulder		869,5	718,4	3 611,2	3 484,9
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		5 290,3	4 885,2	8 046,7	7 500,0
Ansvars- och borgensförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte har upp-tagits bland skulderna eller avsättningarna	Not 31	1 356,1	1 309,0	1 360,8	1 314,2
Övriga ansvars- och borgensförbindelser	Not 32	2 335,0	2 621,9	2 648,5	2 622,3

Anmärkning: beloppen i tabellen är avrundade och summerar därför inte exakt.

Budget och utfall per verksamhet, tkr

Verksamhetsområde	2013		2013		2013	2012
	Budget		Bokslut		Avvikelse	Bokslut
	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto	Netto
Kommunfullmäktige	-5 800	0	-6 307	-6 307	-507	-5 977
Revisionen	-2 616	0	-2 515	-2 515	101	-2 653
Kommunstyrelsen m.m.	-97 997	44 982	-126 561	-81 578	16 419	-80 989
Brandförsvår/räddningstjänst	-26 400	2 976	-29 895	-26 919	-519	-26 276
Stadsbyggnadsnämnden	-49 167	348 830	-399 989	-51 159	-1 992	-61 192
Affärsverksamheten	0	49 241	-49 241	0	0	0
Kultur- och fritidsnämnden	-141 341	31 587	-172 475	-140 887	454	-142 108
Barn- och utbildningsnämnden	-998 722	921 399	-1 922 950	-1 001 551	-2 829	-991 441
Kompetensnämnden	-29 421	21 132	-50 765	-29 632	-211	-30 281
Socialnämnden	-210 336	153 756	-362 301	-208 545	1 791	-208 671
Familjerättsnämnden	-3 495	2 571	-6 120	-3 549	-54	-3 440
Omvårdnadsnämnden	-796 224	200 887	-984 216	-783 330	12 894	-777 366
Miljö- och hälsoskydds-nämnden	-10 125	6 029	-17 036	-11 007	-882	-10 779
Summa nämnder	-2 371 644	1 783 390	-4 130 371	-2 346 980	24 664	-2 341 173
Pensionskostnader m.m.	-100 100		-100 100	-100 100	0	-122 398
Ferie- och uppehållslöneskuld			-82	-82	-82	-139
Verksamhetens intäkter/kostnader	-2 471 744	1 783 390	-4 230 553	-2 447 163	24 581	-2 463 710
Reserverat eget kapital			-90 393	-90 393	-90 393	-144 800
varav reserverade pensionskostnader			-11 458	-11 458	-11 458	-20 000
Realisationsvinster/förluster				0	0	-854
Finansiering	2 511 744	3 257 867	-548 086	2 709 781	198 037	2 614 588
varav skatteintäkter	2 776 255			2 831 128	54 873	2 715 589
varav generella statsbidrag, utjämning	-405 687			-388 097	17 590	-362 760
varav avskrivningar, kapitalkostn.eliminering	37 366			34 322	-3 044	50 613
varav finansnetto	73 411			68 857	-4 554	90 501
varav personalförsäkring	30 399			50 568	20 169	56 126
varav värdeökning värdepapper				62 784	62 784	38 816
varav jämförelsestörande intäkter				172 117	172 117	25 487
varav nedskrivning				-100 145	-100 145	
varav jämförelsestörande finansiell kostnad				-21 039	-21 039	
TOTALT	40 000	5 041 257	-4 869 032	172 226	132 226	5 224

Anmärkning: beloppen i tabellen är avrundade och summerar därför inte exakt.

Investeringar per verksamhet, tkr

Verksamhetsområde	2013		2013		2013	2012
	Budget		Bokslut		Avvikelse	Bokslut
	Netto	Inkomst	Utgift	Netto	Netto	Netto
Kommunstyrelsen m.m.	-17 400		-7 849	-7 849	9 551	-6 344
Stadsbyggnadsnämnden *)	-428 225	3 000	-299 767	-296 767	131 458	-72 094
Affärsverksamheten	-700		-406	-406	294	-555
Kultur- och fritidsnämnden	-11 840		-7 275	-7 275	4 565	-3 064
Barn- och utbildningsnämnden	-8 000		-2 060	-2 060	5 940	-6 392
Kompetensnämnden	-100		-63	-63	37	-65
Socialnämnden	-400		0	0	400	0
Familjerättsnämnden	-100		0	0	100	0
Omvårdnadsnämnden	-1 500		-1 537	-1 537	-37	-1 432
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-100		0	0	100	0
SUMMA NÄMNDER	-468 365	3 000	-318 958	-315 958	152 407	-89 949
Exploateringsverksamheten	0	0	-56 542	-56 542	-56 542	-4 802
TOTALT	-468 365	3 000	-375 500	-372 500	95 865	-94 751

*) Exploateringsverksamheten som finansieras med exploateringsbidrag/gatukostnadsersättning ingår inte i raden, utan redovisas på separat rad i investeringsbudgetens avräkning

Anmärkning:

I budget ingår även överförda anslag från 2012 sammanlagt 121 695 tkr.

Beloppen i tabellen är avrundade och summerar därför inte exakt.

Noter - staden

	2013	2012
Not 1. Verksamhetens intäkter (tkr)		
- försäljningsmedel	22 080,1	21 365,0
- taxor och avgifter	228 415,4	217 847,8
<i>varav gatukostnadsersättning</i>	3 285,7	2 188,8
- hyror och arrenden	111 144,6	107 916,9
- erhållna bidrag	291 658,6	233 122,2
- försäljning av verksamhet och entreprenader	81 302,7	85 611,0
Summa	734 601,4	665 862,9
Not 2. Jämförelsestörande intäkter (tkr)		
- exploateringsfastigheter, tomträtter	136 532,0	
- återbetald försäkringspremie AFA	25 304,1	25 486,9
- försäkringsersättning för brand i förskola	14 647,7	
- retroaktiv momsersättning åren 2008-2011	5 364,3	
Summa	181 848,1	25 486,9
Not 3. Verksamhetens kostnader (tkr)		
- personal	-1 056 881,0	-1 063 336,3
<i>varav pensionskostnader, inkl. reserverat eget kapital *)</i>	-111 558,3	-142 398,1
- lämnade bidrag	-82 445,4	-79 610,6 **)
- entreprenader och köp av verksamhet (exkl. husbyggnads-, anläggnings- och underhållsentreprenader)	-1 547 999,3	-1 477 603,8 **)
- konsulttjänster, inhyrd personal	-40 509,0	-32 332,3
- lokal- och markhyror, fastighetsservice	-137 017,9	-147 079,3
- övriga verksamhetskostnader, underhållsmaterial m.m.	-166 284,5	-160 757,2
Summa	-3 031 137,1	-2 960 719,5
*) varav belopp som reserverats i eget kapital	-11 458,3	-20 000,0
**) Bidrag har justerats med 28 579,3 tkr till köp av verksamhet år 2012 för ersättning till kommunalförbund.		
Not 4. Jämförelsestörande kostnader (tkr)		
- strukturomvandlingskostnader	-40 385,8	-13 450,5
- strukturella utvecklingsinsatser	-12 242,7	-10 212,8
- strukturella utvecklingsinsatser, medfinansiering tvärbanan	-21 218,9	-72 800,0
- strukturella utvecklingsinsatser, stadens utbyggnad	-5 086,9	-28 336,8
- utrangeringar, brand i förskola	-2 795,8	-894,2
- kostnader för skyddsrivning m.m. efter brand	-1 193,5	
Summa	-82 923,7	-125 694,2
Not 5. Avskrivningar (tkr)		
Planenliga avskrivningar på anläggnings- tillgångarnas anskaffningsvärden		
- immateriella anläggningstillgångar	-5 763,8	-5 599,8
- markreserv	-194,3	-195,4
- verksamhetsfastigheter	-46 110,5	-44 627,4
- fastigheter för affärsverksamhet	-671,3	-697,0
- publika fastigheter	-17 828,7	-16 463,7
<i>varav avskrivningar som matchas med gatukostnadsersättning</i>	-3 285,7	-2 188,8
- fastigheter för annan verksamhet	-3 763,1	-3 754,2
- inventarier	-9 319,6	-10 521,1
Summa	-83 651,3	-81 858,6
Not 6. Nedskrivningar (tkr)		
- stadens andel motsvarande förlusttäckning åren 2008-2013 i Sweden Arena Management KB	-100 145,1	
Summa	-100 145,1	

Not 7. Skatteintäkter (tkr)

Skatteintäkter

- preliminär skattebetalning	2 846 868,8	2 683 515,5
- preliminär slutavräkning innevarande år	-17 416,5	31 589,4
- slutavräkningsdifferens föregående år	1 676,1	483,8

Summa**2 831 128,5 2 715 588,7****Not 8. Generella statsbidrag (tkr)**

Bidragsintäkter

- regleringsbidrag	32 527,4	34 460,8
- kommunal fastighetsavgift, preliminär	82 796,2	87 851,9
- korrigerig preliminär fastighetsavgift 2012	-593,5	
- korrigerig preliminär fastighetsavgift 2011		94,7
<u>- korrigerig ackumulerade avgifter avseende 2009-2011</u>	-386,2	
- summa fastighetsavgift	81 816,5	87 946,6

Bidragskostnader

- utjämningsavgift inkomstutjämning	-122 343,6	-133 081,7
- utjämningsavgift kostnadsutjämning	-252 681,7	-227 639,8
- utjämningsavgift LSS	-127 415,8	-124 445,8

Summa**-388 097,2 -362 759,8****Not 9. Finansiella intäkter (tkr)**

- utdelning på aktier i koncernföretag	60,0	237,5
- utdelning på aktier	6 689,8	15 103,5
- utdelning i räntefonder	1 858,5	
- ränteintäkter	60 582,9	69 441,4
- realisationsvinst	10 508,2	9 549,7
- fondrabatt kapitalförvaltning m.m.	3 109,7	2 670,7
- borgensavgifter	6 698,6	5 447,6

Summa**89 507,7 102 450,4****Not 10. Finansiella kostnader (tkr)**

- räntekostnader	-826,3	-918,4
- realisationsförlust	-14 178,2	-7 110,5
- ränta på pensionsavsättning	-4 723,0	-2 867,0
- förvaltningsarvode, bankavgifter m.m.	-923,1	-1 053,4

Summa**-20 650,6 -11 949,3****Not 11. Jämförelsestörande finansiella kostnader (tkr)**

- ränta pensionsavsättning, sänkt diskonteringsränta, RIPS07	-21 039,0	
--	-----------	--

Summa**-21 039,0****Not 12. Värdeökning/-minskning värdepapper (tkr)**

- Värdeökning (reversering), värdeminskning	62 783,7	38 816,2
---	----------	----------

Summa**62 783,7 38 816,2****Not 13. Realisationsvinster (tkr)****0,0****Summa****Not 14. Justeringsposter (mkr)**justering av ej rörelsekapitalpåverkande poster
löpande verksamhet:

- förändring pensionsavsättning	47,6	36,5
- förändring övriga avsättningar	0,2	-0,3
- utrangering inventarier	2,8	0,9
- resultatförd felaktig pågående investering		1,4
- reavinst försäljning av kortfristig placering	-10,5	-9,5
- reaförlust försäljning av kortfristig placering	14,2	7,1

Summa**54,3 36,1**

Not 15. Justeringsposter (mkr)justering av ej rörelsekapitalpåverkande poster
investeringsverksamhet:

- förändring övriga avsättningar 34,0

Summa 34,0**Not 16. Immateriella anläggningstillgångar (tkr)**

- ingående bokfört värde	10 006,2	11 397,8
- årets investeringar	3 316,3	3 835,2
- årets avskrivningar	-5 763,8	-5 599,8
- överföring från eller till annat slag av tillgång	1 418,9	373,0

Summa 8 977,6 10 006,2

Immateriella anläggningstillgångar (tkr)

- anskaffningsvärde	44 759,0	40 023,8
- ackumulerade avskrivningar enligt plan	-34 818,0	-29 054,1
- ackumulerade nedskrivningar	-963,4	-963,4

Restvärde 8 977,6 10 006,2**Not 17. Mark, byggnader och tekniska anläggningar (tkr)**

- ingående bokfört värde	1 343 119,8	1 327 637,0
- årets investeringar	365 531,1	83 195,9
- årets investeringsbidrag/vidarefakturerering	-3 000,0	-4,7
- årets avskrivningar	-68 567,9	-65 737,7
- utranteringar/försäljningar	-2 610,5	
- överföring från eller till annat slag av tillgång	-1 418,9	-538,3
- resultatförd felaktig pågående investering	-34,9	-1 432,5

Summa 1 633 018,7 1 343 119,8

varav markreserv, exploateringsverksamhet	126 432,3	118 118,3
varav verksamhetsfastigheter	682 515,5	667 924,5
varav fastigheter för affärsverksamhet	5 525,3	5 790,2
varav publika fastigheter, naturreservat	417 406,7	373 797,8
varav fastigheter för annan verksamhet	150 558,5	154 200,4
varav pågående investeringar	250 580,5	23 288,6

Summa 1 633 018,7 1 343 119,8**Not 18. Maskiner och inventarier (tkr)**

- ingående bokfört värde	42 086,8	45 612,2
- årets investeringar	6 652,5	7 724,7
- årets avskrivningar	-9 319,6	-10 521,1
- utranteringar/försäljningar	-185,3	-894,2
- överföring från eller till annat slag av tillgång		165,3

Summa 39 234,4 42 086,8

varav kommunstyrelsen	1 040,9	894,8
varav stadsbyggnadsnämnden	10 050,3	10 053,9
varav kultur- och fritidsnämnden	11 861,1	11 790,4
varav barn- och utbildningsnämnden	9 820,3	11 346,3
varav socialnämnden	1 009,3	1 385,1
varav familjerättsnämnden	230,6	272,8
varav kompetensnämnden	151,3	115,7
varav omvårdnadsnämnden	5 070,6	6 227,9

Summa 39 234,4 42 086,8*Materiella anläggningstillgångar (tkr)*

- anskaffningsvärde	3 379 874,4	3 019 712,7
- ackumulerade avskrivningar enligt plan	-1 433 289,1	-1 360 173,9
- ackumulerade nedskrivningar	-274 332,2	-274 332,2

Restvärde 1 672 253,2 1 385 206,7

Not 19. Finansiella anläggningstillgångar (tkr)

- aktier	298 390,1	298 390,1
- andelar	92 863,6	92 966,5
<i>varav andelar i Bostadsstiftelsen Signalisten</i>	88 463,0	88 463,0
- bostadsrätter	971,0	971,0
- grundfondskapital Stiftelsen Filmstadens Kultur	5 000,0	5 000,0
- långfristiga fordringar	708 516,7	708 516,7
Summa	1 105 741,3	1 105 844,2

Not 20. Aktier (tkr)

Aktier:		
- Råsunda Förstads AB (150 000 aktier á 50 kr)	7 500,0	7 500,0
- Fastighets AB Falkeneraren (5 000 aktier á 100 kr)	500,0	500,0
- Söderhalls Renhållningsverk AB (400 aktier á 1 000 kr)	400,0	400,0
- Solna Tenniscenter AB (300 aktier á 100 kr)	30,0	30,0
- Norrenergi & Miljö AB	38 000,0	38 000,0
<i>varav aktiekapital (800 aktier á 10 000 kr)</i>	8 000,0	8 000,0
- AB Vårlyjus	710,0	710,0
<i>varav aktiekapital (7 100 aktier á 100 kr)</i>	710,0	710,0
- Solna Vatten AB (100 aktier á 100 000 kr)	10 000,0	10 000,0
- Stockholmsregionens Försäkring AB (61 717 aktier á 100 kr)	6 171,7	6 171,7
- Ny Nationalarena AB/Råsta Administration AB (2 aktier á 10 000 kr)	20,0	20,0
- Arenabolaget i Solna KB	175 016,7	175 016,7
<i>varav aktiekapital i Arenabolaget i Solna AB (167 aktier á 100 kr)</i>	16,7	16,7
- Råsta Holding AB	60 025,0	60 025,0
<i>varav aktiekapital (250 aktier á 100 kr)</i>	25,0	25,0
- Sweden Arena Management KB	108 511,8	8 366,7
- Nedskrivning Sweden Arena Management KB	-108 495,1	-8 350,0
- Summa Sweden Arena Management KB	16,7	16,7
<i>varav aktiekapital i Sweden Arena Management AB (167 aktier á 100 kr)</i>	16,7	16,7
Summa	298 390,1	298 390,1

Not 21. Långfristiga fordringar (tkr)

- Norrenergi AB	433 016,7	433 016,7
- Råsunda Förstads AB	55 000,0	55 000,0
- Solna Vatten AB	220 000,0	220 000,0
- Stiftelsen Stockholms studentbostäder	500,0	500,0
Summa	708 516,7	708 516,7

Not 22. Exploateringsfastigheter m.m. (tkr)

- tomrätter	197,0	2 278,0
- exploateringsfastigheter	5 417,9	5 417,9
Summa	5 614,9	7 695,9

Not 23. Kortfristiga fordringar (tkr)

- kundfordringar	34 754,0	44 935,0
<i>varav koncerninterna kundfordringar</i>	2 376,5	1 191,1
- fordringar hos staten	44 994,0	54 256,0
- fordran till renhållningskollektivet		858,2
- förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	61 320,7	68 697,0
- upplupna skatteintäkter	33 265,5	81 478,0
- mervärdesskatt	49 281,4	47 047,3
- andra fordringar	24 871,8	11 721,9
Summa	248 487,3	308 993,4

Not 24. Kortfristiga placeringar (tkr)

- svenska aktier (kapitalförvaltning)	229 218,5	216 906,7
- globala aktier (kapitalförvaltning)	435 419,7	433 214,7
- obligationer (kapitalförvaltning)	552 710,5	692 247,3
- certifikat (kapitalförvaltning)	605 480,9	527 930,6
- räntefonder (kapitalförvaltning)	175 538,4	
- värdereglering (kapitalförvaltning)	0,0	-62 783,7

Summa

1 998 368,0 **1 807 515,6**

Marknadsvärde

- svenska aktier	248 728,8	201 411,7
- globala aktier	457 237,3	366 248,6
- obligationer	547 584,4	711 053,5
- certifikat	606 803,1	528 738,1
- Räntefonder	174 714,6	

Not 25. Kassa och bank (tkr)

- plusgirokonton	6,0	23,0
- bankkonton	247 133,8	257 015,8
- likvida medel kapital-/likviditetsförvaltning	3 766,8	2 893,7

Summa

250 906,6 **259 932,4**

Not 26. Eget kapital (tkr)

- ingående eget kapital	3 935 235,4	3 930 011,7
- årets resultat	172 225,6	5 223,7
- utgående eget kapital	4 107 461,0	3 935 235,4
- varav övrigt eget kapital (se tilläggsupplysning)	609 804,2	528 042,3
reserverat i bokslut 2013/2012	180 000,0	90 000,0

Not 27. Avsättningar för pensioner (tkr)

- ingående avsättning, inkl. löneskatt exkl. SAPsök	210 949,0	170 182,0
- nya förpliktelser under året	32 269,8	41 004,3
varav nyintjänad pension	6 456,0	16 089,0
varav ränte- och basbeloppsuppräknning	3 895,0	2 307,0
varav ändring av försäkringstekniska grunder	16 931,0	
varav pension till efterlevande	1 178,0	606,0
varav övrig post, bl.a. personalförändringar	3 809,8	22 002,3
- årets utbetalningar	-9 795,8	-8 196,3
- förändring av löneskatt	5 453,0	7 959,0
Avsättning pensioner exkl. omstruktureringskostnader	238 876,0	210 949,0

- ingående avsättning SAPsök, omstrukturering, inkl. löneskatt	8 655,0	12 949,0
- nya förpliktelser under året	23 197,0	1 571,0
varav arbetstagare som pensionerats	22 903,0	1 020,0
varav ränte- och basbeloppsuppräknning	294,0	274,0
varav övrig post		277,0
- årets utbetalningar	-7 334,0	-5 025,0
- förändring av löneskatt	3 847,0	-840,0
Avsättning pensioner omstruktureringskostnader	28 365,0	8 655,0

Summa avsättningar pensioner

267 241,0 **219 604,0**

varav förmånsbestämd/kompletteringspension	153 354,5	127 183,8
varav särskild avtals/ålderspension	8 828,4	14 813,0
varav ålderspension	21 475,6	19 406,0
varav pension till efterlevande	2 888,9	1 964,0
varav visstidspension	5 691,1	6 396,0
varav särskild avtalspension enl. överenskommelse, SAPsök	22 827,0	6 965,2
varav löneskatt	52 175,5	42 876,0

Aktualiseringsgrad i procent

97,0 96,0

Antal visstidsförordnanden

3 3

Not 28. Andra avsättningar (tkr)		
Summa ingående andra avsättningar	11 989,2	12 281,4
Summa ianspråktaget	-559,9	-792,5
Summa årets avsättningar	34 742,5	500,3
Summa utgående avsättning	46 171,8	11 989,2
Tilläggsupplysning andra avsättningar:		
<i>IB avsättning naturreservat Igelbäcken</i>	10 026,1	10 068,0
- ianspråktaget, reservatets skötsel	-202,3	-193,5
- årets avsättning, kapitaliserad ränta	223,3	151,6
UB	10 047,2	10 026,1
<i>IB avsättning nedskrivning</i>	0,0	
- årets avsättning	34 012,7	
UB	34 012,7	
<i>IB tvistiga skulder socialnämnden</i>		116,6
- ianspråktaget, avgjorda tvister		-116,6
UB		0,0
<i>IB tvistiga skulder omvårdnadsnämnden</i>	1 825,4	2 096,8
- ianspråktaget, avgjorda tvister	-219,9	-482,4
- årets avsättning	497,3	211,0
UB	2 102,7	1 825,4
<i>IB tvistiga skulder stadsbyggnadsnämnden</i>	137,7	0,0
- ianspråktaget, avgjorda tvister	-137,7	
- årets avsättning	9,2	137,7
UB	9,2	137,7
Not 29. Långfristiga skulder (tkr)		
- Fastighets AB Falkeneraren	500,0	500,0
Långfristiga skulder	500,0	500,0
<i>Förutbetalda intäkter som regleras över flera år: *)</i>		
- gatukostnadsersättningar pågående	189 714,2	186 422,2
- gatukostnadsersättningar aktiverat	108 666,8	65 359,9
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år:	298 381,0	251 782,1
Summa långfristiga skulder	298 881,0	252 282,1
Gatukostnadsersättningar över 3 mkr periodiseras linjärt under samma nyttjandetid som motsvarande tillgång. Aktivering sker när byggnation i området är färdigställd. Återstående antal år (vägt snitt 30 år). Förutbetalda intäkter som regleras nästkommande år redovisas bland kortfristiga skulder.		
ingående förutbetald intäkt	258 659,0	256 418,6
årets intäkter	51 340,6	2 240,4
ackumulerad upplösning	-11 618,6	-6 876,9
Summa	298 381,0	251 782,1
*) Tilläggsupplysning förutbetalda intäkter per exploateringsprojekt:		
- Rudan	4 500,0	4 500,0
- Stora Frösunda	9 500,0	9 500,0
- Ulriksdalsfältet, förskott kommersiella lokaler	50 000,0	50 000,0
- Ulriksdalsfältet, detaljplan 1	86 309,9	86 309,9
- Västerjärva, kv. Grönlingen	5 492,0	5 492,0
- KS-KI Solnavägen	4 760,3	4 760,3
- Kv. Rödlöken, ombyggnad Storgatan	6 000,0	6 000,0
- Huvudsta, kv. Rovän	2 000,0	2 000,0
- Kv. Laboratoriet, Ingenting området	2 160,0	2 160,0
- Kv. Lagern, Råsunda	3 292,0	
- Kv. Uarda	7 700,0	7 700,0
- Signalen	8 000,0	8 000,0
- Repslagaren (aktiverat)	10 094,6	10 442,7
- Frösunda park, gator och vägar (aktiverat)	47 659,0	42 470,2
- Kv. Ingenting förbindelseväg, rondell (aktiverat)	32 079,4	12 447,1
- Järva 2:18 gångbro (aktiverat)	18 833,8	
Summa	298 381,0	251 782,1

Not 30. Kortfristiga skulder (tkr)

- upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	191 162,1	161 121,8
varav övertidsskuld inkl. sociala avgifter	4 899,7	4 697,0
varav semesterlöneskuld inkl. sociala avgifter	59 733,7	55 455,3
varav förutbetalda skatteintäkter	17 416,5	
varav exploateringsbidrag, gatukostnadsersättning *)	5 182,1	3 726,1
- upplupna pensionskostnader, avgiftsbestämd del	32 480,0	31 610,0
- upplupen löneskatt pensioner, avgiftsbestämd del	15 502,1	15 009,2
- skulder till koncernföretag	74 757,5	42 465,4
- leverantörsskulder	180 167,5	172 567,1
varav koncerninterna leverantörsskulder	15 381,8	4 204,2
- personalens skatter, arbetsgivaravgifter och löneavdrag	32 461,7	32 397,6
- skulder till staten	11 541,0	6 227,3
- skuld till renhållningskollektivet	3 055,6	
- andra kortfristiga skulder	29 466,5	4 685,4

Summa**570 594,0 466 083,8**

*) Tilläggsupplysning exploateringsbidrag, gatukostnadsersättning under 3,0 mkr

- Juvenalen	537,3	537,3
- Sparrisén	1 000,0	1 000,0
- förutbetalda gatukostnadsersättningar som regleras nästa år	3 644,8	2 188,8

Summa**5 182,1 3 726,1****Ansvars- och borgensförbindelser (tkr)****Not 31. Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna**

- ingående värde förpliktelser avseende pensionsförmåner intjänade före 1998 (inkl. löneskatt)	1 279 649,4	1 271 546,5
aktualisering	1 402,1	3 188,0
ränteuppräknig	9 061,3	10 006,8
basbeloppsuppräknig	19 155,8	33 781,1
ändrade försäkringstekniska grunder	74 850,9	
pensionsutbetalningar	-45 039,4	-44 256,6
förändring löneskatt	9 809,3	1 582,0
övrig post	-18 996,4	3 801,6
Utgående pensionsförpliktelse	1 329 893,0	1 279 649,4
Aktualiseringsgrad i procent	97,0	96,0

Pensionsförpliktelser till förtroendevalda m.fl.

- pensionsåtaganden för visstidspension och ålderspension	26 243,2	29 371,6
Antal förtroendevalda	7	12

Summa**1 356 136,2 1 309 021,0**

Pensionsförpliktelserna för stadens andel i Solna Sundbybergs brandförsvarförbund är tryggade genom försäkring tecknad 2009. Försäkringen redovisar inga överskottsmedel för 2013. År 2012 redovisades överskottsmedel på 97,3 tkr.

Not 32. Övriga ansvars- och borgensförbindelser

borgensåtagande mot kommunens företag (koncerninterna)	2 334 983,3	2 618 250,0
- varav Norrenergi AB	87 723,3	87 723,3
- varav Norrenergi & Miljö AB *)	1 400 000,0	1 466 666,7
- varav Signalisten**)	550 000,0	800 000,0
- varav Arenabolaget i Solna KB	297 260,0	263 860,0
- övriga borgensförbindelser		3 638,9

Summa**2 334 983,3 2 621 888,9**

En förlusttäckningsgaranti är utställd till Sweden Arena Management KB. För åren 2008-2012 innebar förlusttäckningen 66,1 mkr.

För 2013 är 34,0 mkr avsatt i preliminär förlusttäckning.

*) En kapitaltäckningsgaranti för Norrenergi & Miljö AB på 400,0 mkr har ställts ut 2012 och förlängts 2013.

**) I borgensförbindelse för Signalisten ingår checkräkningskredit på 200,0 mkr, varav 110,6 mkr nyttjats per 31/12 2013 och 70,4 mkr per 31/12 2012.

Total ansvarsförbindelse**3 691 119,5 3 930 909,9**

Solna stad har i augusti 2011 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 278 kommuner som per 2013-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Solna stads ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2013-12-31 uppgick Kommuninvest Sverige AB:s totala förpliktelser till 269 401 727 843 kronor och totala tillgångar till 271 338 145 992 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 213 088 030 och andelen av de totala tillgångarna till 1 233 281 048 kronor.

Tilläggsupplysning operationell leasing (mkr)

Framtida hyres-/leasingavgifter (avtalsperiod längre än 3 år)

- hyreskostnad förfaller inom ett år	2,1	66,4
- hyreskostnad förfaller senare än ett år men inom fem år	130,5	146,9
- hyreskostnad förfaller senare än fem år	65,2	25,3

Summa hyreskostnad **197,7** **238,6**

Kostnadsförd årets hyreskostnad 79,6 74,2

Tilläggsupplysning reserverat eget kapital (tkr) (se not 26)

Omstrukturering:

- avslutat reservation från år 2000 i 2013 års bokslut	88,2	88,2
- reserverat för omstrukturering i 2005-2007 och 2009 års bokslut	176 000,0	176 000,0
- ianspråket år 2006 - 2012	-123 428,0	-123 428,0
- ianspråket 2013	-40 385,8	
- reserverat för omstrukturering i 2013 års bokslut	40 000,0	

Summa omstrukturering **52 186,2** **52 660,2**

Pensioner:

- reserverat för pensioner i 2005 - 2008 års bokslut	330 700,0	330 700,0
- ianspråket 2009, 2011, 2012	-64 181,2	-64 181,2
- ianspråket 2013	-11 458,3	

Summa pensioner **255 060,5** **266 518,8**

Strukturella utvecklingsinsatser (2011-2012):

- reserverat för utvecklingsinsatser i 2010 års bokslut		17 200,0
- ianspråket 2012		-10 212,8

Avslutat, reservation upphör 2012-12-31 **6 987,2**

Strukturella utvecklingsinsatser (2012-2013):

- reserverat för utvecklingsinsatser i 2011 års bokslut	20 000,0	20 000,0
- ianspråket 2013	-12 242,7	

Avslutat, reservation upphör 2013-12-31 **7 757,3** **20 000,0**

Strukturella utvecklingsinsatser (2013-2015):

- reserverat för utvecklingsinsatser i 2012 års bokslut	20 000,0	20 000,0
---	----------	----------

Summa strukturella utvecklingsinsatser **20 000,0** **20 000,0**

Strukturella utvecklingsinsatser (2014-2016):

- reserverat för utvecklingsinsatser i 2013 års bokslut	20 000,0	
---	----------	--

Summa strukturella utvecklingsinsatser **20 000,0**

Strukturella utvecklingsinsatser, medfinansiering infrastrukturella investeringar:

- reserverat för medfinansiering 2010 års bokslut	100 000,0	100 000,0
- ianspråket 2012	-72 800,0	-72 800,0
- ianspråket 2013	-21 218,9	

Summa medfinansiering **5 981,1** **27 200,0**

Strukturella utvecklingsinsatser, stadens utbyggnad:		
- reserverat för stadens utbyggnad i bokslut 2011 (2012-2015)	100 000,0	100 000,0
- reserverat för stadens utbyggnad i bokslut 2012 (2013-2016)	70 000,0	70 000,0
- ianspråktaget 2012	-28 336,8	-28 336,8
- ianspråktaget 2013	-5 086,9	
- reserverat för stadens utbyggnad i bokslut 2013 (2014-2022)	120 000,0	
Summa stadens utbyggnad	256 576,3	141 663,2
Totalt kvar av reservation i eget kapital	609 804,2	528 042,3

Anmärkning: beloppen i tabellerna är avrundade och summerar därför inte exakt.

Noter - koncernen

	2013	2012
Not 1. Verksamhetens intäkter (tkr)		
-försäljningsmedel	681 122,3	
-taxor och avgifter	228 415,4	
-hyror och arrenden	466 220,3	
-erhållna bidrag	291 658,6	
-försäljning av verksamhet och entreprenader	81 302,7	
Summa	1 748 719,3	
Not 2. Jämförelsestörande intäkter (tkr)		
- exploateringsfastigheter, tomträtter	136 532,0	
- återbetald försäkringspremie AFA	25 304,1	
- försäkringsersättning för brand i förskola	14 647,7	
- retroaktiv momsersättning åren 2008-2011	5 364,3	
Summa	181 848,1	
Not 3. Verksamhetens kostnader (tkr)		
-personal	-1 143 247,9	
-lämnade bidrag	-82 445,4	
-entreprenader och köp av verksamhet (exkl. husbyggnads-, anläggnings- och underhållsentreprenader)	-1 547 999,3	
-konsulttjänster, inhyrd personal	-60 465,3	
-lokal- och markhyror, fastighetservice	-272 616,0	
-övriga verksamhetskostnader, underhållsmaterial m.m.	-598 439,3	
Summa	-3 705 213,2	
Not 4. Jämförelsestörande kostnader (tkr)		
- strukturomvandlingskostnader	-40 385,8	
- strukturella utvecklingsinsatser	-12 242,7	
- strukturella utvecklingsinsatser, medfinansiering tvärbanan	-21 218,9	
- strukturella utvecklingsinsatser, stadens utbyggnad	-5 086,9	
- utrangeringar, brand i förskola	-2 795,8	
- kostnader för skyddsrivning m.m. efter brand	-1 193,5	
Summa	-82 923,7	
Not 1-4 är nya för 2013. Jämförelsetal har inte tagits fram för 2012.		
Not 9. Finansiella intäkter (tkr)		
- intäktsräntor m.m.	64 890,8	71 480,5
Summa	64 890,8	71 480,5
Not 10. Finansiella kostnader (tkr)		
- kostnadsräntor	-92 547,8	-85 960,0
- ränta på pensionsavsättning	-4 723,0	-2 867,0
Summa	-97 270,8	-88 827,0

Not 11. Jämförelsestörande finansiella kostnader (tkr)		
- ränta pensionsavsättning, sänkt diskonteringsränta	-21 039,0	
Summa	-21 039,0	
Not 12. Värdeökning/ värdeminskning värdepapper (tkr)		
- värdeökning (reversering), värdeminskning	62 783,7	38 816,2
Summa	62 783,7	38 816,2
Not 14. Justeringsposter löpande verksamhet (mkr)		
- förändring pensionsavsättningar	47,3	35,2
- förändring övriga avsättningar	0,3	10,1
- överföring mellan fria och bundna reserver i Signalisten	-9,4	
- utrangering inventarier	2,8	0,9
- resultatförd felaktig pågående investering	-3,5	1,4
- övriga ej rörelsekapitalpåverkande poster	0,2	-6,1
- reavinst försäljning av kortfristig placering	-10,5	7,1
- reaförlust försäljning av kortfristig placering	14,2	-9,5
Summa	41,4	39,1
Not 16. Immateriella anläggningstillgångar (tkr)		
- ingående bokfört värde	10 006,8	11 398,4
- årets investeringar	5 480,3	3 835,2
- årets avskrivningar	-6 391,6	-5 599,8
- utrangeringar/försäljningar/överföring	2 297,3	373,0
Summa	11 392,8	10 006,8
Not 17. Mark, byggnader och tekniska anläggningar (tkr)		
- ingående bokfört värde	4 397 241,4	4 309 642,8
- årets investeringar	519 388,3	317 060,0
- årets investeringsbidrag/vidarefakturerering	-3 000,0	-4,7
- årets avskrivningar	-178 727,2	-172 202,8
- utrangeringar/försäljningar/överföring	-149 218,1	-57 252,8
- koncernjustering		-1,1
Summa	4 585 684,4	4 397 241,4
Not 18. Maskiner och inventarier (tkr)		
- ingående bokfört värde	56 474,5	56 584,9
- årets investeringar	18 267,2	13 903,5
- årets avskrivningar	-17 432,5	-13 269,3
- utrangeringar/försäljningar/överföring	143 069,1	-744,7
Summa	200 378,2	56 474,5
Not 19. Finansiella anläggningstillgångar (tkr)		
- aktier	7 380,6	7 380,6
- andelar	4 480,6	4 583,5
- bostadsrätter	4 116,0	4 116,0
- kapitalförsäkring	1 586,0	2 352,0
- grundfondskapital Stiftelsen Filmstadens Kultur	5 000,0	5 000,0
- långfristiga fordringar	38 036,0	40 998,4
Summa	60 599,1	64 430,4
Not 24. Kortfristiga placeringar (tkr)		
- svenska aktier (kapitalförvaltning)	229 218,5	216 906,7
- globala aktier (kapitalförvaltning)	435 419,7	433 214,7
- obligationer (kapitalförvaltning)	552 710,5	692 247,3
- certifikat (kapitalförvaltning)	605 480,9	527 930,6
- räntefonder (kapitalförvaltning)	175 538,4	
- värde reglering (kapitalförvaltning)	0,0	-62 783,7
Summa	1 998 368,0	1 807 515,6

Not 26. Eget kapital (tkr)		
- ingående eget kapital	3 665 406,7	3 638 525,1
- justerat IB, ägarandel i Arena bolaget i Solna KB	10 293,6	
- årets resultat	356 600,3	26 880,7
- byte redovisningsprincip år 2013 Sweden Arena Management KB	3 518,2	
- koncernjustering	949,7	1,0
Utgående eget kapital	4 036 768,5	3 665 406,7
Not 31. Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna (tkr)		
Förpliktelser avseende pensionsförmåner		
intjänade före 1998 i staden (inkl. löneskatt)	1 329 893,0	1 279 649,4
intjänade före 1998 i Käppalaförbundet	2 290,5	2 807,4
Summa	1 332 183,5	1 282 456,8
Pensionsförpliktelser till förtroendevalda m.fl.		
- pensionsåtaganden för visstidspension och ålderspension	26 243,2	29 371,6
- pensionsåtaganden för Norrenergi & Miljö AB *)	2 344,7	2 352,0
Summa	1 360 771,4	1 314 180,4
*) Pensionsåtagandet är justerat till stadens andel.		
Not 32. Övriga ansvars- och borgensförbindelser		
- gentemot kommunens företag (koncerninterna)*	2 334 983,3	2 618 250,0
- övriga borgensförbindelser		3 638,9
- garantifond Fastigo	412,0	412,0
- fastighetsinteckningar	313 068,5	
Summa	2 648 463,8	2 622 300,9
* Därutöver är en förlusttäckningsgaranti utställd till Sweden Arena Management KB. För åren 2008-2012 innebar förlusttäckningen 66,1 mkr. För år 2013 är 34,0 mkr avsatt i förlusttäckning.		
Total ansvarsförbindelse	4 009 235,2	3 936 481,3
Garantiförpliktelser (tkr)		
Käppalaförbundet	193 271,4	189 200,3
Kommunalförbundet Norrvatten	107 391,6	90 586,8

Solna stad har som delägare av Käppalaförbundet och Kommunalförbundet Norrvatten garantiförpliktelser för förbundens lån motsvarande ägarandelen.

Stadens garantiförpliktelser uppgår till 193,3 mkr respektive 107,4 mkr.

Råsunda Förstads AB har ställt ut kapitaltäckningsgaranti till dotterbolag.

Redovisningsprinciper

God redovisningssed och rättvisande bild

Tillämpade uppställningar och redovisningsprinciper överensstämmer med den kommunala redovisningslagen. Staden strävar efter att följa god redovisningssed.

Staden följer de rekommendationer som lämnats av Rådet för kommunal redovisning (RKR) i allt väsentligt, i den mån avvikelser sker kommenteras de under respektive avsnitt.

Skatteintäkter

Skatteintäkterna har periodiserats i enlighet med rekommendation nr 4.2 från RKR. Enligt rekommendationen ska kommunalskatten periodiseras och redovisas det inkomstår då den beskattningsbara inkomsten intjänats. Årets resultat har påverkats av en positiv slutavräkning avseende 2012 på 1,7 mkr samt en negativ prognos för slutavräkning 2013 på 17,4 mkr (enligt decemberprognos från SKL, cirkulär 13:73).

Gatukostnadsersättningar och övriga investeringsbidrag

Enligt RKR rekommendation nr 18 Intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar ska alla investeringsbidrag som avser att täcka investeringsutgifter bokföras initialt som en skuld. Ersättningen, bidraget intäktsförs sedan proportionellt i förhållande till nedlagda utgifter och beräknad nyttjandeperiod för de olika investeringsobjekten. Staden redovisar alla förutbetalda intäkter från exploateringsverksamheten i form av exploateringsbidrag, gatukostnadsersättning som långfristig skuld, förutom de intäkter som regleras nästkommande år som redovisas bland kortfristiga skulder. Staden avviker från rekommendationen vad gäller investeringsbidrag och gatukostnadsersättning under 3 mkr som netto redovisas i investeringsredovisningen.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande intäkter eller kostnader är av engångskaraktär. De ska uppgå till väsentligt belopp och är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder. Staden redovisar intäkter från försäljning av anläggningstillgångar och exploateringsmark, kostnader för främst omstrukturering och övriga kostnader som är reserverat i eget kapital som jämförelsestörande. Upplýsningar lämnas i not.

Pensioner

Stadens pensionsförpliktelse redovisas enligt den s.k. blandmodellen. Den del av pensioner till personalen som kan hänföras till den avgiftsbestämda delen har särredovisats och klassificerats som kortfristig skuld i balansräkningen. Övriga pensionsåtaganden som avser pensioner intjänade från 1998 redovisas som avsättningar i balansräkningen. Pensionsåtaganden före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse. Pensionsförpliktelsena är beräknade enligt RIPS07 av Skandia. Pensionsberäkning för förtroendevaldas ålderspension och visstidspension har lämnats av Skandia. Staden har valt att lägga skulden som ansvarsförbindelse.

Anläggningstillgångar

Materiella och immateriella anläggningstillgångar har i balansräkningen tagits upp till anskaffningsvärdet efter avdrag för planenliga avskrivningar. Beloppsgränsen för att skilja mellan förbruknings- och kapitalinventarier i Solna stad är ett prisbasbelopp, vilket är 44 500 kr för 2013. Beloppsgränsen för att skilja mellan driftkostnader och investeringsutgifter på fastigheter och anläggningar är också ett prisbasbelopp.

Staden avviker från del av rekommendation RKR nr 11.3, Materiella anläggningstillgångar vad gäller redovisning av anskaffningsvärde för en materiell anläggningstillgång som förvärvats genom byte av icke monetär tillgång, gåva eller annan överlåtelse utan symboliskt vederlag. Skäl till avvikelserna är osäkerhet i nuläget att bedöma värdet på tillgången av allmän platsmark (ca 110 mkr) på ett tillförlitligt sätt. En översyn av tillämpning av rekommendationen ska göras.

Avskrivningar av anläggningstillgångar görs efter en egen bedömning av tillgångens nyttjandeperiod. Viss vägledning finns i RKR skrift om avskrivningar. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk. Internräntan beräknas på bokfört värde till 2,9 procent under 2013.

Använda avskrivningstider:

Immateriella anläggningstillgångar	3-5 år
Verksamhetsfastigheter	10-50 år
Fritidsanläggningar	7-33 år
Gator, parker, planteringar	10-33 år
Inventarier, maskiner, datorer	3-20 år
Konst	obegränsad livslängd
Mark	obegränsad livslängd

Exploatering

Exploateringsfastigheter och tomträttsfastigheter som ska avyttras klassificeras som en omsättningstillgång. Utgångspunkten för omklassificeringen av en exploateringsfastighet från anläggnings- till omsättningstillgång är att detaljplanen för området vunnit laga kraft och avtal upprättats med exploatör.

För tomträtter utgör fullmäktiges beslut att erbjuda tomträttsinnehavaren att friköpa marken utgångspunkten för omklassificeringen från anläggningstillgång till omsättningstillgång. För exploateringsfastigheter bokförs intäkten på tillträdesdagen efter det att kommunfullmäktiges beslut vunnit laga kraft. Intäkter vid försäljning av tomträttsfastigheter bokförs senast vid tillträdesdagen.

Kortfristiga placeringar

Staden följer god redovisningssed enligt vilken värdepapper och fonder i stadens medelsförvaltning värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på balansdagen. Staden har en finanspolicy vilken reglerar hur den finansiella verksamheten ska bedrivas och hur finansiella risker ska hanteras. Inom ramen för finanspolicyen har kommunstyrelsen fastställt regler för upplåning och placeringsregler för medelsförvaltningen.

Policyn för hantering av upplåningsregler, reglerar finansieringsrisk och ränterisk då det sammanlagda värdet på den långfristiga lånestocken överstiger 50 mkr. Policyn reglerar även motpartsrisk och valutarisk. Policyn för placeringsregler reglerar placering i likviditetsförvaltning, obligationsförvaltning och långsiktig medelsförvaltning, förhåller sig till gemensamma placeringsregler och extern förvaltning av stadens medel.

Staden har inga upptagna lån. Koncernföretagen har upplåning. Marknadsvärde för stadens samtliga finansiella tillgångar som handlas på en aktiv marknad se not 24.

Avsättningar

Avsättningar redovisas i balansräkningen när det finns en befintlig förpliktelse men där belopp eller tidpunkt för betalning är osäker. Den största posten utgörs av pensionsavsättningar.

Hyres-/leasingavtal

Stadens hyres-/leasingavtal har bedömts som operationella. Framtida kostnader för hyresavtal längre än tre år redovisas i tilläggsupplysning operationell leasing.

Sammanställd redovisning

Enligt den kommunala redovisningslagen ska årsredovisningen även omfatta sådan verksamhet som bedrivs av andra juridiska personer. Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en samlad bild av nämndernas och bolagens verksamheter och ekonomiska ställning. Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att det egna kapital som förvärvats vid anskaffningstillfället elimineras. Med proportionell konsolidering menas att endast ägda andelar av dotterföretagens räkenskaper tas med i den sammanställda redovisningen. Företag där staden har mer än ca 20 procent av rösterna och där inflytandet får anses vara betydande konsolideras. Även företag med en ägarandel av knappt 20 procent konsolideras om stadens inflytande i företagen anses vara betydande. Helägda bolag vars storlek är ringa konsolideras inte. Koncerninterna kostnader och intäkter samt fordringar och skulder elimineras. Dotterbolagens obeskattade reserver beaktas i balansräkningen som eget kapital. I resultaträkningen återförs dotterbolagens bokslutsdispositioner. Skatteskuld i obeskattade reserver redovisas som avsättning i den sammanställda redovisningen. Den sammanställda redovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med Rekommendation 8:2 från RKR. Skillnader i redovisningsprinciper mellan företagen och staden kan förekomma på grund av att olika rekommendationer tillämpas för staden respektive företagen. Huvudmetoden är att varje

enskilt koncernföretag ska konsolideras för sig. Som alternativ metod kan civilrättsliga underkoncerners bokslut konsolideras förutsatt att nödvändiga justeringar görs. I den sammanställda redovisningen har den alternativa metoden använts.

Entreprenader och köp av verksamhet

Enligt RKR nr 8.2 Sammanställd redovisning ska kommunala uppdragsföretag redovisas i förvaltningsberättelsen. Ett uppdragsföretag är en annan juridisk person till vilken kommunen med stöd av kommunallagen överlämnat vården av en kommunal angelägenhet, men där överlämnandet skett på ett sätt så att ett betydande inflytande inte erhållits. Bland uppdragsföretagen ingår;

Andra samägda företag: företag där kommunens röstandelar understiger 20 procent.

Kommunala entreprenader: företag som helt ägs av andra juridiska personer än kommunen och till vilken kommunen överlämnat vården av en kommunal angelägenhet. Det ska finnas ett avtal mellan kommunen och entreprenören om att denna ska bedriva kommunal verksamhet av större omfattning. Kommunen har ett huvudansvar för att tjänsterna erbjuds kommunmedborgarna och verksamheten skulle annars utförts i egen regi. Enligt definitionen räknas inte verksamhet som köpts av annan kommun till entreprenader. Inte heller friskolor definieras som entreprenad eftersom de tillkommer genom avtal med staten. Staden avviker från rekommendationen och redovisar även köp av stödverksamhet samt ersättning till friskolor och andra kommuner som köp av verksamhet.

Ordlista

Anläggningstillgångar:

Materiella – Fasta och lösa tillgångar för stadigvarande bruk som fastigheter, anläggningar, inventarier m.m.

Immateriella – Tillgång utan fysisk form, t.ex. programvarulicenser och IT-system som personalsystem, elektronisk fakturahantering, e-tjänster m.m.

Finansiella – Finansiella värdepapper och fonder som förvärvats för långfristig placering samt långfristiga fordringar.

Avskrivning: Planmässig värdeminskning av anläggningstillgång på grund av ålder och utnyttjande.

Balansräkning: Balansräkningen visar den ekonomiska ställningen på bokslutsdagen och hur den förändrats under året. Av balansräkningen framgår hur staden har använt sitt kapital (i anläggnings- och omsättningstillgångar), respektive hur kapitalet anskaffats (lång- och kortfristiga skulder samt eget kapital).

Eget kapital: Det egna kapitalet är totala tillgångar minus avsättningar och skulder (nettoförmögenhet). Det består av anläggningsskapital och rörelsekapital.

Finansiella intäkter och kostnader: Poster som inte är direkt hänförliga till verksamheten, t.ex. räntor, aktieutdelning, realisationsvinster/förluster, förvaltningsarvode m.m.

Finansnetto: Skillnaden mellan finansiella intäkter och kostnader.

Internränta: Kalkylmässig kostnad för det kapital som utnyttjas inom verksamheterna.

Jämförelsestörande poster: Kostnader och intäkter som inte tillhör den ordinarie verksamheten att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder.

Kapitalkostnader: Benämning för internränta och avskrivningar.

Kassaflödesanalys: Beskriver betalningsflödet uppdelat på löpande verksamhet, investeringsverksamhet och finansieringsverksamhet och mynnar ut i förändring av likvida medel (årets kassaflöde).

Kortfristiga fordringar och skulder: Fordringar och skulder som förfaller till betalning inom ett år från balansdagen.

Likviditet: Betalningsberedskap på kort sikt.

Långfristiga fordringar och skulder: Fordringar och skulder som har en förfallotid på mer än ett år från balansdagen.

Omsättningstillgångar: Tillgångar i bank, likvida medel i kapital- och likviditetsförvaltning, kortfristiga fordringar, exploateringsfastigheter i form av tomträtter. Dessa tillgångar kan på kort sikt omsättas till likvida medel.

Periodisering: Fördelning av kostnader och intäkter på den redovisningsperiod till vilken de hör för att ge ett rättvisande resultat för den aktuella perioden.

Resultaträkning: Sammanfattar årets intäkter och kostnader och visar årets resultat (förändring av eget kapital).

Rörelsekapital: Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar stadens finansiella styrka.

Skatteunderlag: Kommuninvånarnas beskattningsbara förvärvsinkomster.

Soliditet: Eget kapital satt i relation till de totala tillgångarna. Visar hur stor del av de totala tillgångarna som finansierats med egna medel.

Revisionsberättelse för år 2013

Vi har för 2013 granskat Kommunstyrelsens och nämndernas verksamhet och genom utsedd lekmannarevisor även granskat verksamheten i stadens företag.

Granskningen har vad avser staden utförts enligt kommunallagen, god revisionsd i kommunal verksamhet och stadens revisionsreglemente.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt gett det resultat som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse år 2013".

Revisorerna skall utifrån kommunallagen bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för den ekonomiska förvaltningen som fullmäktige beslutat om i årsbudget och flerårsplan. Bedömningen skall avse både de verksamhetsmål och finansiella mål som fullmäktige fastställt och som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att Kommunstyrelsen och övriga nämnder och ledamöterna i dessa organ beviljas ansvarsfrihet för 2013 års förvaltning.

Vi tillstyrker också att stadens årsredovisning godkänns. Årsredovisningen är i allt väsentligt upprättad i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Solna den 16 april 2014

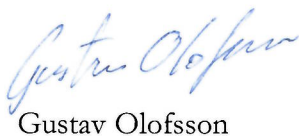
Christer Schön

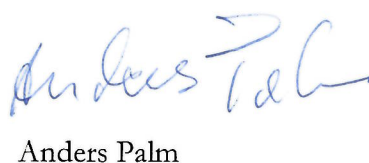
Robert Gidehag

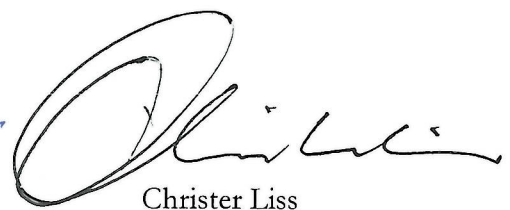
Maria Engvall

Gustav Olofsson

Anders Palm

Christer Liss

solna.se

SOLNA STAD